

Kriz varsa Umut da var

1 Mayıs'ta taleplerimizle alanlardayız

it starts with iTero

EXPAND

Kliniğinizin potansiyelini genişletin

Tedavilerinizin yeni inovasyon seviyelerine ulaşmasına yardımcı olan, en son teknolojilerle geliştirilmiş görselleştirme ile hastalarınızın da sizin gördüklerinizi görmesine izin verin.

iTero Element 5D görüntüleme sistemi ile teşhis, hasta katılımı ve dijital iş akışına yardımcı olacak mevcut yelpazesinin ötesinde nelerin mümkün olduğunu görün.

NIRI teknolojisine sahip ilk 3D ağız içi tarayıcı hakkında daha fazla bilgi için iTero.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Hekim iş akışı

Teşhis

Tedavi planlaması

Tedavi verimliliği

Ayrıntılı Bilgi İçin;
cs-tr@aligntech.com
+90 212 900 26 45

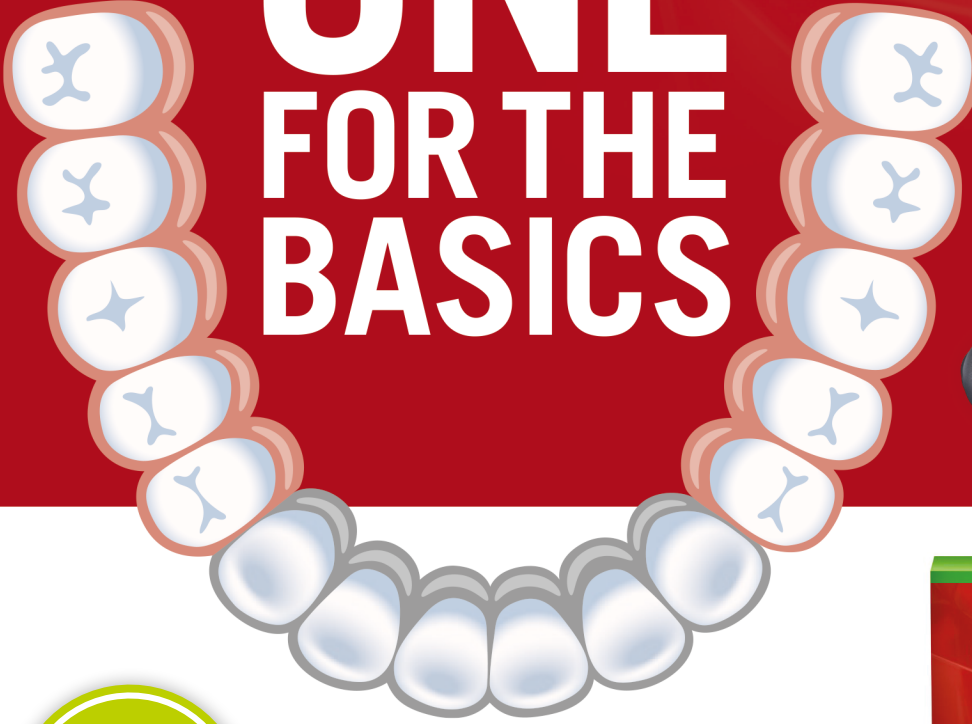
align

Align Technology Switzerland GmbH, Suurstofli 22, 6343 Rotkreuz, İsviçre.
© 2022 Align Technology, Inc. Tüm Hakları Saklıdır. Diğerlerinin yanı sıra Invisalign, ClinCheck ve SmartTrack, Align Technology, Inc. firmasının veya alt kuruluşları ya da iştiraklerinin birinin ticari markaları ve/veya hizmet markalarıdır ve ABD'de ve/veya diğer ülkelerde tescil edilebilir. MKT-0007548 Rev A

CHARISMA DIAMOND

ONE
FOR THE
BASICS

BPA
içermez

YENİ

ALL FOR THE
DETAILS

Charisma Diamond ONE

Tüm restorasyonlarınız için tek çözüm!

Her zaman doğru rengi yakalayın: Mükemmel renk uyumu özelliği sayesinde restorasyonlarınızda posterior bölgede bile doğal görünüm yakalama imkanı sunar.

Etkili kullanım: Yenilenen Charisma formülü sayesinde kolay cilalamayı mümkün kılarak uzun süreli ve yüksek parlaklıkta restorasyonlara erişmenizi sağlar.

Uzun ömürlü restorasyon: Patentli TCD matriksi, seconder çürükler ve kırık oluşum riskini azaltmak için gerekli olan yüksek direnç ve düşük büzülme kombinasyonu sunar.

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

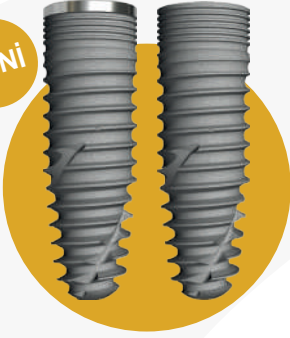
Kulzer Turkey Diş Sağlığı Ürünleri Ltd. Şti.

Barbaros Mahallesi Al Zambak Sokak No:2 Varyap Meridian Grand Tower A Blok D:128 34746 Ataşehir/ İstanbul TÜRKİYE
Telefon: + 90 (216) 688 21 11 • e-mail: info-turkey@kulzer-dental • www.kulzer-turkey.com

Distribütörlerimiz: İstanbul: Çapa Dental + 90 (212) 621 51 68 Ankara Merkez Diş: + 90 (312) 430 1976

SİZİN TERCİHİNİZ HANGİSİ?

YENİ

RS / RSX^{Pro} İMPLANTLARI

- Yüksek Saflık Derecesi ve Homojen TiPurePlus Yüzey
- 3.0 Çap Alternatifi
- İmplant Omzuna Kadar Kademeli Olarak Azalan Yiv Derinliği

SC / SCX İMPLANTLARI

- Platform Switch Tasarımı
- CAD/CAM ile Yapılan Kişiselleştirilmiş Protetik Parçalar
- 7 mm Boyundan Başlayan İmplantlar

S İMPLANTLARI

- Platform Match Tasarımı
- Paralel Gövde Kendinden Kesici Yivler
- Konik Boyun ve Apex

Cumhuriyet Mah. Halaskargazi Cad. Demir Baytekin İş Merkezi 127/5-9 Şişli / İstanbul

+90 850 441 1890

www.bego.com.tr

info@bego.com.tr

BegoImplantTurkiye

begoturkiye

begoturkiye

BegoImplantTürkiye

BegoDişMalzemeleriA.Ş.

From Eye to Insight

Leica
MICROSYSTEMS

4K Entegre Kameralı Dental Mikroskop
**DİŞ HEKİMLERİNDEN İLHAM ALIP
ONLAR İÇİN ÜRETTİK**
Leica M320 D

Leica M320 D Dental Mikroskop ile

Uygulamaya özel aydınlatma: Optik taşıyıcıya entegre LED'ler ile doğrudan aydınlatma konsepti

Çalışma rahatlığı: Ergonomik dizayn ile dik duruşun korunmasına yardımcı

Kolay odaklama: Multifokal objektif ile arttırılmış iş akışı

Kapsamlı dokümantasyon: Entegre 4K kamera ile kolay video ve görüntü kaydı

Kolay ödeme
seçenekleri için
tıklayın

[Leica Teknoloji Çözümleri Dağıtım Ltd. Şti.](https://www.leica-microsystems.com)

sales.tr@leica-microsystems.com

T +90 533 666 09 87 | +90 216 656 69 00

Efficient Esthetics

Birlikte daha da iyi

Tetric N-Line'ı Ivoclar Vivadent'in diğer son teknoloji ürünleri ile birleştirerek tedavi prosedürünün verimliliği daha da arttırılabilir.

%55'e varan
zaman tasarrufu¹

Tetric® N-Ceram ile restore edilmiş kırık anterior dişler

Dr Ali Haydar Özoğlu, 2013
Adana, Türkiye

Final

1 İzolasyon

OptraGate® ile etkili izolasyon

2 Bond

Etkili VivaPen® ile Tetric® N-Bond Universal'ın direkt ağız içinde uygulanabilir

3 Restorasyon

Tetric® N-Line – tüm çürükler için verimli çözüm

4 Modelaj

Yapışma yan padleri sayesinde OptraSculpt® ile zaman kazandıran şekillendirme

5 Polimerizasyon

Bluephase® ile polimerizasyon cihazları ile güvenilir ve hızlı ışıklama

6 Cila

OptraGloss® ile tek adımda yüksek parlaklıkta cila

www.ivoclarvivadent.com.tr

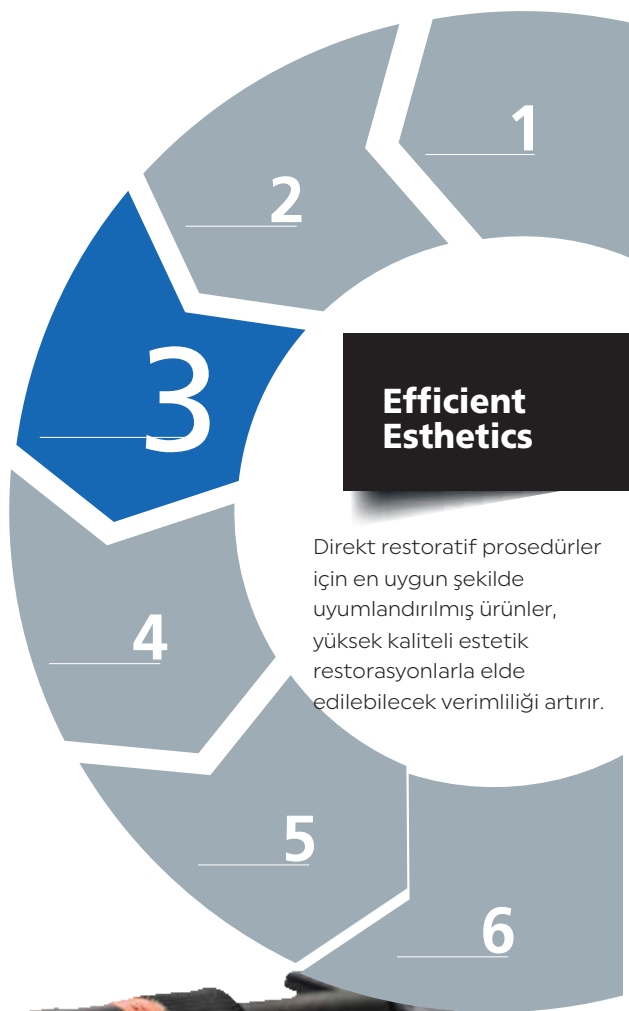
Ivoclar Vivadent Ağız ve Diş Sağlığı Malzemeleri Pazarlama LTD. ŞTİ.
Teşvikiye Mah. Şakayık sk. Nişantaşı Plaza No:40/27 Şişli İstanbul
Tel. +90 (212) 343 0802 | Fax +90 (212) 343 0842
Bizi sosyal medya adreslerimizden takip edebilirsiniz.

ivoclar
vivadent®

Efficient
Esthetics

Direkt restoratif prosedürler için en uygun şekilde uyumlandırılmış ürünler, yüksek kaliteli estetik restorasyonlarla elde edilebilecek verimliliği artırır.

TDBD192

NİSAN 2022

14

28

30

TDBD

bu sayıda

11 BAŞYAZI

TDB Genel Başkanı A. Tarık İşmen

13 TDB GÜNDEMİ

TDB Genel Sekreteri Tümay İmre

14 TDB ÖĞRENCİ KOLU GENEL KURULU

Öğrenci Kolu'nun 10. Genel Kurulu 2 Nisan'da Ankara'da yapıldı. 82 fakülteden gelen 331 delegenin katılımıyla gerçekleştirilen Genel Kurul'da yeni dönemde görev alacak isimler de belirlendi.

16 BİLİRKİŞİ EĞİTİMİNDE NİHAİ KARAR

Yönetmelik hükmünün iptali kararı, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından da onaylanarak kesinleşti.

18 DIŞHEKİMİ ÖZEL SAĞLIK KURULUŞUNDA ÜCRET KARŞILIĞI ÇALIŞIR

TDB, özel sağlık kuruluşlarının kliniklerinin dişhekimine kiralanması yönteminin hukuka aykırı olduğunu hatırlattı.

19 DIŞSİAD DIŞ SAĞLIĞI MÜZESİ AÇILDI

DIŞSİAD tarafından İstanbul'da kurulan Diş Sağlığı Müzesi vatandaşların ziyaretine açıldı.

Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına

Ahmet Tarık İşmen

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Tümay İmre

Genel Yayın Yönetmeni

Özgür Başar Varoğlu

Yayın türü Yaygın süreli yayın

Yayın aralığı Aylık

Dili Türkçe

Editör Hakan Sürmen

Yayın Kurulu

Özlem Kekeç Bülbül

H. Emre Harbaloğlu

Hasan Orakçı

Özgür Başar Varoğlu

İnci Yağdıran

Esra Yamak

Özlem Yaşar

Görsel yönetmen

Şeref Kartal

Fotoğraf Onur Onat

Reklam için başvuru

Tel: 0.212.327 84 41 (pbx)

Yayın tarihi Nisan 2022

Editöryal üretim ve yapım

Nisan İletişim

Basın Yayın Ltd. Şti.

Tel: 0.212.327 84 41

nisaniletisim@gmail.com

Cihannüma Mah. Salih Efendi

Sok. Mistaş İşhanı 2/9

Beşiktaş İSTANBUL

Yönetim yeri ve yazışma adresi

Kızılırmak Mah. 1446. Cad.

Alternatif İş Merkezi

No: 12/38 Çukurambar

Çankaya - ANKARA

Tel: 0.312.435 93 94

Fax: 0.312.430 29 59

www.tdb.org.tr

e-mail: tdb@tdb.org.tr

ISSN: 2791-8416

34

50

35

32

54

56

28 'MERHABA, BEN MEZOPOTAMYA'

Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Van dişhekimleri odalarının birlikte organize ettiği 1. Mezopotamya Dişhekimiği Günleri 25-26 Mart 2022 tarihlerinde Diyarbakır'da yapıldı.

30 SAKARYA'DA 7. SEMPOZYUM

Sakarya Dişhekimleri Odası'nın 7. Sempozyumu 25-26 Mart 2022 tarihlerinde Elite World Sapanca Hotel'de düzenlendi.

32 'DÖRT DÖRTLÜK BİR ORGANİZASYON OLACAK'

8-11 Eylül 2022 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak TDB 26. Uluslararası Dişhekimiği Kongresi hazırlıklarıyla ilgili olarak Kongre Genel Sekreteri Prof.Dr. Aslan Gökbuget ve Fuar Komitesi Başkanı Fatih Özçayan'dan bilgi aldık.

50 'SORUNLARI BİLDİKLERİNİ SÖYLÜYÖRLER, PEKİ ÇÖZÜM?'

Özlük Hakları Komisyonu'ndan sorumlu TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Ali İhsan Güneyle özlük haklarıyla ilgili sorunları ve bunlara ilişkin TDB'nin ürettiği politikaları konuştuk.

54 DOKTORA EĞİTİMİNDE ERASMUS'UN YERİ

Dr. Başak Keskin Yalçın doktora sırasında Erasmus'a gitmek isteyenlerin göz önünde bulundurmaları gerekenleri kaleme aldı.

35 DOSYA: DIŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ

Dişhekimiği eğitiminin bu duruma neden sürüklendiğini, gelişmiş ülkelerde durumun nasıl olduğunu, bu kabus tablosundan nasıl çıkılabileceğini konuyu çeşitli yönlerden irdeleyen hocalarımıza sorduk. İlk bölümüne bu sayımızda yer verdiğimiz dosyamız gelecek sayımızda da devam edecek.

56 'VÜCUDUN KENDİNİ ONARMA KAPASİTESİNİ ARAŞTIRIYORUZ'

Genom ve Kök Hücre Merkezi GenKök'te araştırmalarını sürdüren meslektaşımız Doç.Dr. Zeynep Burçin Gönen'le kök hücre çalışmalarını konuştuk.

60 ODA GENEL KURULLARI YAPILDI

Dergimizin yayına hazırlandığı sırada bize ulaşan sonuçları yayımlıyoruz.

64 FRANSIZ İŞİ RESTORASYON

2. Selim türbesinin çinileri Fransa'ya nasıl gönderildi, nasıl 'restore' edildi? - Fatih Hazinedar yazdı.

66 SÜREKLİ DIŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULARI

REKLAM İNDEKSİ

(Alfabetik sırayla)

AB DENTAL	29	BEGO	04	IVOCLAR-VIVADENT	06-07
AGS MEDİKAL.....	27	DİO İMPLANT	12	KULZER	03
		DROGSAN	25	LEİCA.....	05
		EREN DİŞ DEPOSU.....	17	NUCLEOSS	20-21
		INVISALIGN	Ön kapak içi	OSSTEM İMPLANT.....	10

OSSTEM[®]
IMPLANT

Taşınılabilir
Net Görüntü!
Üst düzey
Rahatlık!

N1

Üst düzey çekim koşullarıyla sağlanan netlik!

KOLAY TAŞINILABİLİR

Standard cihazlardan
yaklaşık %15 daha hafif!

- Tabanca tipi tasarımıyla taşıma ve kullanım kolaylığı sağlar

ÜST DÜZEY RAHATLIK

Göz dostu ekran yapısı ve
kullanımı kolay düğme yöntemi
ile daha kullanışlı!

Facebook

Instagram

Ayazağa mahallesi Mimar Sinan Sk. No:21 Seba Ofis Bulvar D Blok K:5 D:39 Sarıyer / İSTANBUL
Tel: +90 212 347 20 97 Fax: +90 212 347 20 98 www.osstem.com.tr

Gençlere bu hayal kırıklığını yaşatmaya hakkınız yok

A. Tarık İşmen TDB Genel Başkanı

Merhaba, 2020 başlarından bu yana insanlığın başına bela olan pandeminin etkilerinin giderek zayıfladığı ve henüz Dünya Sağlık Örgütü'nden bu konuda kesin bir açıklama gelmesine

de önümüzdeki aylarda tehdit olmaktan çıkabileceği bilim insanları tarafından ifade ediliyor. Ülkemizde de hem vaka hem kayıp sayılarında hızlı bir gerileme olduğunu görebiliyoruz.

Odalarımızın ve TDB'nin eğitim etkinlikleri için de önemli bir rahatlama sağlayan bu gelişmenin etkisiyle Adana'dan İzmir'e, Diyarbakır'dan Sakarya'ya, Malatya'ya kadar birçok dişhekimleri odamız yüksek katılımlı bilimsel etkinlikleri hayata geçirdiler. Hepsine teşekkür ediyorum.

Nisan ayında Odalarımızın genel kurulları tamamlanacak. İki yılda bir yapılan genel kurullar 2020'de zamanında yapılamamış, pandeminin izin verdiği aralarda tamamlanabilmişti. Bu yıl nihayet zamanında yapabiliyoruz genel kurullarımızı; dergimiz elinize ulaştığında yarısından fazlası tamamlanmış olacak. Elimize ulaşan resmi sonuçları da dergimizin sayfalarında paylaşıyoruz.

Genel kurullar hem kadroların yenilendiği, devam etmek isteyenlerin güven tazelediği toplantılarımızdır hem de iki yıllık faaliyetin hesabının verildiği yerdir. Genel kurullara katılmak, yönetimleri denetlemek ve oy kullanmak da meslektaşlarımızın hem hakkı hem de görevidir. Bir önceki genel kurullardan bu yana geçen süreyi bütün odalarımız pandemiden kaynaklanan sıkıntılarla geçirdiler ama onlar meslektaşlarımızın bu süreçten en az etkilenecek çıkmaları için ellerinden gelen çabayı gösterdiler. Bu genel kurul sürecinin pandemiyle geçen iki yıla en azından psikolojik olarak bir nokta koymasını diliyorum.

8-11 Eylül 2022 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak TDB 26. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi çalışma-

ları da hızlanarak devam ediyor. Bilimsel program da önemli ölçüde netleşmeye başladı. Kongremize hem mesleki anlamda uluslararası çapta en önemli isimlerin hem de Dünya Dişhekimleri Birliği FDI'dan en önemli isimlerin katılmasını bekliyoruz.

En son 2019 Eylül'ünde İstanbul'da vedalaşmıştık; önümüzdeki Eylül ayında üç yıl aradan sonra hem birbirimizle hasret gidereceğiz hem de Türkiye'nin bu en önemli Kongresinde mesleki yenilenmenin hazzını yaşayacağız. Ve bir taraftan da umuyorum ki artık geride bıraktığımız pandemiye el sallayacağız.

Fakültelerimizde eğitim yılının sonuna yaklaşıyoruz. Bu yıl 5 bine yakın genç meslektaşımız aramıza katılacak. Son iki yılda ciddi eksikliklerle mezun olan meslektaşlarımız için TDB olarak bir eğitim seti hazırlıyoruz. TDB Akademi tarafından hazırlanan bu setleri önümüzdeki aydan itibaren yeni mezun meslektaşlarımızın kullanımına sunacağız.

Dişhekimliği eğitimiyle ilgili çok ciddi sorunlarımız var. Dergimizde bu konuyla ilgili olarak hazırlanan dosyada hocalarımızın değerlendirmelerini bulacaksınız. Bu yıl sınavda dişhekimliğini tercih edip önümüzdeki yıl fakültelere başlayacak kardeşlerimizi çok zorlu bir meslek hayatının bekliyor. Biz onların hayal kırıklığına uğramamaları için elimizden gelen çabayı gösteriyoruz ama asıl sorumluluk sahiplerinin sorunu çözmek bir yana her yıl daha ağırlaştırdıklarını da söylemek zorundayız.

Halk egemenliğinin simgesi olan TBMM'nin kuruluşunun 102. yılını, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nızı yürekten kutluyorum.

Emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın da ağırlaşan ekonomik sorunlara karşı güçlü bir mesajın verildiği gün olmasını diliyorum.

Dijital Diş Hekimliği & İnovasyon

28 MAYIS 2022 | CUMARTESİ | 09:30~20:00

THE RITZ-CARLTON ISTANBUL

Doç. Dr. Sercan KÜÇÜKKURT

Dr. José Afonso TEIXEIRA

Prof. Dr. Mustafa Kemal ÜNSAL

SAAT	KONUŞMACI	İÇERİK
09:30 ~ 10:00		Kahvaltı & Çay - Kahve İkramı Networking
10:00 ~ 11:20	Doç. Dr. Sercan KÜÇÜKKURT	Neden Dijital Rehberli İmplantoloji?
11:20 ~ 11:40		Çay & Kahve Arası
11:40 ~ 13:00	Dr. José Afonso TEIXEIRA	DIO Navi Full Arch ile Full Arch Restorasyonları
13:00 ~ 14:15		Öğle Yemeği
14:15 ~ 15:30	Prof. Dr. Mustafa Kemal ÜNSAL	Çok Sayıda İmplant Desteği Olan Restorasyonlarda, Şartlara Bağlı Ne Tip Protez Yapılmalı?
15:30 ~ 15:45		Q&A
15:45 ~ 16:00		Rihtima Transfer
16:00~ 20:00		Katılımcılara Özel Teknede Boğaz Turu ve Gala Yemeği

Portekiz, İspanya, Hindistan, Tunus ve Moldova'dan toplamda 60 üzeri hekim katılımı ile seminerimiz uluslararası düzeyde olacaktır.

DIO IMPLANT

DİJİTAL DİŞ HEKİMLİĞİNİN DÜNYADA ÖNCÜSÜ

BAŞVURU & BİLGİ

Erman ERDEM

+90 555 621 9091

ermanerdem@dioimplant.com.tr

Nezaket ADA

+90 506 458 5548

nezaketada@dioimplant.com.tr

Kriz varsa Umut da var

10 acil talebimizin arkasındayız

Geçtiğimiz kış aylarından itibaren sağlık emek ve meslek örgütlerinin geniş katılımıyla sürdürülen 'Beyaz Yürüyüş', 'Beyaz Forum', 'Beyaz Nöbet' gibi eylemler ve 14-15 Mart Büyük G(ö)rev'iyle adım atmaya yanaşmayan hükümete ciddi bir uyarı yapılmıştı. Bugüne kadar uyarımızın dikkate alındığını gösteren bir gelişme yaşanmadı.

Eylem sürecinin başından itibaren dile getirdiğimiz 10 acil talebimizin karşılanmasına yönelik mücadelemiz devam edecek. 1 Mayıs'ta Türkiye'nin dört bir yanında "Bu Düzen Böyle Gitmez! Birlikte Değiştireceğiz" diyerek tüm emek ve meslek örgütleriyle birlikte meydanlarda olacağız.

Sonraki günlerde de Ankara'da yapılacak miting için tüm sağlık emek ve meslek örgütleriyle birlikte çalışma yürüteceğiz. Meslektaşlarımızdan da süreci takip etmelerini, kamu-özel ayırt etmeden ortak hak ve taleplerimiz için mücadelede bize güç vermelerini rica ediyoruz.

Genel kurullarımız tamamlanıyor

Türkiye genelindeki 38 dişhekimleri odasının genel kurulları yapılmaya başlandı. Önümüzdeki iki yıl boyunca odaları yönetecek yönetim, denetleme ve disiplin kurulları belirleniyor. Meslektaşlarımızın genel kurullara katılımını ve oy vermelerini önemseydiğimiz gibi Odalarda ve TDB'de görev almaya talip olmalarını da çok önemsiyoruz.

Dişhekimleri odaları ve Türk Dişhekimleri Birliği olarak, kurumlar açısından kısa sayılabilecek 36 yıllık tarihimizde demokratik olgunluk açısından çok başarılı sınavlardan geçtiğimizi düşünüyorum. Sadece genel kurullardan alınan yetkiyle hareket

etmeyen, mümkün olan her aşamada en geniş meslektaş kitlesini karar alım süreçlerine katmaya çalışan bir gelenek yaratıldı. 36 yıldaki en önemli kazanımlarımızdan biri budur.

En önemli eksliğimiz, kadın meslektaşlarımızın meslek örgütü organlarında temsilinin hâlâ son derece düşük olmasıdır. Özellikle yeni kuşaklarda kadın meslektaşlarımızın çoğunlukta olduğu (21-35 yaş arasında kadın dişhekimlerinin oranı % 53!) düşünlüğünde bu konuda almamız gereken bir mesafe olduğu ortada.

Hepimiz yoksullaştık

Türkiye ekonomisinin son altı aydaki çöküşü toplumun büyük çoğunluğunu bir anda yoksullaştırdı. Büyük oranda emeğiyle geçinen bir meslek grubu olarak dişhekimleri de bundan nasibini aldı. Resmi enflasyon %60 olsa da ülkede yaşayan herkes gıda gibi, kira gibi, ulaşım gibi en temel harcama kalemlerinde %100'ün üzerine çıktığını kolayca görebiliyor.

Sebebi nasıl açıklanırsa açıklansın toplumun geniş kesimleri müsebbibi olmadıkları bir krizin yükünü taşımaya zorlanıyor. Bilimsel gerçeklerin yerine kendi hayallerindeki bir ekonomi tasavvurunu yerleştirmeye çalışanlar gerçeğin duvarına toslayınca ortaya çıkan faturayı yine topluma ödetiyor.

Önümüzdeki 1 Mayıs'ta sadece mesleki özlük haklarımız için değil, gaspedilen geleceğimize sahip çıkmak için de alanlarda olacağız.

14 Mart'ta kadar süren eylemlerde dile getirilen 10 acil talep konusunda sağlık emek ve meslek örgütleri kararlı.

Oda genel kurulları meslektaşlarımızın iradesinin ortaya çıktığı en yetkili organlar.

Krizin ilk göze çarptığı yer astronomik düzeyde artan gıda fiyatları.

TDB Öğrenci Kolu Genel Kurulu

Türk Dişhekimleri Birliği Öğrenci Kolu'nun 10. Genel Kurulu 2 Nisan'da Ankara'da yapıldı. 82 fakülteden gelen 331 delegenin katılımıyla gerçekleştirilen Genel Kurul'da pandemiyle geçen iki yılın değerlendirmesi yapılırken yeni dönemde görev alacak isimler de belirlendi.

Türk Dişhekimleri Birliği Öğrenci Kolu 10. Genel Kurulu, 2 Nisan'da Ankara'da Litai TBB Konuk Evi'nde yapıldı. Genel Kurul için eğitim veren 88 dişhekimliği fakültesinden 84'ünde yapılan seçim sonucu 435 delege belirlendi. Genel Kurul 82 fakülteden gelen 331 delegenin katılımıyla gerçekleştirildi.

Genel Kurula TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen**, TDB Öğrenci Kolundan sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Güler Gültekin**, Ankara Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu üyesi **Ercan Sükut** ve İstanbul Dişhekimleri Odası Denetleme Kurulu Raportörü **Dr. Arthur Bozacıoğlu** da katıldı.

TDB Öğrenci Kolu 9. Dönem Merkezi Komisyonu adına Genel Sekreter **Mehmet Feryüz Öksüz**'ün açılış konuşmasını yaptığı Genel Kurul Divanın yerini almasının ardından saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunmasıyla başladı.

Öğrenci Kolu Başkanı Koçer: 3 bin öğrenciyle anket yaptık

TDB 9. Dönem Öğrenci Kolu Başkanı **Gökberk Koçer**, 9. dönemde yapılanlardan bahsettiği konuşmasında "Ekibimizle göreve gelmemizden kısa bir süre sonra maalesef ki pandemi başladı. Pandemi sürecinde üniversitelerde alınan kararları yakinen takip edip, delegelerimizden öğrendiğimiz gelişmeleri yönetimimizle ve ilgili mecralarla paylaştık. Tam kapanma döneminde bizlere en iyi gelecek şeyin kendimizi geliştirmek olduğunu düşünerek TDB Öğrenci Söyleşileri adlı bir organizasyon düzenledik. İstanbul'da düzenlemeyi planladığımız 13. Ulusal Öğrenci Kongremiz pandemi nedeniyle iptal oldu ancak Türkiye'de bir ilki gerçekleştirerek öğrenci kongremizi online olarak düzenledik.

Pandeminin de etkisiyle artan sorunlarımızı görünür kılmak ve bun-

lara çözüm aramak için 67 Fakülteden 3 binden fazla katılım sağlanan bir anket çalışması düzenledik. Anket raporunu hem sizlerle paylaştık, hem de TDB Genel Başkanı ve Genel Sekreteri'nin öncülüğünde yüz yüze görüşerek Yüksek Öğretim Kurumu Başkanvekiline ilettik... Yapılanması iyi tasarlanmış ancak işleyişinde eksiklikleri olan TDB Öğrenci Kolu'nu daha iyiye taşımak sizlerin elinde..." diye konuştu.

Güler Gültekin: Sadece meslektaşların hakları için değil...

TDB Öğrenci Kolu'ndan sorumlu TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Güler Gültekin, meslek örgütünün tarihsel gelişimine değindiği konuşmasında "Meslek örgütleri salt üyelerinin hak ve menfaati açısından değil, demokrasinin eksiksiz ve sorunsuz işleyebilmesi açısından da son derece önemli işlevlere sahip bir örgütlenme formudur. Meslek

Genel Kurula TDB Genel Başkanı Tarık İşmen ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi Güler Gültekin de katıldı. 9. dönem Merkezi Komisyon üyeleri Genel Kurulu kendilerine ayrılan bölümde takip ettiler (sağda).

331 delegenin katıldığı Genel Kurul büyük bir olgunluk içinde geçti. Öğrenci Kolu'ndan sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Güler Gültekin meslek örgütünün demokratik yaşama katkısına dikkat çekti.

örgütlerinin öteden beri temel işlevi, mesleğin insancıl bir biçimde insan ve toplum yararına uygulanmasını sağlamaktır. Hekimliğin iyi icrası için hastanın hekime güven duyması çok önemlidir. Toplum nezdinde mesleğe güven duygusu, mesleğin etik kurallarının belirlenmesi ve mesleki denetimle mesleğin biçimlendirilmesi yolu ile olur. Meslek kuruluşları (barolar, meslek odaları ve birlikleri) ve sendikalar gibi oluşumlar toplumdaki en kuvvetli baskı grupları olarak nitelendirilebilir...

Arkadaşlar, hepiniz buraya delege olarak kendi bölgelerinizde seçilerek geldiniz, ben burada geleceğin Yönetim Kurulu üyelerini görüyorum, Oda ve Birlik yöneticilerini görüyorum, geleceğin Oda ve TDB yöneticilerine sevgi ve saygılarımla..." diye konuştu.

İşmen: Olumsuzluklara rağmen en iyisini yapmak zorundayız

TDB Genel Başkanı Tarık İşmen de "Bu salondan mutlaka mesleğini daha ileriye götürmek isteyen, eğitimini daha iyileştirmek isteyen, yaşanan mobbingleri, yaşanan sıkıntıları azaltmak isteyen isimler seçeceksiniz. Ama ne olursa olsun önceliğiniz geleceğinizi daha iyi kurgulamak olmalı. Evet burada güzel bir günde, mesleğin geldiği noktayı sizlere anlatmaya çalıştım ama ne yazık ki bizi yönetenler her şeyi olduğu gibi bu mesleği de bir şekliyle değersizleştirmek, bir şekliyle mesleğin geleceğini karartmak istiyorlar. Hepiniz bu ülkenin en seçkin, en parlak gençlerisiniz.

Ülkenin şartları farklı olsaydı çok istenecek, ulvi bir meslek. En

önemli şey insana dokunuyorsunuz, en önemli şey acıyı dindiriyorsunuz. Bütün bu olumsuzlara rağmen elimizdeki olanaklarla elimizdeki imkanlarla en iyisini yapmak zorundayız bunun için de bir arada olun, birbirinize destek olun, daha çok birbirinizden bir şeyler öğrenmeye çalışın. Bizler her zaman sizin yanınızda olmaya zaten gönüllü-yüz" dedi.

Daha sonra 9. Dönem Merkezi Komisyon Başkanvekili **Yusuf Demirel**, 9. Dönem Merkezi Komisyon

Editörü **Selimcan Satar**, EDSA İletişim Sorumlusu **Deniz Özkuyucu** ve Ulusal Öğrenci Değişim Sorumlusu **Asmin Seran Özbek** birer konuşma yaptılar.

Sonuç Bildirgesinin yazılması için oluşturulan komitenin ardından verilen önergeler görüşüldü. 10. Dönem (2022-2024) Merkezi Komisyon üyeleri ve daimi ulusal görevlilerinin seçimlerine geçilmeden Divanda aday önergeleri toplanarak, adaylara kendilerini tanıtmaları için söz verildi. Daha sonra seçime geçildi.

TDB Öğrenci Kolu Merkezi Komisyonu (ayaktakiler, soldan) Selim Tunahan Akçay, Ege Doruk Kökten, Abdurrahim Akçay, Mehmet Ali Keser, Ali Toprak (Oturandarlar, soldan) Seher Şahin, Muammer Alhan Babat, İrem Adaş.

Görev dağılımı yapıldı

Öğrenci Kolu Merkezi Komisyonu

Selim Tunahan Akçay	İstanbul Medipol Ü.D.F.
İrem Adaş	İzmir Katip Çelebi Ü.D.F.
Seher Şahin	Süleyman Demirel Ü.D.F.
Muammer Alhan Babat	Biruni Ü.D.F.
Emine Zelal Beldek	İnönü Ü.D.F.
Abdurrahim Akçay	Eskişehir Osmangazi Ü.D.F.
Ali Toprak	Ondokuz Mayıs Ü.D.F.

Ulusal Koruyucu Dışhekimliği Sorumlusu

Sude Nur Füzün	Pamukkale Ü.D.F.
----------------	------------------

Ulusal Eğitim Sorumlusu

Mehmet Ali Keser	Gaziantep Ü.D.F.
------------------	------------------

EDSA İletişim Sorumlusu

Ege Doruk Kökten	Marmara Ü.D.F.
------------------	----------------

Bilirkişi eğitiminde nihai karar

Bilirkişilik eğitimi verebilecek kurumlar arasında Türk Dişhekimleri Birliği'nin sayılmamasına ilişkin Yönetmelik hükmünün iptali kararı, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından da onaylanarak kesinleşti.

Mahkemelerde bilirkişi olarak görevlendirileceklerin Adalet Bakanlığı tarafından yetkilendirilen yerlerden eğitim almış olmaları zorunluluğu Bilirkişilik Kanunu ile getirilmişti. Bu zorunluluk kapsamında, bilirkişilik temel eğitimi verebilecek yerler 3 Ağustos 2017 tarihinde yayınlanan Bilirkişilik Yönetmeliği'nde belirlenmişti.

Söz konusu Yönetmelikte, bilirkişilik temel eğitimi verebilecek yerlerin isim isim sayılmış ancak bunlar arasında Türk Dişhekimleri Birliği'ne yer verilmemişti.

Bilirkişilik Kanunu'nda Adalet Bakanlığı'na verilen yetki, bilirkişilik temel eğitimi verebilecek yerlerin niteliklerinin belirlenmesiyle sınırlıydı. Bakanlık ise bir kısım meslek kuruluşları ile Adalet Akademisi ve üniversitelerin söz konusu eğitimi verebileceklerini düzenlemişti. Bunun üzerine TDB, yasayla verilen yetkinin aşılması ve Türk Dişhekimle-

ri Birliği'nin temel bilirkişilik eğitimi verme hakkının ihlal edildiği Yönetmelik kuralının hukuka aykırılığı ve eksik düzenleme sebebiyle iptalini talep etmişti.

Bakanlık kurumları değil eğitimin niteliğini belirlemeli

Türk Dişhekimleri Birliği tarafından açılan bu davada, Danıştay 10. Daire tarafından 2020 yılında verilen kararlar "...dayanak Kanun hükmü ile doğrudan eğitim verecek kurumların değil, bu kurumların niteliklerinin belirlenmesi, belirlenecek niteliklere göre izin işlemleri

gerçekleştirilerek listeleme yapılması ve elektronik ortamda yayımlanması noktasında Bilirkişilik Daire Başkanlığı'nın yetkili bulunduğu, bu yönüyle sadece belirtilen hususlar bakımından Yönetmelikte düzenleme yapılabileceğinden bilirkişilik eğitimi verecek kurumların nitelikleri belirlenmeden eğitim verecek kurum ve kuruluşları doğrudan sayma yoluyla belirleyen ve belirlenen bu kurum ve kuruluşlar ile sınırlı izin usul ve esaslarını düzenleyen Yönetmeliğin dava konusu 33. maddesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..." gerekçesiyle iptal kararı verilmişti.

Adalet Bakanlığı'nın bu karara karşı temyiz talebi Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından kesin olarak reddedildi.

Şimdi Adalet Bakanlığı tarafından Bilirkişilik Yönetmeliği'nde eğitim kurumlarının isimlerinin değil, niteliklerinin belirlendiği bir düzenlemenin yapılması bekleniyor.

Sahte dişhekimleriyle mücadelede iki örnek karar

Gectiğimiz günlerde sahte dişhekimliği yapan iki kişi hakkında daha açılan davalar sonuçlandı. İstanbul'daki olayda hapis kararı kesinleşirken Van'da istinaf yolu açık olmak üzere sahte dişhekimine hapis cezası verildi.

İstanbul/Pendik'te bir depoda dişhekimliğinde kullanılan aletleri bulunduran ve dişhekimliği olmadığı halde hasta ağzında çalışan diş tek-

nisyeni A.A. Türk Dişhekimleri Birliği'nin suç duyurusu üzerine açılan davada 2,5 yıl hapis cezası ile cezalandırılmıştı. Sanığın bu karara itirazı reddedildi ve İstanbul Bölge Adliye Mah-

kemesi 14.Ceza Dairesi tarafından onaylanarak kesinleşti.

Van Başkale'de de açtığı bir işyerinde dişhekimliğine ilişkin malzeme bulundurduğu ve hasta baktığı iddi-

asıyla yargılanan S.A. 2,5 yıl hapisle cezalandırıldı.

İl Sağlık Müdürlüğü tarafından tutulan tutanakla başlayan soruşturma, Türk Dişhekimleri Birliği'nin davaya katılmasıyla devam etti ve yargılama sonunda, 31 Mart 2022 tarihinde, S.A.'nin 2,5 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verildi.

Karara karşı istinaf hakkı bulunan şahıs, kararın kesinleşmesinin ardından hapse girecek.

Ruthinium kullanın, farkı hissedin!

AcryPlus

4 katmanlı akrilik diş

AcryLux

3 katmanlı akrilik diş

AcryRock

2 katmanlı akrilik diş

Dişhekimi özel sağlık kuruluşunda ücret karşılığı çalışır

8 Nisan 2022 tarihinde kabul edilen 7394 sayılı Kanunun yanlış yorumlanması üzerine TDB bir açıklama yaparak özel sağlık kuruluşlarının ağız ve diş sağlığı kliniklerinin dişhekimine kiralanması şeklindeki çalışma biçiminin hukuka aykırı olduğunu hatırlattı.

Bazı özel hastaneler tarafından hekimlere şirket kurdurularak gerçek çalışma ilişkisinin dışında bir uygulamaya gidilmesi 8 Nisan 2022 tarihinde kabul edilen 7394 sayılı Kanunla yeniden gündeme geldi.

2015 yılında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanuna eklenen bir maddeyle bir kısım hekimlerin bir kısım özel hastanelerdeki çalışmalarının doğal akışının sosyal güvenlik bakımından bozulması, Meclis'te kabul edilen 7394 sayılı Kanunla vergi mevzuatına da yansıtıldı.

Çalışan hekimlerin yıllık izin, fazla çalışma ücreti, kıdem tazminatı gibi iş hukukundan kaynaklanan pek çok işçilik haklarını kaybetmesine

neden olabilen bu uygulama 5510 sayılı Yasa'da yapılan değişiklikle de 7394 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle de sadece hekimlerle sınırlı bir düzenleme yapılmış; dişhekimleri bu kapsama alınmamıştır.

Kaybeden dişhekimi olur

Sınırlı bir hekim ve özel hastaneyi kapsayan düzenlemelerin bütün sağlık kuruluşları ve/veya dişhekimlerini de kapsayacak şekilde uygulanması mümkün değildir. Özel sağlık kuruluşlarında çalışan dişhekimleri, hizmet sözleşmesiyle çalışır. Özel sağlık kuruluşlarının ağız ve diş sağlığı kliniklerinin kiralanması şeklinde bir ilişki kurularak oluşturulan çalışma biçimi hukuka aykırıdır.

Çalışan ile işveren arasındaki asıl

ilişkiyi olduğundan farklı gösteren bu sözleşmeler sosyal güvenlik ve vergi mevzuatı bakımından tümüyle geçersizdir. SGK ve vergi denetmenleri, tarafların nitelendirmelerine değil işin yapılma biçimine bakarak değerlendirme yapar. Bu değerlendirmede taraflar arasındaki ilişkinin yürütülme şekli işçi işveren ilişkisi ise ücret, bordro, sosyal güvenlik primi gibi unsurlar aranır; bulunmadığında idari para cezası kesilebilir.

Dişhekimliğinde, çalışma ilişkilerinin doğal hukuki zemininden ayrılmaya izin veren yasal kuralların bulunmadığını meslektaşlarımıza hatırlatır, yeni kabul edilen yasal kuralın da bu durumda bir değişiklik yaratmadığına dikkat çekeriz.

Dişhekimi kendi yetki alanında botoks kullanabilir

Geçtiğimiz günlerde bazı medya organlarında bir dişhekiminin uyguladığı botoks sebebiyle hastanın bir gözünün kapandığı, şaşkınlıkla görüldüğü gibi iddialar yer aldı.

Bir kişinin iddialarının ilgilinin savunması alınmadan kesin olgu gibi sunulması ve yayında kullanılan dil, üslup ve yaklaşım objektif habercilik yaklaşımından tümüyle uzaktır. İlgili yayınlar habercilik etik değerlerine aykırıdır.

Dişhekimleri mesleki yetki alanında her türlü tedaviyi yapmaya ve bu tedavinin gerektirdiği, botoks da dahil olmak üzere her türlü ilacı kullanmaya yetkilidir. Dişhekimliği mesleki uygulamasında zarar görüldüğü veya yetki alanı dışında müdahalede bulunduğu iddiaları meslek örgütümüz

tarafından her zaman titizlikle takip edilmekte, gerektiğinde meslekten geçici men cezasına varan disiplin cezaları da verilmektedir.

Dişhekimlerinin yetki alanı ve dişhekimliğinde botoks kullanımına ilişkin geniş bilgiye [web sayfamızdan](#) erişilebilir.

DİŞSİAD Diş Sağlığı Müzesi açıldı

Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği (DİŞSİAD) tarafından İstanbul'da kurulan, geçmişten bugüne ağız ve diş sağlığı alanında kullanılan malzemelerin yer aldığı Diş Sağlığı Müzesi vatandaşların ziyaretine açıldı. Müze hakkında konuşan DİŞSİAD Başkanı **Erkan Uçar**, "Burası dünyada alanında 8'inci, bölgemizde ve Türkiye'de ilk olarak hazırlanmış diş sağlığı müzesi. 100 yıllık dişçi koltuğumuz var, uluslararası müzelerle kontak haline geçtik oralardan objeler seçtik. Toplamda 10 milyon TL yatırımla hayata geçirdik. 7'den 70'e tüm halkımıza hitap edecek şekilde dizayn edildi" dedi.

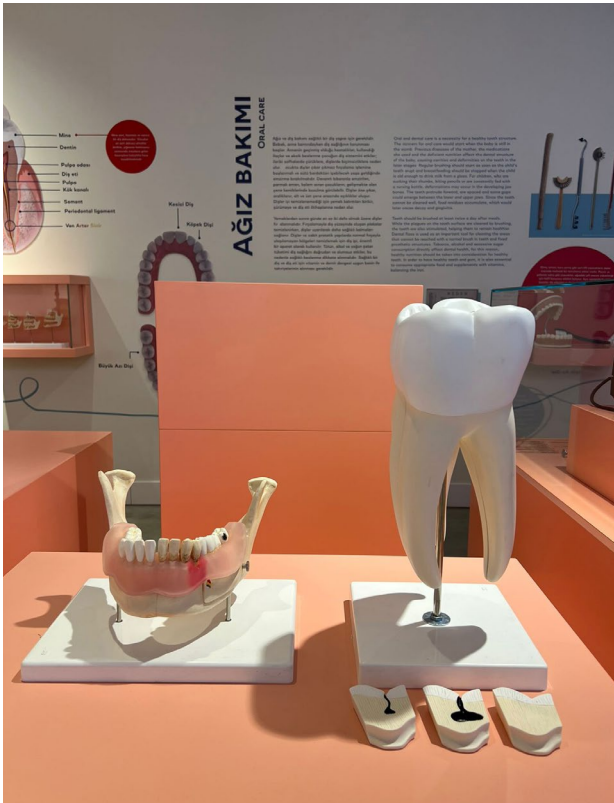
Yurt dışındaki müzelerden, koleksiyonerlerden ve dernek üyesi hekimlerden edinilen ürünler müzede yerini alırken, alanda diş sağlığı alanında kullanılan

malzemelerin tarihsel gelişim süreçleri de anlatılıyor. DİŞSİAD Başkanı Erkan Uçar, herkesi müzeyi ziyaret etmeye davet etti.

Eğitici materyaller de hazırlandı

Müze bulunan malzemelere ilişkin bilgi veren Uçar, "Buraya geldiklerinde ne bulacaklar; arkeolojik dönemlerde dişin şekli nasıldı, bugüne nasıl geldi, hangi dişin adı nedir, bunu burada hem görsellerle hem videolarla görebiliyor olacaklar. Diş nasıl fırçalanmalı diye bir videomuz var. İlk zamanlardan bu güne kadar diş fırçası nasıl evrim geçirdi bunu da görüyor olacaklar.

100 yıllık dişhekimi koltuğumuz var, muayenehane köşesi hazırladık. Bir tarihte bir dişhekimine gittiklerinde nasıl bir ortam olduğunu hissedecekler. Tarihteki ilk ışıklı dolgu cihazları neydi ya da amalgamı neyle kararlardı, burada görme şansına sahip olacaklar. Uluslararası müzelerle ilişkiye geçtik, Londra'daki müzelerden Baltimore Müzelerine ya da Türkiye'deki tarih kütüphanelerine kadar taleplerde bulunarak objeler seçtik. Kişisel koleksiyonerlerden de ürün topladık. Toplamda 10 milyon TL maliyetle faaliyete geçirdiğimiz müzemiz çocuklarımız başta olmak üzere sektörümüze ve ülkemize hayırlı olsun" şeklinde konuştu.

İstanbul Fatih'te kurulan müzenin açılışına İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı Ali Gürlek de katıldı.

DÜNYA KÜÇÜK,
DÜNYAMIZ BÜYÜK...

📍 TEMSİLCİ

📍 SATIŞ NOKTALARI

NucleOSS™

NucleOSS™

▶ DİJİTAL çözümler

T6 ortak üst yapılar

kişiyeye özel
dijital çözümler

yardımcı
parçalar

simante
çözümler

vidalı
çözümler

hareketli protez
çözümler

■ CAD-CAM
cerec®

■ multi unit
CAD-CAM

■ ti-base iyileşme
başlığı

■ tarama
gövdesi

■ CAD-CAM ti-base
dayanaklar

■ dijital analoglar

dental wings
A Straumann Group Brand

exocad

3shape ▶

sirona

detaylı bilgi için

nucleoss.COM

yenilikçi vizyon

'Merhaba, ben Mezopotamya'

Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Van dişhekimleri odalarının birlikte organize ettiği 1. Mezopotamya Dişhekimliği Günleri 25-26 Mart 2022 tarihlerinde Diyarbakır'da yapıldı. 800'ün üzerinde meslektaşımızın katıldığı etkinlik büyük bir başarıyla tamamlandı.

Mezopotamya Dişhekimliği Günleri Organizasyon Komitesi'nin çağrısı şöyle başlıyordu:

"Merhaba, ben Mezopotamya Güneşin selamını ilk ben alırım. Fırat ve Dicle'den kana kana içer, topraktan mahsul olur, insanlığı beslerim. Besledikçe insanlığı Mezo- potamya bereketli hilal oldu adım, şanımlı yayılınca. İnsanlığın emeği- ne aş oldu Mezopotamya.

Yerleşik hayat benim soframla başladı. Sofradan lezzet, bereket alan insanlık ömürlerini beni yuva

yapmaya harcadı. Bana emek verdikçe insanlık dünya tarihine başkent olarak atadı. İnsanlığın ilk eviyim, medeniyetlerin beşiğiyim, evrenin kalbinin attığı yerdeyim.

Barışın, kardeşliğin sembolü ol- dum. Bilim, felsefe, sanat, edebiyat, tıp, iktisat yeryüzüne serpiştirdiğim tohumla başladı hayat. Ve şimdi de bilimsel etkinliğin başkentleri olacak olan tarihin yaşını temsil ev- latlarım Diyarbakır, Mardin, Şan- lurfa ve Van ile dünyaya yeniden destan yazmak için buradayım."

'Medeniyetlerin Beşiğinde Güncel

Dişhekimliği' sloganıyla Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Van Dişhe- kimleri odalarının birlikte organize ettiği 1. Mezopotamya Dişhekimliği Günleri 25-26 Mart 2022 tarihlerin- de büyük bir katılımı yapıldı.

Uzun uğraş ve emeklerin sonucu gerçekleşen sempozyumda dolu dolu bilimsel toplantıların yanı sıra yoğun ilgi gören fuar ziyaretleri ve kültürel turlar yapıldı. Etkinlik gala konseriyle sona erdi.

800'ün üzerinde kayıtlı katılım- cının, fuar ziyaretçileriyle birlikte 1500'e yakın meslektaşımızın ilgi

Sempozyum organizasyonunda görev alan ekip bir arada. Diyarbakır Dişhekimleri Odası Başkanı Yılmaz Sağır etkinliğe katılan TDB yöneticilerine, Oda başkanlarına ve meslektaşlarımıza teşekkür etti.

gösterdiği etkinlikte 47 firma da toplam 900 m² alan üzerinde stand kurdu.

19 akademisyenin katıldığı etkinlikte toplam 18 bilimsel oturum ve 4 uygulamalı kurs düzenlendi. Görsel şovların da sunulduğu açılış seremonisine TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen**, Genel Başkan Vekili **Hasan Yaman**, Genel Saymanı **Tolga Kutsal**, Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Özgür Başar Varoğlu**, TDB eski Genel Başkanı **İlker Cebeci**, eski Genel Sekreteri **Neslihan Sevim**, Hatay D.O. Başkanı **Nebil Seyfettin**, İstanbul D.O. Başkanı **Ali Gürlek** ve Yönetim Kurulu üyeleri, Ankara D.O. Başkanı **Serhat Özsoy**, Adana D.O. Başkanı **Fatih Güler**, Genel Sekreteri **Hasan Boğa**, Gaziantep D.O. Başkanı **Yücel Özbaş** ve Yönetim Kurulu üyeleri, Konya D.O. Yönetim Kurulu üyesi **İlyas Kara**, Diyarbakır Tabip Odası Başkanı **Elif Turan**, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Dekan Yardımcısı **Dr. Murat Es-kitaşçioğlu** ve Bingöl Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Dekan Vekili **Dr. Sabahattin Bor** da katıldı.

Etkinliğin sosyal programında Diyarbakırlı yazar **Şehmus Diken** meslektaşımız **Gevher Can**'ın moderatörlüğünde "Ahmed Arifi Şehrinde Konuşmak" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi. Kapanışta yöresel müzik dinletileri yapıldı, katılımcılara hediyeler dağıtıldı. Sempozyumun bitiminde düzenlenen gala gecesinde de **Papyon Quartet**, **Helim Ömeri** ve **Kardeş Türküler** sahne aldı.

Açılış seremonisinde yöre kültürünü yansıtan gruplar da sahne aldı.

Sempozyuma paralel düzenlenen sergiye 47 firma katıldı.

Sempozyuma 800'ün üzerinde meslektaşımız kayıt yaptırdı.

Sempozyum açılış töreninde TDB Genel Başkanı Tarık İşmen de bir konuşma yaptı. Diyarbakırlı yazar Şehmus Diken meslektaşımız Gevher Can'ın moderatörlüğünde "Ahmed Arifi Şehrinde Konuşmak" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.

Sakarya Dişhekimleri Odası 7. Sempozyumu

Sakarya Dişhekimleri Odası'nın 7. Sempozyumu 25-26 Mart 2022 tarihlerinde Elite World Sapanca Hotel'de düzenlendi. Sempozyum bir anlamda pandemiye veda havasında sıcak ve hareketli geçti. Çok sayıda akademisyenin ve sponsor firmanın yanı sıra TDB Genel Sekreteri **Tümay İmre**, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri **Güler Gültekin** ve **Tolga Beray**'ın da katılımıyla gerçekleşen Sempozyuma Türkiye'nin farklı illerinden meslektaşlarımız katıldı.

Dr.Hakan Çolak'ın 'Posterior Bölgelerde Adeziv Restorasyonlarda CAD/CAM Sistemleri' sunumuyla başlayan bilimsel program **Dr. Caner Yılmaz**'ın 'Dişhekimliğinde Botulinum Toksin Uygulamaları' içerikli konuşmasıyla devam etti.

Doç.Dr.Taha Özyürek 'Üç adımda Şekillendirme' başlıklı konuşması ve uygulamalı endodonti kursu ile iki günün programında da yer aldı.

Sempozyumun ikinci günü **Prof.Dr.Hande Şar Sancaklı** 'Güncel Kompozit Materyallerle Anterior Kompozit Restorasyonlar', **Prof.Dr.Korkud Demirel** 'Klinik Kuron Boyu Uzatılması', **Prof.Dr.Erdem Kılıç**

'İmplantolojide Anatominin Önemi ve Klinik Öneriler' ve **Prof.Dr.Kerem Kılıç** 'İmplantolojide Sonucu Değiştiren Protetik Faktörler' sunumlarıyla programda yer aldılar.

26 Mart akşamı da bir gala gecesi düzenlendi. Pandemi dolayısıyla yüzyüze organizasyonlara ara verme zorunluluğunun can sıkıcı halini Sakarya Dişhekimleri Odası bu başarılı organizasyonla katılımcılarına bir parça unutturmuş oldu.

Dişhekimlerinin büyük ilgi gösterdiği Sempozyuma TDB Genel Sekreteri Tümay İmre ve MYK üyesi Güler Gültekin de katıldı (sağda). Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı'ya teşekkür plaketini TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tolga Beray sundu (sağda üstte).

GELİŞTİRİLMİŞ YENİ FORMÜL

DentaSave®

Klorhex

DİŞ ETİ BAKIMI İÇİN ÖZEL GELİŞTİRİLMİŞ DİŞ MACUNU

✗ SLS
✗ PARABEN
✗ TRİKLOSAN
İÇERMEZ!

DentaSave Klorhex
Yoğun Bakım Diş Macunu
%0,2 Klorheksidin içerir

DentaSave Klorhex
Günlük Bakım Diş Macunu
%0,05 Klorheksidin içerir

Kloroben®

GARGARA 200mL

% 0,12 Klorheksidin diglukonat + % 0,15 Benzidamin HCl

- ★ Antibakteriyel
- ★ Antiviral
- ★ Analjezik
- ★ Antienflamatuvar
- ★ Antifungal

Her 1,5 - 3 saatte bir 15 ml¹

Kısa ürün bilgisi ve literatür için barkodu okutunuz.

GERİ ÖDEME
KAPSAMINDADIR.

drogSan

Sağlıkta Saygı

KLBNBGRG-KLRX/ILAN/2022/01

AVM'de 'ağız diş sağlığı hizmeti' rezaleti durduruldu

Bir dişhekimliği fakültesi öğrencisinin müdahale edip videoya çekmesiyle farkedilen olaya müdahale eden İstanbul Dişhekimleri Odası standdaki cihazların müsadere edilmesini ve tutanak tutulmasını sağladı.

Bir dişhekimliği fakültesi öğrencisinin İstanbul Bahçelievler'de bir AVM'de tanık olarak kaydettiği görüntüler üzerine İstanbul Dişhekimleri Odası olaya müdahil olarak İl Sağlık Müdürlüğü'nü bilgilendirdi ve duruma müdahale etme çağrısı yaptı.

İDO Denetleme Kurulu üyesi Dr. **Arthur Bozacıoğlu** ve Bahçelievler İlçe Temsilcisi **Erdinç Bekçi**, söz konusu AVM'ye gittiklerinde Bahçelievler İlçe Sağlık Müdürlüğü ekibinin de orada olduğunu ve ayrıntılı tutanak tuttuğunu gördüler.

AVM'deki stantta bir hasta koltuğu ile dişhekimliği malzemelerinin yer aldığını gören dişhekimliği öğrencisi "Diş temizliği ve beyazlatma yapıyoruz" diyen görevliye, "Dişhekimisi misiniz, çalışma izniniz var mı" sorusunu yönelttiğinde sözlü ve fiziki saldırıya maruz kalmıştı. İDO yetkilileri genç meslektaş adayımızı bularak kendisine teşekkür ettiler.

Söz konusu stanttaki malzemeler müsadere edildi. Stantta ağız diş sağlığı hizmetlerinde kullanılan materyallerin bulunduğu, işyerine ait resmi kurumlardan alınmış herhangi bir ruhsatın olmadığı, çalışan personelin çalışma izni ve sigortalarının da bulunmadığı kayıt altına alındı ve tutanaklar İDO temsilcileri tarafın-

İstanbul Bahçelievler'de bir AVM'de 'diş temizliği ve beyazlatma' yaptıklarını söyleyen kuruluşa hakkında tutanak tutularak cihazları müsadere edildi.

dan da imzalandı.

Temporomandibular Eklem Sempozyumu

İDO'nun "Her Yönüyle Temporomandibular Eklem Sempozyumu" **Prof.Dr. Hanefi Kurt, Prof.Dr. Sırmahan Çakarer** ve Fizyoterapist **Dr. Ayça Aklar**'ın katılımıyla yapıldı. Sempozyumun açılış konuşmasını yapan Oda Başkanı **Ali Gürlek** meslektaşlarımızı İDO Genel Kuruluna ve İstanbul'da yapılacak olan TDB 26. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne katılmaya davet etti.

"Posterior Direkt İndirekt Kompozit Uygulamaları" kursu genç meslektaşlarımızın katılımıyla İDO

Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde yapıldı. Kurs, **Doç.Dr. Safa Tunçer** ve **Doç.Dr. Oktay Yazıcıoğlu** tarafından verildi.

İDO N Kolay 17. İstanbul Yarı Maratonundaydı

İDO Başkanı Ali Gürlek, Yönetim Kurulu üyesi **Dr. Başak Keskin Yalçın**, Genç Dişhekimleri Komisyonu üyesi **Aden Öngel** ve **Dr. Alper Can Topuz** "Sağlıkta Şiddete Hayır" yazılı önlükleri ile N Kolay 17. İstanbul Yarı maratonuna katıldı.

Maratonda adımlarını "Sağlıkta Şiddete Hayır" mesajını vermek için atan meslektaşlarımız, tüm sağlık çalışanlarının şiddete karşı sesinin duyulması için elçi oldular. ○

İDO'nun düzenlediği "Her Yönüyle Temporomandibular Eklem Sempozyumu"na ilgi oldukça yüksekti (solda). N Kolay 17. İstanbul Yarı maratonuna katılan İDO ekibi: Dr. Başak Keskin Yalçın, Dr. Alper Can Topuz, Ali Gürlek ve Aden Öngel.

“Minimum Mikro Boşluk* ve Mükemmel Implant-Abutment** Bağlantısı”

Goethe Üniversitesi tarafından yapılan
“Mikro Hareketlilik ve Sızdırmazlık” çalışmaları neticesinde,
implantswiss implantlarında minimum mikro boşluk ve
mükemmel implant-abutment uyumu kanıtlanmıştır.

Mikro Hareketlilik

Yük	Gözlem 1	Gözlem 2	Gözlem 3	Gözlem 4	Gözlem 5
25N	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir
50N	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir
75N	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir
100N	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir	mikro boşluk görülmemiştir
125N	4 µm	mikro boşluk görülmemiştir	4 µm	2 µm	2 µm
150N	8 µm	4 µm	8 µm	8 µm	6 µm
175N	14 µm	8 µm	12 µm	12 µm	12 µm
200N	20 µm	14 µm	16 µm	18 µm	16 µm

Tablo 1: implantswiss sisteminin mikro boşluk genişliğinin sonuçları.

Sızdırmazlık

Numune	1	2	3	4	5	Ortalama
statik ölçüm	0,034	0,008	0,039	2,476	0,050	0,521
dinamik ölçüm	0,025	0,008	0,014	0,275	0,062	0,077
sistem sızdırmazlık ölçümü	0,012	0,008	0,005	0,071	0,006	0,020
statik sızıntı	0,022	0,000	0,034	2,405	0,044	0,501
dinamik sızıntı	0,013	0,000	0,009	0,204	0,056	0,056

Tablo 2: implantswiss sisteminin sızıntı ölçüm ve sonuçları (Ø=3,70).

Ankara'da şiddete karşı çalışmalar

Bilimsel etkinlikler

Tüm geliri Ankara Dişhekimleri Odası Burs Fonu'na aktarılan 'Anterior Kompozit Restorasyonlar' kursu ve 'Uygulamalı Temel Endodonti' kursu meslektaşlarımızın yoğun ilgi ve katılımıyla gerçekleştirildi.

Dr. Özgür Yıldırım Torun'un "Çok mu Lazım Dental Fotoğrafçılık?" **Doç.Dr. Onur Şahin**'in 'Yeni Güncellemeye Göre Mronj Yönetiminde Değişiklikler', **Prof.Dr. Bülent Kurtiş**'in 'İmplantolojide Yönlendirilmiş Kemik Rejenerasyonu Prensipleri' başlıklı eğitimleri de geçtiğimiz ay içerisinde yapıldı.

Sağlıkta Şiddetin Çözümü Var mı?

12 Mart'ta CHP Ankara İl Başkanlığı tarafından düzenlenen 'Pandemi ve Şiddetin Gölgesinde Sağlık Çalışanı Olmak' konulu panele ADO Genel Sekreteri **Gamze Burcu Gül** katılarak pandemi sürecinde Covid-19 nedeniyle kaybettiğimiz meslektaşlarımız adına ADO'ya sunulan plaketi kabul etti.

ADO'nun da bileşeni olduğu Ankara Kent Konseyi Halk Sağlığı Çalışma Grubu'nun düzenlediği Kent ve Sağlık Buluşmaları'nda 30 Mart'ta 'Sağlıkta Şiddetin Çözümü Var mı?' konusu ele alındı. Toplantının moderatörlüğünü ADO Genel Sekreteri **Gamze Burcu Gül** yaptı.

'Meslek Örgütlerinde Cinsiyetçilik'

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde, Ankara Barosu Kadın Hakları Merkezi tarafından düzenlenen 'Meslek Örgütlerinde Cinsiyetçilik' konulu panelde bir konuşma yapan ADO Genel Sekreteri Gamze Burcu Gül, kadınların çalışma yaşamında ve meslek örgütlerinde karşı karşıya kaldıkları ayrımcılık ve eşitsizliklerden,

CHP Ankara İl Başkanlığı'nın düzenlediği 'Pandemi ve Şiddetin Gölgesinde Sağlık Çalışanı Olmak' konulu panelde ADO Genel Sekreteri Gamze Burcu Gül de bir konuşma yaptı.

▲ ADO seminerlerinden bir görüntü.

◀ ADO Öğrenci Komisyonu 23 Mart'ta LSV Eğitim Kurumlarında ağız diş sağlığı eğitimi verdi.

toplum algısının değişmesinde eşit temsilin öneminden, ADO'nun bu konudaki çalışmalarından ve Ankara Barosu ile imzalanan işbirliği protokolü kapsamında yapılan çalışmalardan söz etti.

ADO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitim programına katılan meslektaşlarımıza Ankara Barosu Kadın Hakları Merkezi avukatlarıyla birlikte yapılan eğitim değerlendirme toplantısının ardından katılım belgeleri sunuldu.

ADO Klinik Bilimler Dergisi Tübitak Ulakbim Tr Dizinde

ADO'nun yılda üç kez online olarak yayımladığı hakemli ve açık erişimli yayın organı ADO Klinik Bilimler Dergisi, 2021 yılı itibarıyla TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizinde yer almaya başladı.

Dergi için makale başvuruları DergiPark üzerinden, yazarlardan herhangi bir ücret talep edilmeden yapılabilir. ADO Klinik Bilimler Dergisi'nin ülkemizde puanlı dergi statüsü kazanmış ilk meslek odası dergisi olduğu belirtildi.

Toplum ağız diş sağlığı eğitimleri

ADO Öğrenci Komisyonu 23 Mart'ta LSV Eğitim Kurumlarında 'Sağlıklı Yaşam Etkinlikleri' kapsamında, ilkökul öğrencilerine yönelik ağız ve diş sağlığı, doğru diş fırçalama, sağlıklı dişler için sağlıklı beslenme konularını içeren bir eğitim gerçekleştirdi.

Dahası Yok!

BenQ BIS-1

Ağız İçi Tarayıcı
Teknolojisinde

6D

- Daha gerçek görüntü
- Daha kolay kullanım
- Daha hafif
- Daha hızlı
- Daha ergonomik
- Daha ekonomik

Dahası DLP* BrilliantColor™ teknolojisine sahip tek cihaz

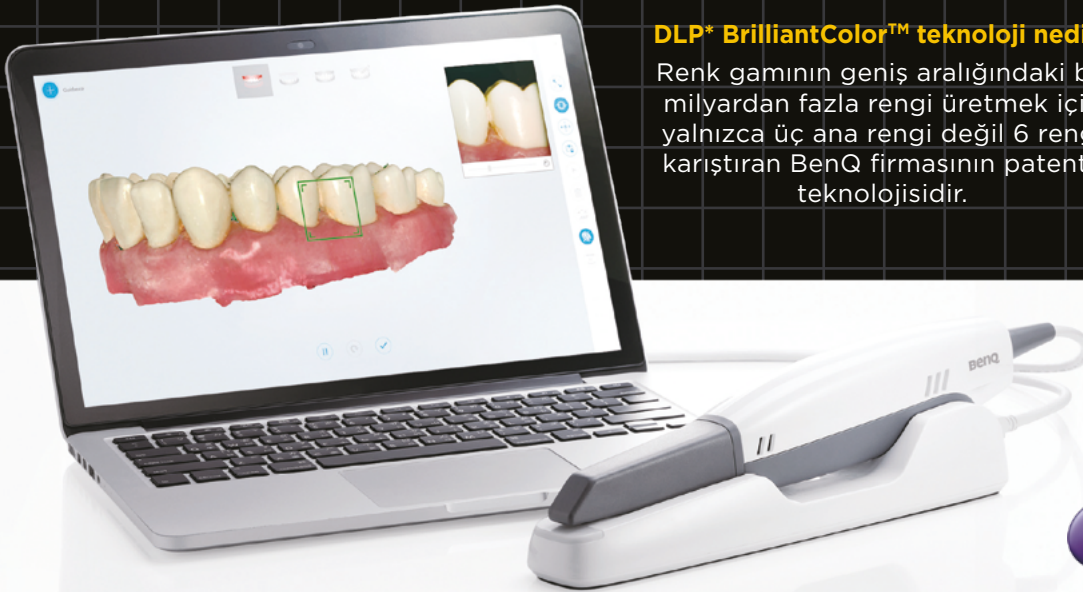
DLP* BrilliantColor™ teknoloji nedir?

Renk gamının geniş aralığındaki bir milyardan fazla rengi üretmek için yalnızca üç ana rengi değil 6 rengi karıştıran BenQ firmasının patentli teknolojisidir.

12 ve 24 ay
TL vade seçenekleriyle*

* TL vadeler, leasing satışlarında geçerlidir.

BenQ BenQ
AB DentCare Corp

AB Dental
Yüksek Teknolojinin AB'si

AB DENTAL VE TIBBİ CİHAZLAR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

İçerenköy Mah. Mahirbey Sok. Kutay Han No:1 D:9 Ataşehir- İSTANBUL

Tel: +90 216 519 53 00 | Faks: +90 216 519 53 01 | e-posta: bilgi@abdental.com.tr | <http://abdental.com.tr>

facebook.com/ABDENTALTR

instagram.com/ABDENTALTR

0545. 516 53 00

Adana'da Oda kütüphanesi açıldı

Adana Dişhekimleri Odası'nın kütüphane açılışına TDB Genel Başkan Vekili Hasan Yaman ve Çukurova Ü.D.F. Dekanı Prof.Dr. Hamdi Oğuz Yoldaş da katıldı.

Prof.Dr. Mutlu Özcan Adana Dişhekimleri Odası'nın konuğuydu

Kendi alanında dünyada "Yılın En Seçkin Bilim İnsanı" seçilen ve "İngiliz Kraliyet Akademisi Diplomatı" ünvanı alan Zürih Üniversitesi Biomateriyaller Bölüm Başkanı **Prof. Dr. Mutlu Özcan**, 19 Mart'ta Adana Dişhekimleri Odası'nın konuğu oldu.

Prof.Dr. Mutlu Özcan, interaktif olarak yaptığı konuşmada "Son dönemde hekimlerin kendi ülkelerini bırakıp, yurtdışına gittiklerini çok duyuyoruz. Evet tüm hekimler yurtdışına gitmeli hem de bir çok ülkeyi görmeli, mesleki farklılıkları tespit etmeli ama orada uzun yıllar kalmamalı ve bir ülkenin kölesi olmamalıdır. Türkiye'de daha koordine ve derinlikli bir çaba ile dünya çapında çok büyük sesler getirecek proje ve

araştırma gibi çalışmalara imza atılabilir" diye konuştu.

Başarıya ulaşmak için insanın hayat prensiplerinin olması gerektiğinin altını da çizen Prof. Dr. Özcan, "ister kadın olun ister erkek, kendi mesleğinize bütün gücünüzle katkıda bulunursanız başarı kendiliğinden gelir. Kişiyi kadın veya erkek olarak ayırmıyorum kendini yetiştirmiş olması, yeterliliği, özgünlüğü olması lazım. Özellikle kadın kendini bir ortamda var etmelidir. Sorumluluk sahibi olan, çalışkan olan, dürüst olan her birey başarıyı kolay yakalar" şeklinde konuştu.

Katılımcı dişhekimlerinin sorularının yanıt bulmasının ardından Oda Başkanı **Fatih Güler**, Prof.Dr. Özcan'a teşekkür ederek tarihi Adana Taş Köprü maketini hediye etti.

Oda kütüphanesi açıldı

Adana Dişhekimleri Odası tarafından kendi binasında hizmet verecek bir kütüphane oluşturuldu. Kütüphanenin açılışına TDB Genel Başkan Vekili **Hasan Yaman**, Çukurova Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Hamdi Oğuz Yoldaş**, akademisyenler, öğrenciler ve dişhekimleri katıldı.

Kütüphanenin açılış töreninde konuşan Adana Dişhekimleri Odası Başkanı **Fatih Güler**, "Benim arzum Türkiye'de bugüne kadar yayınlanmış tüm dişhekimliği kitaplarından oluşan bir kütüphane oluşturmak. Oda binamız içerisinde hem bedelini ödeyip aldığımız hem de üyelerimizin ve sponsorlarımızın desteği ile bir kütüphane oluşturduk. Bu kütüphanede, dişhekimliği ve bizim ilgi alanımızdaki tıp kitapları yer almaktadır" dedi.

TDB Genel Başkan Vekili **Hasan Yaman** da "2010 yılında **Fatih Güler** Başkanla yönetime geldiğimizde sizlere 'Yaşayan bir oda ve yönlendirilen değil, yönlendiren bir oda olacağız' sözü vermiştik. Sözümüzü tutmuş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz" dedi.

Öğrencilerin henüz öğrenciyken meslek örgütleriyle tanışmalarını çok önemseydiğini söyleyen Çukurova Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Yoldaş** da "Oluşturulan bu kütüphane sadece meslektaşlarımız için değil, tüm öğrencilerimizin yararına. Bu örnek davranışları için oda yöneticilerimize içtenlikle teşekkür ederim" şeklinde konuştu.

8 Mart vesilesiyle düzenlenen toplantıda Prof.Dr. Mutlu Özcan, "ister kadın olun ister erkek, kendi mesleğinize bütün gücünüzle katkıda bulunursanız başarı kendiliğinden gelir" ifadelerini kullandı.

Emrullah Maraş'ın ismi sokağa verilecek

Kayseri Büyükşehir Belediyesi 2022 yılı Nisan ayı Meclis toplantısı, Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Memduh Büyükkılıç başkanlığında, meclis salonunda gerçekleştirildi. Büyükşehir Meclisi, geçtiğimiz yıl koronavirüse yenik düşen Kayseri Dişhekimleri Odası Başkanı Emrullah Maraş'ın adını yaşatacak. Dişhekim Emrullah Maraş isminin Kayseri'de bulunan bir cadde ya da sokağa verilmesi talebiyle hazırlanan Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyon Raporu'nu görüşen Meclis, raporu oy birliğiyle kabul etti.

İZDO'da Perşembe Seminerleri devam ediyor

İzmir Dişhekimleri Odası'nın 'Perşembe Seminerleri' dizisi kapsamında Prof.Dr. Atıla Ertan'ın 'Implant Destekli Protezlerde Oklüzyon' konulu semineri İZDO Mustafa Oral Bilimsel Etkinlik Salonu'nda gerçekleştirildi. Birbuçuk saat süren seminer sonrası soru cevap bölümünde Prof. Dr. Atıla Ertan sunumuyla ilgili merak edilenleri cevapladı. Etkinlik sonunda Oda Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Akarsu, Prof.Dr. Ertan'a katılımından dolayı meslektaşlarımız adına bir teşekkür sertifikası sundu.

31 Mart 2022 tarihinde de Dr. Orhun Bengisu'nun 'Farklı Bir Adeziv Resin Siman Olarak Super-Bond ve Klinik Uygulamaları' konulu semineri yine Oda binasında gerçekleştirildi.

Çanakkale'de yüzyüze bilimsel etkinlik

Çanakkale Dişhekimleri Odası 2022 yılının ilk etkinliğini 9 Nisan 2022 günü Kolin Hotel'de gerçekleştirdi. Doç.Dr. Taha Özyürek ve Doç.Dr. Bora Korkut'un konuşmacı olduğu konferansta meslektaşlarımız ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden öğrenciler buluştu.

Samsun'da 8 Mart toplantısı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Samsun Dişhekimleri Odası da meslektaşlarımızla bir araya gelerek kahvaltı etkinliği gerçekleştirdi. Oda'nın Kadın Hakları Komisyonu'nun düzenlediği kahvaltuya 20'den fazla meslektaşımız katıldı. Pandemi nedeniyle uzun süredir bir araya gelemeyen meslektaşlarımız bu etkinlikten memnun olduklarını dile getirdiler.

Kongre Genel Sekreteri
Prof.Dr. Aslan Gökbuget:

Dört dörtlük bir organizasyon olacak

8-11 Eylül 2022 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde yapılacak TDB 26. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarında artık bazı detaylar netleşmeye başladı. Kongre Genel Sekreteri Prof.Dr. Aslan Gökbuget verilen üç yıllık zorunlu aranın hem organizasyonda görev alanların hem de katılımcı meslektaşlarımızın heyecanını artırdığını belirtiyor. Kongre ücretlerinin de bu heyecanı en geniş meslektaş kitlesiyle paylaşabilmek adına çok düşük tutulduğu bilgisini veren Gökbuget, bilimsel programdan netleşen başlıkları da aktardı.

Kongre hazırlıklarının hızlandığını gözlemliyoruz. Programı hazırlarken neleri göz önünde bulundurdunuz?

Pandemi gibi olağanüstü şartlarda geçirdiğimiz iki yılın ardından ve son Kongremizden üç yıl sonra Eylül ayında yine İstanbul'da buluşacağız; çok heyecanlıyız.

Uzun zamandır ne kongrelerimizin ne de diğer bilimsel eğitimlerin yüzyüze yapılamıyor olması birçok dezavantaj ortaya çıkardı. Her şeyden önce, son iki yılda mezun olan öğrencilerimiz doğru dürüst eğitim alamadılar. Bu meslektaşlarımız eğitim programlarının yüzyüze olmamasından dolayı eksiklerini buralardan da istenildiği oranda tamamlayamadı. Kongre bilimsel programını oluştururken bu meslektaşlarımızın açıklarını kapatacak, konferanslar, kurslar, workshoplar koymaya dikkat ettik. İkincisi, dünya çapında saygınlığı olan konuşmacıları davet ettik. Üçüncü olarak da hem bilimsel ağırlığı olan hem de kliniğe yönelik uygulamalar anlatabilecek konuşmacıları tercih ettik.

Bilimsel Komite'mizde değişik üniversitelerden her branştan akademisyen arkadaşla-

rımız var. Onların da alanlarıyla ilgili katkılarıyla programımızı zenginleştirdik. Nihayetinde çok kuvvetli bir bilimsel program ortaya çıktı.

Üç yıl aradan sonra yapılacağı için dişhekimlerinde büyük bir ilgi var. Fuar alanında zaten ikinci günde bütün stand alanları satıldı; müthiş bir ilgi gösterdi firmalar.

Kongrenin yüzyüze gerçekleşecek olması dişhekimleri açısından bir tercih sebebi mi?

Pandeminin ilk yılında birçok uzaktan eğitim programı yaptım. İlk başta "hiç fena değil, böyle de oluyormuş" diye düşündük ama zamanla gördük ki yüzyüze eğitimle kıyaslanmayacak kadar düşük verim alınıyor. Hele de bizim mesleğimizde uzaktan eğitimle sonuç almak daha da zor. O açıdan Kongrenin yüzyüze düzenlenecek olması çok önemli.

Tabii kongrelerin en önemli faydalarından biri de insanların sosyalleşmeleri. Yıllardır görmediğiniz sınıf arkadaşlarınızı görüyorsunuz, beraber eğleniyorsunuz; buna da iki senedir hasret kalmıştı insanlar. Yüzyüze olması bu açıdan da önemli bence.

Her yıl Kongre sosyal programının gözdesi olan gala gecesinde bu yıl konser verecek sanatçı için görüşmeler sürüyor.

Bilimsel programdan ana hatlarıyla bahsedebilir misiniz?

Dişhekimliği ve tıp alanında 'kişiselleştirilmiş tıp' diye bir konsept var bütün dünyada. Bununla ilgili çok önemli iki konuşmacımız olacak. Biri ABD'den **Prof. Kenneth Cornman**; dünya çapında dişhekimliğindeki 'wellness' konusunda en önemli akademisyenlerden biri. Diğeri de İngiltere'den **Prof. Ian Chapel**. Yine İstanbul Üniversitesi'nde yetişmiş ve şu anda Harvard'da öğretim üyesi olarak çalışan **Prof. Alpdoğan Kantarcı** da bu oturumu yönetecek ve kendisi de bir konuşma yapacak.

Periodontoloji konusunda da çok şanslıyız; çok yetkin isimler geliyor. Fransa'dan **Prof. Andre Sadun** estetik klinik kuron boyu uzatmayla ilgili bir konuşma yapacak. ABD ve Kanada'da yayımlanan, dünyanın en saygın radyoloji dergilerinden birinin editörü, Yunanlı dostumuz **Prof. Hristos Angelopoulos** geliyor ki aynı zamanda Bilimsel Komite üyemiz kendisi.

İmplant alanında yine dünyada saygın isimler geliyor. Fuarda yer alan firmaların girişimiyle gelecek bazı konuşmacılarımız olacak. Onlardan gelen isimleri de branşlarındaki arkadaşlarımıza teyit ettirdik ve referans verdiklerini kabul ettik.

Tabii Türkiye'deki birçok dişhekimliği fakültesinden yerli konuşmacılarımız da var.

Pandemi nedeniyle bazı eksikliklerle mezun olan meslektaşlarımızdan bahsetmişsiniz. Onlara yönelik nasıl bir düzenleme yaptınız?

20'şer kişilik küçük gruplar halinde ve hap şeklinde eğitimler hazırlıyoruz. "A'dan Z'ye bir total protez nasıl yapılır" veya "20 yaş dişi çekiminin sorunları nelerdir" gibi konularda doktora seviyesindeki asistanlarımız verecek bu eğitimleri.

Yine bilimsel program kapsamında akademik derneklerin işbirliğiyle çeşitli anabilim dallarında panel tarzı oturumlar organize ediyoruz.

Pandemiyle ilgili oturumlar olacak mı?

Kongrenin açılış günü Türkiye'de bu konuda en yetkin isimlerden biri **Prof. Dr. Selim Badur** Covid-19'la ilgili bir konuşma yapacak. Bu ikibuçuk yıl içinde ne oldu, aşı çalışmaları ne kadar etkili oldu gibi birçok noktayı kendisinden öğreneceğiz.

Kayıtlar başladı mı? Kayıt ücretlerini belirlerken nasıl bir politika izlediniz?

Nisan ayı sonuna kadar web sayfamız çalışmaya başlayacak ve online kayıtları almaya başlayacağız. 2019 yılındaki kayıt ücretimiz zaten asgari düzeyde belirlenmiş bir meblağdı. Bu yılki kayıt

TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongresi katılım sayısı açısından da dünyanın sayılı kongreleri arasında.

ücretini belirlerken enflasyon artışının epeyce altında bir artışla bir rakam belirledik ve TDB'ye teklif ettik. Son dönemde enflasyon ciddi oranlarda yükseldi ama meslektaşlarımız da pandemi nedeniyle ekonomik kayıplar yaşadılar. Bu tür faktörler göz önünde bulundurularak kayıt ücretleri meslektaşlarımızı zorlamayacak asgari bir düzeye çekildi.

Sosyal programa ilişkin kesinleşmemiş de olsa bir iki ipucu verebilir misiniz?

Açılış seremonisi için **Fazıl Say**'la temastayız. Yarım saatlik bir resital sunmasını çok arzu ediyoruz. Onun dışında gala gecesinde yine meslektaşlarımızın ilgi göstereceği bir ismin konseri üzerinde çalışılıyor. Eylül ayı başları olacağı için açık havada son derece güzel bir gece organize edeceğiz. Sanyorum Mayıs ayında büyük oranda netleşir sosyal programımız da.

Dişhekimlerinden aldığınız izlenimler nasıl?

Çok büyük bir ilgi var. Ben çok kısa bir süre sonra kayıtları durdurmak zorunda kalabiliriz diye düşünüyorum. Toplantı salonlarının kapasitesini de aşmamaya dikkat edeceğiz tabii. Pandeminin hızla gerilediğini ve Eylül ayında önemini iyice yitirmiş olacağını öngörüyoruz. Olağanüstü bir gelişme olursa ayrıca değerlendirilir tabii.

Üç yıl aradan sonra dört dördlük bir kongre yaşayacağımıza inanıyorum. Organizasyon Komitesi her hafta toplanıyor; herkes çok heyecanlı, yüzyüze bir kongre yapılacağı için. Meslektaşlarımızın da heyecanımıza ortak olacağına inanıyorum. 8-11 Eylül'de İstanbul'da birlikte olalım. ○

'Son dönemde enflasyon ciddi oranlarda yükseldi ama meslektaşlarımız da pandemi nedeniyle ekonomik kayıplar yaşadılar. Bu tür faktörler göz önünde bulundurularak kayıt ücretleri meslektaşlarımızı zorlamayacak asgari bir düzeye çekildi.'

Fuar Komitesi Başkanı **Fatih Özçayan:**

Üç yılın ardından görkemli bir buluşma olacak

Expodental 2022'yle ilgili olarak bugüne kadar yaptığınız çalışmaların bir özetini alabilir miyiz?

Expodental 2022 pandemi sonrası ülkemizde gerçekleştirilecek ilk uluslararası organizasyon olması nedeniyle öncelikle birer hekim olarak bizlerde büyük bir heyecan yaratmış durumda. Bu heyecanı paylaştığım Fuar Komitesi'nde görev alan arkadaşlarımla birlikte hekimlerimiz ve sektör temsilcileriyle görüşmeler yaparak beklentileri ve imkanları değerlendirerek yol haritasımızı çizdik.

Pandemi nedeniyle üç yıldır dişhekimleriyle buluşamayan firmalardan fuara çok güçlü bir katılım talebi geldi. Sınırlı olan fuar-stand alanlarının hakkaniyetli dağılımı için tüm firmalara eşzamanlı davet gönderildi ve davet mektuplarına cevap zamanlamasına göre görüşmeler gerçekleştirildi.

Katılımcı firma sayısı artışı beraberinde hepsinin ulaşılabilirlik, etkin ziyaret zamanının kısıtlanması sorunu gündeme geldi. Bu ikilemlerin bertarafı için fuar alanının mimari şekillendirilmesi dahil tüm detaylarla birebir ilgilendik.

Firmaların Expodental'e ilgisi nasıl?

Firmaların ilgisinden çok memnunuz. Ekonomik koşullar nedeniyle katılım talebinde azalma olur mu sorusu aklımıza geldi ama pandemi süresince her şeyin online olarak yapılmış olması, üreticiden tüketiciye doğrudan iletişim kanalına özlemi arttırmış durumda.

Ekonomik kriz olumsuz etkiledi mi?

Fuarları düzenli takip edip katılan hatırı sayılır sayıda meslektaşımız var. Ancak Expodental gibi uluslararası nitelikteki büyük organizasyonları şenlendiren, karnaval havası estiren yüksek katılım oranlarını yakalamak tabii her zaman için bir risk olacaktır. Ekonomik kriz nedeniyle bu riskin yaşanacağı endişesi derinlerde bir yerde vardı. Fakat şu ana kadar gelen taleplere baktığımızda hem dişhekimleri tarafında hem de sektör bileşenleri tarafında çok yoğun bir talep var.

Dişhekimlerinin Kongre sırasında fuar alanına daha fazla vakit

İstanbul
2022

FUAR KOMİTESİ

Fatih Özçayan (Başkan)
Baran Yurdakul
Ercan Kartal
Fatih Pakyürek
Burak Çapar (Öğrenci)

ayırması için planladığınız etkinlikler var mı?

Fuar alanı Kongre süresince ve Kongre'den bir gün sonra açık olacak. Meslektaşlarımızın aralardaki boşlukları fuar alanında daha fazla değerlendirebilmeleri için boşluklarda neler yapıldığını analiz edip değerlendirdik ve bunlar doğrultusunda bazı düzenlemeler yaptık.

Firma temsilcileriyle yapılabilecek etkinlikler üzerine fikir alışverişinde bulunduk. Fuar alanında kısa süreli workshoplar, uygulamalı demonstrasyonlar bunlardan birkaçı. Geçmiş senelerde de yapılan sürpriz çekilişler gibi heyecan verici eğlenceli aktiviteler de olabilir.

Rekor sayıda ve çok çeşitli alanlardan firma katılımıyla Expodental 2022 meslektaşlarımıza büyük bir çeşitlilik ve uygun alışveriş fırsatları sunacak. 8-11 Eylül'de buluşmak üzere...

- Dosya -

DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ

Dışhekimliği eğitiminde uzun yıllardır bir plansızlık ve kontrolsüzlüğün hakim olduğunu bu sayfalarda son yıllarda yoğunlaşan şekilde dile getiriyoruz. Vehameti anlatmak için 2005 yılında 15 olan eğitim veren fakülte sayısının 2021'de 88'e ulaştığını aktarmak bile yetebilir. Dışhekimliği eğitiminin bu duruma neden sürüklendiğini, gelişmiş ülkelerde durumun nasıl olduğunu, bu kabus tablosundan nasıl çıkılabileceğini konuyu çeşitli yönlerden irdeleyen hocalarımıza sorduk. İlk bölümüne bu sayımızda yer verdiğimiz dosyamız gelecek sayımızda da devam edecek.

ERO Genel Sekreteri
Prof.Dr. Taner Yücel:

'Yeni fakülte açılmasını hemen, derhal durdurmamızdır'

Türkiye'de dışhekimliği eğitiminin genel bir fotoğrafını çektiğinizde neler görüyorsunuz?

Avrupa ve dünyada dışhekimliği eğitimi ağız doktoru eğitimine evrilirken ne yazık ki Türkiye'de dışhekimliği eğitimi ciddi bir değer kaybı ile karşı karşıya... Bunun en temel göstergesi olarak 2002 yılında 19 olan dışhekimliği fakültesi sayısının 2022'de 104'e ulaşmasını gösterebiliriz.

AB ülkelerinde dışhekimliği fakültesi sayıları nüfus ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda artmakta veya azalmaktadır. Şu an için Avrupa'da toplam sayısı 210 olan dışhekimliği fakültelerine her yıl yaklaşık 15 bin öğrenci alınmakta ve bunların yaklaşık %85'ine denk gelen 12.750'si mezun olmaktadır.

AB ülkelerinde aktif dışhekimisi sayısı 2008'de 345 bin, 2013'te 361 bin ve 2021 yılında 400 bin civarındadır. Bu durumdan Avrupa ülkelerinde dışhekimisi sayısında her yıl yaklaşık % 5'lik bir artışın hedeflenmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sonucunda insan gücü planlamasında istenen 1:1200 yani 1200 kişiye 1 dışhekimisi oranı korunmuş olmaktadır. Oysaki bu oran ülkemizde 1960 kişiye bir dışhekimisi şeklindedir (1:1960).

Dışhekimliği fakültelerinin açılmasındaki kriterler nelerdir?

Türkiye'de dışhekimliği fakültesi açılma-

sı Cumhurbaşkanlığı kararıyla olmakta ve Resmî Gazete'de yayımlanarak kesinleşen dışhekimliği fakültesi YÖK tarafından denetlenmektedir. Bugüne kadar açılan fakülteler için bir kriter olduğu söylenemez. Sayısı 2022 yılında 104'e ulaşmış dışhekimliği fakültelerinin bugün itibarıyla 88'i öğrenci olarak eğitime hayatına başlamış bulunmaktadır.

Siyasilerin bugüne kadar dışhekimliği fakültelerinin açılmasına bilimsel esaslar temelinde yaklaştığı söylemek çok zor. Dışhekimliği eğitiminde rol alan dışhekimliği fakültelerinin hangi kriterler esas alınarak planlanacağı, nerelerde ve hangi sayıda açılacağı kuşkusuz ki ülkenin ekonomik durumu, insanların alım gücü, mevcut dışhekimlerinin

coğrafi dağılımı, bireylerin dışhekimine ulaşabilmesi ile toplumun sağlık okur yazarlığı gibi pek çok önemli faktöre bağlıdır.

Bu kriterlerin gözönüne alındığı Avrupa ülkelerinde 1000 kişiye 1 dışhekimisi yeterli bir oran olarak kabul edilmekte, dışhekimisi iş gücü planlaması için gerekli dışhekimliği fakülteleri bu temel doğrultuda açılmaktadır. Ancak ülkemizde bu konuyla ilgili Sağlık Bakanlığı ve YÖK'e sorulan sorular hep cevapsız kalmakta ve ne yazık ki meslek birliği yalnız bırakılmaktadır.

Bu tür mesleği derinden ilgilendiren bir konu da meslek birliğinin raporlarının ve görüşlerinin tamamen dışarda bırakılması demokratik geleneği olan

Eğitim yılı	Fakülte Kontenjanları	Yıllık artış (%)	Toplam Dışhekimisi Sayısı	Ülke Nüfusu*	Dışhekimine Düşen Nüfus
2014/15	3.185	6,5	27.230	77.695.904	2.853
2015/16	3.440	8,0	28.006	78.741.053	2.811
2016/17	4.014	16,7	29.417	79.814.871	2.713
2017/18	4.405	9,7	32.852	80.810.525	2.460
2018/19	5.792	31,5	35.843	82.003.882	2.284
2019/20	6.421	10,9	37.108	83.154.997	2.240
2020/21	7.443	15,9	39.438	83.614.362	2.120
2021/22	8.340	12,1	43.199	84.680.373	1.960

Tablo 1. 2014-2022 arasında dışhekimliği fakültelerinin kontenjanlarının artışı.

* TÜİK'in 21 Şubat 2018 tarihli ana senaryosundaki hesaplama baz alınmıştır.

ülkelerde mümkün değildir.

Dişhekimliği Fakültelerinin kontenjan sayılarını kim belirliyor?

Yapılan incelemede, dişhekimliği fakültelerinin kontenjan sayılarındaki artışın 2014'ten bu yana her sene için yaklaşık %16 ortalama artarak YÖK tarafından belirlendiği ortaya çıkmaktadır. Dişhekimliği fakültelerinin 2021/22 eğitim yılında belirlediği kontenjan 8340 olmuştur. Bu kontenjanın 6072'si (%73) 63 kamu ve 2268 (%27) adedi ise 25 vakıf dişhekimliği fakültelerine verilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2014 yılından itibaren dişhekimliğinde DUS sınavı kontenjanını mezun sayısının ortalama %12'si olarak ilan etmektedir. Bugüne kadar sekiz klinik ana daldaki uzman sayısı 6000 civarındadır. Diş dişhekimliğinin geleceği açısından uzmanlık konusu ve uzmanlık kontenjanları önemini korumakta olup, ciddi olarak takip edilmesi gereken bir husustur.

Öğretim üyesi ve yardımcısı bakımından fakültelerde ki son durum nedir?

Aşağıda sizlerle paylaşacağım öğreti üyesi ve araştırmacı görevlisi sayıları eğitim açısından durumun ne kadar vahim olduğunu sizlere gösterecektir. 2021/2022 eğitim yılı dahil olmak üzere ülkemizde bütün dişhekimliği fakültelerinde okuyan toplam öğrenci sayısı 32401'dir. Bu sayıya nasıl ulaşıldığını anlatmak için son 8 yılın kontenjan sayılarını sizinle paylaşmak istiyorum (Tablo 1).

2014 öncesi fakültelerin öğrenci kontenjan artış ortalaması % 7'ler civarında olmuştur.

2021 yıl sonu itibarıyla Türkiye'de mesleğini aktif olarak yapan dişhekimisi sayısı (kamu+dişhek.fak.+serbest) toplam 43.199'dur.

Türkiye nüfusu da aynı tarih itibarıyla 84.680.373 olup; 1960 kişiye bir dişhekimisi düşmektedir (1:1960).

Türkiye de 2023 yılında dişhekimisi sayısı yaklaşık 53.000, nüfus 86.907.367

ve oran 1:1640 olacaktır.

2026'da dişhekimisi sayısı yaklaşık 75700, nüfus 89.784.000 ve oran 1:1186 olacaktır.

Küçük bir ihtimal olarak, 2021 yılı kontenjan toplamı olan 8340'ın sabit kalması durumunda 2030'da dişhekimisi sayısı yaklaşık 112.200, nüfus 93.328.000 ve oran 1:831 olacaktır.

Ülkemizde 2021 yılı kontenjanları sabit kalarak sadece açılmasına karar verilip de henüz öğrenci almayan 16 dişhekimliği fakültesinin öğrenci almaya başlaması durumunda, bunların her birine sadece 60 kontenjan ayrılrsa bile 2030 yılında toplam dişhekimisi sayısı 116.000 olacak ve nüfusa oranı 1:804'e ulaşacaktır.

Eğer siyasiler bugüne kadar ki karar alma çizgisini devam ettirirlerse, ki bu daha büyük bir olasılıktır, işte o zaman her yıl ortalama %16'lık artış 2021 yılından sonra da devam edecek, 2030 yılında dişhekimisi toplam sayısı

'Eğer siyasiler bugüne kadarki karar alma çizgisini devam ettirirse, her yıl ortalama %16'lık artış 2021 yılından sonra da devam edecek, 2030 yılında dişhekimisi toplam sayısı 138.130'a varacak ve dişhekimlerinin nüfusa oranı 1:640 olacaktır.'

138.130'a varacak ve dişhekimlerinin nüfusa oranı 1:640 olacaktır. Bu sayıya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde eğitim veren dişhekimliği fakültelerinden mezun olan dişhekimisi sayısının ilave edilme si gerekir ki bu orana ulaşılması çok ciddi bir dişhekimisi enflasyonuna yol açacaktır. Zira Avrupa'daki birçok ülkede dişhekiminin nüfusa oranı yaklaşık olarak 1:1200 civarındadır. Bu oranın korunması durumunda toplumun iyi ağız-diş sağlığı hizmetlerine erişiminin

optimum düzeyde sağlanabileceği kabul edilmektedir.. Ayrıca ekonomik düzey açısından bakarsak bu ülkelerde kişi başına düşen milli gelir ortalamasının da 40 bin USD civarında olduğunu vurgulamak gerekir.

Fakültelerin eğitim kadrolarıyla ilgili sayısal veriler ne gösteriyor?

2020 yılı itibarıyla eğitim veren 79 dişhekimliği fakültesindeki öğretim üyesi (profesör, doçent ve doktor) toplam sayısı 2311'dir. Bunların 737'si profesör, 387'si doçent ve 1187'si doktor öğretim üyesi kadrosunda vazife görmektedir. Bunlardan 570 profesör, 320 doçent ve 795 doktor öğretim üyesi kamu dişhekimliği fakültelerinde; 167 profesör, 67 doçent ve 393 doktor öğretim üyesi de vakıf üniversiteleri fakültelerinde istihdam edilmektedir.

Dişhekimliği fakültelerinde çalışan araştırma görevlisi toplam sayısı 2377 olup, 2306'sı kamuda çalışmakta, vakıf dişhekimliği fakültelerinde sadece 71 araştırma görevlisi bulunmaktadır ki bunların 54'ü Bezm-i Alem Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ndedir. Vakıf Üniversitesi dişhekimliği fakültelerindeki öğretim üyesi ve de özellikle öğretim üye yardımcısı olan araştırma görevlisi sayılarının kabul edilemez ölçüde az sayıda olması bu fakültelerin eğitimlerinin sorgulanmasına neden olmalıdır. Oysa ki fakültelerin akademik anlamda gelişmesi için yatırım yapılması şart olan akademik kadro grubu araştırma görevlileridir. Sayılarda ki bu yetersizlik vakıf üniversitelerindeki dişhekimliği fakültelerinin eğitimden çok ticari kaygılar içerisinde olduklarını göstermektedir.

2021 yılında 79 dişhekimliği fakül-

tesinde öğrenci sayısı toplamı 33875'tir. Buna göre Türkiye'de toplam dışhekimliği öğrencilerine düşen öğretim üyesi (Prof.+Doç.+Dr.öğr.üyesi=2311) oranı 1:14,66 dır ki bu oran Almanya' da 1:9 dur. Ülkemizde 1:14,25 olas araştırma görevlisi (2377) oranı ise Almanya 'da 1:5'tir. Bu durumla ilgili Türkiye'de 2013 yılındaki sayılar incelendiğinde, o dönemde fakültelerdeki öğretim üyesi/ öğrenci oranı 1:8 olarak karşımıza çıkıyordu ki bu, durumun son yıllarda hızla olumsuzlaştığını gösteriyor.

Konu aşağıda detaylı incelendiğinde mesleğin geleceğine yönelik tablonun ciddiyeti çok daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

2020/21 eğitim yılı dahil olmak üzere vakıf dışhekimliği fakültelerindeki toplam öğrenci sayısı 7692 olup, fakültelerin öğrenci toplamının % 34'ünü oluşturmaktadır. Vakıf dışhekimliği fakültelerinde profesör sayısının (167) öğrenci sayısına oranı 1:46; doçent sayısının (67) öğrenci sayısına oranı 1:114,8'dir. Yine vakıf dışhekimliği fakültelerinde araştırma görevlisi sayısı 71 olup Öğrenci/araştırma görevlisi oranı 1:108,33 gibi sağlıklı bir eğitim sürdürülmesi mümkün olmayan bir sayıyken Bezm-i Alem Ü. Dışhekimliği Fakültesi dışarıda tutulursa geriye kalan tüm vakıf dışhekimliği fakülteleri için toplam 17 araştırma görevlisi kadrosu kalmakta ve bu da araştırma görevlisi başına düşen öğrenci sayısını 452,47 ile inanılması çok güç ve kabul edilemez bir düzeye ulaşmasına yolaçmaktadır. Tüm bu ifade ettiğim akademik kadro sayılarıyla dışhekimliği fakültelerinde yabancı dille (İngilizce) eğitim verilmektedir.

2020/2021 eğitim yılında toplam 54 kamu dışhekimliği fakültesinde okuyan öğrenci sayısı 26183 olup toplam sayının %66'sını oluşturmaktadır. Kamu dışhekimliği fakültelerinde profesör (570) başına düşen öğrenci sayısı 45,93

'Türkiye hemen, derhal dışhekimliği fakültesi açmayı durdurmalıdır. Açılmasına karar verilen, ancak henüz eğitime başlamamış olan dışhekimliği fakültelerinin öğrenci almasının önüne geçilmelidir.'

ve doçent (320) başına düşen öğrenci sayısı 81,82 ve araştırma görevlisi (2306) başına düşen öğrenci sayısı 11,35'tir.

Bunlara ilave olarak 2018 yılında bir gecede ihdas edilen ve doktorasını verenlere ertesi gün üniversitede öğretim üyesi olma hakkı veren 'Dr. Öğretim Üyesi' statüsü de ciddi olarak incelenmesi gereken bir durumdur. Vakıf üniversitelerinde çalışan Dr. Öğretim Üyesi sayısı 392 olup, öğrenciye oranı 1:19,62'dir. Kamuda ise Dr. Öğretim Üyesi sayısı 795 ve öğrenciye oranı 1:32,93'tür.

Bu sayıların ortaya koyduğu gerçek, vakıf dışhekimliği fakültelerinin öğretim üyesi açığının tamamen kamu dışhekimliği fakültelerinden mezun olan doktora eğitimini tamamlayarak

Dr. Med. Dent unvanı almış kişilerce sağlandığıdır. Bu durum doğal olarak bir taraftan vakıf dışhekimliği fakültelerinin eğitim niteliğinin sorgulanmasına diğer taraftan da kamu dışhekimliği fakültelerindeki eğitim yükü dengesinin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır.

Kötümser senaryoyla 2030 yılında Türkiye'de dışhekimliği sayısının 138 bine ulaşabileceğini söylediniz. Bu kadar dışhekimliği eğitmek için ihtiyaç duyulacak öğretim üyesi sayısı

ne kadar?

Ülkemizdeki dışhekimliği fakültelerindeki öğretim üyesi/öğrenci oranını en azından bugünkü olan seviyesinde yani 1:14 oranında tutmak gerekirse Tablo 2'de verilen sayılar esas alınabilir. Buna göre 2023 yılında 1300, 2026 yılında 3000 ve 2030 yılında 7600 civarında yeni araştırma görevlisi kadrosu açılmasına ihtiyaç olacaktır.

Avrupa'da dışhekimliği fakültelerinde esas alınan öğretim üyesi/öğrenci oranı 1:9'dur. Bu oranı yakalamak için yetiştirmemiz gereken öğretim üyesi sayısı da Tablo 3'te verilmiştir.

Tablolara baktığımızda dışhekimliği fakültelerindeki eğitimin bugün eleştirdiğimiz durumunu koruyabilmek için bile 2030'a kadar her yıl yaklaşık 850 öğretim üyesi ve 1000 araştırma görevlisi yetiştirilmesi gerekmektedir.

Eğer eğitimde AB ülkeleri standardına ulaşılacak istenirse, her yıl yaklaşık 1450 öğretim üyesine (1:9 oranı) ihtiyaç duyulacaktır. Her yıl ihtiyaç duyulacak araştırma görevlisi (1:5 oranı) sayısı ise yaklaşık 2600 olacaktır.

Sadece dışhekimliği eğitimi için yılda 850 öğretim üyesi yetiştirilmesi -Türkiye için bile- mümkün değildir! Türkiye hemen, derhal dışhekimliği fakültesi açmayı durdurmalıdır. Açılmasına karar verilen, ancak henüz eğitime başlamamış olan dışhekimliği fakültelerinin öğrenci almasının önüne geçilmeli, felaketin büyümesine ilk önlem olarak bunun sağlanması zarureti gerçekleştirilmelidir.

Bir çözüm olarak bunların bir kısmının kamu ADŞM'lerine dönüşmesi önerilebilir ki bu kolayca sağlanabilir de. Yine, tüm kamu ve vakıf dışhekimliği fakültelerinin kontenjanları önce sabitlenmeli ve sonra da düşürülmesi için

Yıl	Öğrenci sayısı*	Gerekecek öğretim üyesi sayısı**	Öğretim üyesi / öğrenci oranı	Ek ihtiyaç
2021	33.875	2311	1:14	-
2023	53.000	3600	1:14	1289
2026	75.700	5200	1:14	2889
2030	138.000	9900	1:14	7589

Tablo 2. Bugünkü öğretim üyesi/ öğrenci oranını korumak için gereken öğretim üyesi sayısı.

*Kontenjanlar 2014-2021 ortalamasında artarsa ulaşılacak sayılar.

**1:14 oranını korumak için gereken öğretim üyesi sayısı.

Yıl	Öğrenci sayısı*	Gerekecek öğretim üyesi sayısı**	Öğretim üyesi / öğrenci oranı	Ek ihtiyaç
2021	33.875	3700	1:9	1389
2023	53.000	5900	1:9	3586
2026	75.700	8410	1:9	6010
2030	138.000	15300	1:9	13000

Tablo 3. AB ülkelerindeki öğretim üyesi/ öğrenci oranına ulaşmak için gerekecek öğretim üyesi sayısı.

*Kontenjanlar 2014-2021 ortalamasında artarsa ulaşılacak sayılar.

**1:9 oranına ulaşmak için gerekecek öğretim üyesi sayısı.

her türlü mücadele verilmelidir. Özellikle hem yeni dişhekimliği fakültesi açılmasın ve hem de kontenjan sayıları artmasın diyen ama gerçekte yenilerini açan ve kontenjanlarını sürekli arttıran vakıf dişhekimliği ifakültelerinin aşırı ve aç gözlü öğrenci alımı durdurulmalıdır.

Bu konuda yapılabilecek birçok girişim bulunmaktadır; öğrenci başına yıllık 100 bin TL ücret alan bu fakültelerin eğitim kadroları ve eğitimin niteliği konularında toplumu aydınlatıcı bilgilendirmeyle işe başlanabilir.

Dişhekimliği Fakültelerinde eğitimin niteliği nasıl yükseltilebilir?

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde dişhekimliği eğitiminin 'ağız doktoru' eğitimine evrilmesi için büyük bir gayretle çalışmalar yürütülmektedir. Bu hedefe varmak için ülkeler dişhekimliği fakültelerini (1) prelinik, (2) klinik ve (3) araştırma laboratuvarları olmak üzere fiziksel alt yapılarını üç aşamada yeniden değer-

lendirmeye tabi tutmaktadırlar.

Bunun için dişhekimliği fakültelerinin prelinik eğitimi, dijital teknolojik cihazlarla donatılarak, en kısa sürede öğrencilerin klinikte hastalara zarar vermeyecek bilgi ve uygulamalar konusunda tam bir beceriye sahip olmalarının

sağlanması hedeflenmektedir. Bunun yanında öğrencilerin araştırmacı kimliklerinin geliştirilmesi için araştırma laboratuvarları hazırlanmakta ve öğrenciler bu temeller üzerinde çalışmalarını yapmak için yönlendirilmektedir.

Çağdaş dişhekimliği eğitimi;

- bilimsel temelli
- kanıta dayalı
- tıp temel bilimleri esaslı (özellikle 4.

sömestre kadar)

- koruyucu dişhekimliği temelli
- içinde moleküler biyoloji ve rejeneratif tıp esaslı tanı ve tedavi öğrenmeyi esas alan tıp-dişhekimliği interaksiyonun sağlandığı bir eğitim müferadatından oluşmalıdır.

'Tablolara baktığımızda dişhekimliği fakültelerindeki eğitimin bugün eleştirdiğimiz durumunu koruyabilmek için bile 2030'a kadar her yıl yaklaşık 850 öğretim üyesi ve 1000 araştırma görevlisi yetiştirilmesi gerekmektedir.'

Tabii ki bütün bunların öğrenci tarafından içselleştirilebilmesi ancak eğitim sırasında küçük çalışma gruplarında (1:3 gibi) eğitim görmesiyle mümkün olabilir. Öğretim üyesi ve araştırma görevlilerinin ders yükünü yukarıda ifade edilen oranlara getirmenin ne kadar önemli olduğu ve ancak bu hedefler üzerine oturtulan bir eğitim ile dişhekiminin ağız doktoru olarak yetiştirilebileceği kabul edilmelidir.

Tıp eğitimi kadar ciddi ve zor; ancak ondan bile pahalı bir eğitimden geçen dişhekimlerinin ülkelerinin sağlık sistemleri içerisinde yer alabilmeleri ve topluma ergonomik olarak optimum hizmet vermelerinin ancak bu güncel eğitim yaklaşımının hayata geçirilmesiyle olabileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Bunların hayata geçirilebilmesi için ne yapılmalı?

'Nitelikli eğitim yetkin meslektaş' mottosunu bulunduğu her platformda öne çıkaran TDB, 2015 yılında kurmuş olduğu TDB Akademi ile sürekli eğitimin yapılandırılmasında önemli bir adım atmıştır.

Ülke genelindeki tüm dişhekimlerinin güncel ve bilimsel bilgiye ulaşması hedefini yapmış olduğu SDE programlarıyla destekleyen TDB Akademi, 2020 yılında yaşanan pandemiyle birlikte sektöre uğrayan dişhekimliği eğitiminin gereksinimlerini de göz önüne alarak 2022 yılından itibaren oluşturduğu e-platform üzerinden yürütülecek olan modüler SDE programları planlamıştır.

TDB Akademi Başkanı olarak özellikle 2020-2022 yılları arasında pandemi sürecinde mezun olan genç meslektaşlarımızın yetkinliklerini geliştirme için bu modüler SE programlarını çok önemli buluyor ve kendilerini bu programlara katılmaya davet ediyorum. Bununla birlikte dişhekimliği eğitimiyle ilgili yukarıdaki sunduğum veri ve görüşler doğrultusunda Türkiye'de bütün paydaşların bir araya gelerek dişhekimliği mesleğinin 2030 vizyonunu oluşturması gereklidir. Kuşkusuz bu doğrultuda yeni bir stratejinin belirlenerek hayata geçirilmesi çok ciddi ve uzun soluklu bir çalışmaya ihtiyaç göstermektedir. Bunun başta TDB olmak üzere tüm dişhekimliği camiasını oluşturan paydaşlarının hayati bir sorumluluğu olduğu unutulmamalıdır.

Ulusal Dişhekimliği Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (UDEPAK) Başkanı

Prof.Dr. Özen Doğan Onur:

Akreditasyon, standartları yukarıya taşıyacak

Dişhekimliği eğitiminde temel sorunlarımız neler?

Dişhekimliğinde verilen eğitimleri üç başlıkta inceleyebiliriz: Birincisi beş yıllık lisans eğitimi; ikincisi doktora ve uzmanlık eğitimleri ve üçüncüsü de mezuniyet sonrası eğitimler.

Uzmanlık eğitimlerinin çekirdek müfredatları lisans eğitimi çekirdek müfredatından daha önce oluşturuldu. Doktora eğitim programlarının müfredatları her dönem gözden geçirilerek sürekli güncellenir, çağa uyumlandırılır. Mezuniyet sonrası eğitimler önemli oranda TDB ve Odalar tarafından yürütülüyor, belli bir başarı sağlanmakla birlikte mevzuat desteği olmadığı için gönüllülük temelinde yürüyor. Bu eğitimlerin zorunlu hale getirilmesi gündeme alınmalı.

Lisans eğitimini ele alırsak; ülkemizde dişhekimliği eğitiminin kurumsallaşması kısa bir tarihe sahip. Bazı teknik imkansızlıklara rağmen bu kısa tarihte önemli bir yol alındığını ve iyi bir eğitim altyapısına sahip olduğumuzu söyleyebiliriz. Ancak geçen zamanda eğitimin dokümantasyon yönünü biraz ihmal etmişiz.

Akademik kadromuzu eğitim açısından nitelikli yetiştirebiliyor muyuz?

Akademik camianın üç görevi vardır.

Birincisi eğitim, ikincisi araştırma, üçüncüsü de topluma hizmet. Bunların dışında idari görevleri de olabilir tabii.

Üniversitelerde verilen eğitimin bir hedefi vardır. 'Nasıl bir dişhekimini yetiştirmek istiyoruz?' Tabii ki önce hedeflerimizi belirleriz ve bu hedefleri karşılayacak eğitim programını kurgularız, uygularız. Bu programın kusursuz işleyebilmesinde öğretim üyelerimizin eğitimci yönlerinin geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Eğiticinin eğitimi, ölçme değerlendirme eğitimleri, söz verilen hedeflere ulaşma konusunda önemli katkı sağlayacağından zorunlu hale getirilmeli, geleneksel yöntemler ile eğitici kimliğinin geliştirilmesinden yavaş yavaş uzaklaşılmalıdır. Öğretim üyelerimizin araştırma ortamları geliştirilmeli, destekler artırılmalıdır.

Gelişmiş ülkelerde nasıl?

Gelişmiş ülkelerde bir akademisyenden hem eğitim, hem araştırma, hem tedavi hizmeti hem de idari görevler beklenmiyor. Bir akademisyeni çok iyi ders anlattığı için, sadece ders verdirmek üzere istihdam edebiliyor-

lar. Ya da sadece klinik uygulamalarda yol gösterici olsun diye istihdam edebiliyorlar. Bizde her akademisyen bahsettiğim görevlerin hepsinden sorumlu oluyor. Öyle olduğu için de görevlerini çok zor şartlarda sürdürüyorlar, tükeniyorlar.

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden bir heyet olarak Almanya'da bir fakülteyi ziyarete gitmiştik. Bizi dekan, eski dekan ve sonraki dönem için seçilmiş dekan karşıladı. Bu çok güzel bir örnek. Geçmişin üzerinden ilerlenmesi gerektiğini biliyorlar, bugünü yürütüyorlar, geleceği de sen yapacaksın diye teminat altına alıyorlar.

Türkiye'de dişhekimliği eğitiminin bugünkü fotoğrafını çektiğinizde neler görünüyor?

Prof.Dr. Taner Yücel hocamızın hazırladığı "2030 yılına doğru Türkiye'de Dişhekimliği" başlıklı bir sunum var. Bu sunum 2021 tarihli ve 79'u eğitim veren 102 dişhekimliği fakültesi olduğundan bahsediyor. Aradan bir yıl geçmeden bu sayılar güncelliğini yitirmiş durumda. Bu kadar hızlı bir değişimi hiçbir akademik ortam kaldıramaz.

Ben dişhekimliği eğitimine 1980 yılında başladım. Türkiye'deki dişhekimliği fakültesi sayısı iki elin parmaklarını bulmuyordu. Öğretim kadrosunda

çok tecrübeli hocalar vardı. Tek sıkıntımız ekipman ve malzeme konusundaydı.

Fakülte sayılarının daha makul düzeyde olduğu 20 yıl önceyle bugünü karşılaştırırsanız fakültelerden mezun olanların düzeyleri arasında ciddi farklar var mı?

Fakültelerin mezunları arasındaki farkın en önemli belirleyeni eğitim kadrosu, fiziki altyapı, hasta sayısı ve çeşitliliğidir. Bu şartları yerine getirebilen fakültelerin mezunları mesleki açıdan güçlü olur, kendisinden beklecekleri yerine getirebilecek düzeyde mezun olur ama bu belirleyenlerden biri ya da tamamı zayıfsa mezunlarının mesleki yeterlilikleri de sınırlı kalır.

Yeni açılan fakültelerin birçoğunda fakülte binası yok, sadece eğitim ve hoca ofisleri var. Bulduğu yerdeki ağız diş sağlığı merkezleriyle bir protokol yapıyor ve fakültenin kliniği olarak kullanılıyor. Bunlar sıkıntı yaratan kısa vadeli çözümler.

Akademik ortamda biz aynı zamanda davranışsal eğitim veriyoruz. Hasta koltuğa oturtulduğunda şartlar ne olursa olsun oradan doğru tedavi almış olarak kalkmak zorunda. Burada bir zaman kısıtlaması olmamalı. O çocuk o işi yarım saatte de yapabilir dört saatte de yapabilir ama o iş o gün yapılmalı. Bir klinikte uygulama yapıyorsunuz ama sizi eğitmekle görevli hocalar başka binalarda; bu, dişhekimliği eğitimi açısından zor bir durum.

Fiziki koşulların sağlanması yeterli mi?

Bu yeni açılan fakülteler arasında fiziki altyapısı iyi olanlar da var ama en önemlisi eğitim kadrosu. Yeni fakültelerde eğitimin büyük kısmının doktor öğretim üyeleri üzerinden verildiğini görüyoruz, hatta bazılarında doktor öğretim üyesi bile yok, uzmanlığını almış dişhekimleri eğitim veriyor.

Doktora veya uzmanlık sonrası akademik kariyere adım atmış kardeşlerimiz henüz daha kendi kariyerlerini geliştirmek için epey bir yol almak zorundayken eğitimin yükünü onlara veriyoruz. Çok fazla iş yükleri olduğu için eğitime de araştırmaya da yeterince zaman ayıramıyorlar.

Prof. Dr. Onur, dişhekimliği eğitiminin tecrübe ve birebir ilgi gerektirdiğini, bunun az sayıda genç öğretim üyesi üzerine bırakılmasının iki tarafa da haksızlık olacağını ifade ediyor.

DUÇEP (Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitimi Programı) standartları yükseltir mi?

DUÇEP'in son taslağı 2021'de hazırlandı, kısa bir süre sonra da uygulamaya girecek. Bu konuyla ilgili olarak TDB çatısı altında ben de görev aldım. Geçmiş taslaklarla karşılaştırıldığında son taslakta önemli bir mesafe kat edilmiş. Hatta bir bölümü yeni kurulmakta olan fakültelere eğitim programlarını yapılandırılmalarında rehberlik edebilecek niteliğe sahip. Fakat DUÇEP'in

'Fakültelerin mezunları arasındaki farkın en önemli belirleyeni eğitim kadrosu, fiziki altyapı, hasta sayısı ve çeşitliliğidir. Bu şartları yerine getirebilen fakültelerin mezunları mesleki açıdan güçlü olur.'

problemi, en ufak bir yenilikte revize edilmek zorunda olması. Daha üst başlıklar üzerinden gidilmiş olsaydı müfredata yenilikleri, kurumların güçlü yönlerini ve buldukları coğrafyanın özelliklerini programlarına yansıtılması daha kolay olurdu.

Burada bir noktaya daha dikkat çekmek istiyorum: Beş yıllık eğitimin ilk üç yılına biz prelinik eğitim diyoruz. Prelinik eğitimin çok önemli bir bölümünü temel bilimler dersleri oluşturuyor ve bunların da pratik uygulamaları var. Fakat DUÇEP'te

temel bilimler dersleri ve bunların pratik uygulamaları klinik uygulamalar gibi detaylandırılmamış. Madem klinik uygulamalar bu kadar detaylandırılmış o zaman prelinik eğitimin de aynı titizlikle belgelenmesi gerekir. Umarım bundan sonraki revizyonlarda bu eksik de giderilir.

Nasıl bir detaylandırmayı kastediyorsunuz?

Örneğin biz temel bilimler pratik uygulamalarında damar yoluna giriyorduk, kan alıyorduk, tansiyon ölçüyorduk, histoloji laboratuvarında, patoloji laboratuvarında, mikrobiyoloji laboratuvarında mikroskop altında çalışıyorduk... Bunların hepsinin madde madde belgeye girmesi lazım.

DEPAD'dan da biraz bahsedebilir misiniz? Hangi ihtiyaca karşılık olarak kuruldu?

Dişhekimliği Eğitim Programları Akreditasyon Derneği (DEPAD) Dişhekimliği Fakülteleri Dekanlar Konseyi'nin Mayıs 2017 tarihli toplantısında kabul edilerek oluşturulan bir dernek. Nisan 2019'da gerçekleştirilen genel kurul toplantısında ilgili mevzuat sunuldu, oylandı ve faaliyete geçebilir hale geldi. Yükseköğretim Kalite Kurulu'na (YÖKAK) yapılan başvuru sonrasında 11 Mart 2020'de YÖKAK tarafından tescil edildi ve dişhekimliği eğitim programlarını akredite etmek üzere yetkilendirildi. Akreditasyon çalışmalarını yürütmek üzere de Ulusal Dişhekimliği Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (UDEPAK) oluştu

'Yeni fakültelerde eğitimin büyük kısmının doktor öğretim üyeleri üzerinden verildiğini görüyoruz, hatta bazılarında doktor öğretim üyesi bile yok, uzmanlığını almış dişhekimleri eğitim veriyor.'

ruldu. Ben de bu Kurulun başkanlığını yürütüyorum.

Bir fakültenin açılabilmesi için YÖK'ün kriterlerini yerine getirmesi gerekiyor. Akreditasyon derneklerinin hazırladığı standartlar YÖK'ün standartlarının üzerine çıkma hakkına sahip. DEPAD sekiz ana başlık altında bir dişhekimliği fakültesinde verilen lisans eğitim programında yerine getirmesi gereken standartları toplarmış durumda.

Bu başlıklarda neler isteniyor?

Bu başlıkta öncelikle eğitim programının Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi TYYÇ ve Ulusal Dişhekimliği Eğitimi Çerçeve Programı ile uyumlu olması bekleniyor. Tabi bunların ardından DEPAD tarafından hazırlanmış temel standartların tamamının karşılanması koşulu var.

Neden YÖK'ün dışında bir akreditasyon kuruluna ihtiyaç var?

YÖK'ün kriterleri hızlı bir şekilde insan kaynağını çoğaltmak üzerine yoğunlaşıyor. Kaliteyi ve kantiteyi aynı anda yakalamamız lazım. DEPAD olarak dişhekimliği mezuniyet öncesi eğitim programlarının kalitesini ve iyileştirilmesini teşvik etmek, akreditasyon standartlarını geliştirip uygulayarak dişhekimliği mesleğinin kalitesinin yükseltilmesine hizmet etmek amacıyla çalışıyoruz.

Başlıklarımız dönersek; üçüncü başlığımız, ölçme-değerlendirme. Size göre eğitiminiz şahane olabilir ama çıktısı nedir onun görülmesi lazım. Öğrenciyi doğru yöntemlerle değerlendiremiyorsanız o hedefe ulaşıp

ulaşılmadığını anlayamazsınız.

Dördüncü başlık öğrenciler. Öğrencilerin sadece akademik açıdan değil sosyal açıdan da gelişmesini istiyoruz. Toplumu anlayan, dünyayı izleyen, değişimlerin farkında olan, sorumluluk almaya hazır bireyler olarak yetiştirmek istiyoruz.

Beşinci başlığımız kalite geliştirme süreçleri. Kurumun önüne koyduğu hedefleri ne oranda yerine getirebildiğinin, geliştirdiğinin değerlendirilmesi gerekiyor.

Altıncı başlığımız akademik ve idari kadro. Bu kadar hızlı artan fakültelerde akademik kadronun istenen düzeyde olması ütopyik bir beklenti. Bahsettiğim gibi yeni açılan fakültelerde eğitim büyük oranda doktor öğretim üyeleriyle veriliyor.

Bu ciddi bir sorun, değil mi?

Evet ama bununla ilgili bir sorun daha var: Doktora ve uzmanlık eğitimi ikilemi. Doktora eğitiminde araştırmacı kimliğini geliştirmeye yönelik derslerimiz var. Doktora tezleri mutlaka temel bilimler destekli bir konu üzerinden ve araştırmaya dayalı olarak yapılıyor. Doktora öğrencileri aldıkları derslerde klinik uygulamalara da dahil olurlar. Zaten klinik uygulamalara dahil olmadan sahanın eksiklerinin, geliştirilmesi gereken yönlerin farkına varılamaz. İyi bir araştırma projesi, patent projesi oluşturabilmek için ihtiyaçların farkına varabilmek önemlidir. Uzmanlık eğitiminde ise tezler klinik araştırma üzerinden yürür. Akademik hayata dahil olacak bireyin bu konudaki altyapısının geliştirilmiş olması gerekiyor. Doktora programından mezun olmuş meslektaşlarımızın özlük hakların-

daki sorunlarının giderilmesi ihtiyacı olduğunu yeri gelmişken ifade etmek isterim.

Yedinci başlığımız eğitsel altyapı ve olanaklar. Bizim fakültelerde aradığımız akreditasyon şartlarından biri de eğitiminin tamamını kendi binasında tamamlamış ve en az bir dönem mezun vermiş olması. Öğrencinin üniversite ruhunu hissetmesi için bütün altyapının aynı fiziki mekanda, kampüste sunulması önemlidir: Laboratuvarlar, kütüphane, derslikler, klinikler, sosyal ortamlar vb.

Sekizinci başlığımız yönetim ve yürütme. Burada da liyakata uygun görevlendirme, araştırmaların desteklenmesi, programlarını oluşturma konusunda özerkliğe sahip olması gibi kriterler değerlendiriliyor.

Bunlara uyulmadığında akreditasyon vermiyor musunuz?

Bir temel standartlarımız var bir de gelişim standartlarımız. Temel standartlarımızın mutlaka karşılanması gerekiyor. Sürecin işleyişi şöyle: Fakülte başvuruda bulunuyor, DEPAD Yönetim Kurulu başvuruyu değerlendirip bizim Kurulumuza iletiyor. Biz başvuru şartlarını tamamlayıp tamamlamadığına bakıp başvuruyu kabul edip etmemeye karar veriyoruz.

Kabul edersek söz konusu fakülte bir öz değerlendirme raporu hazırlıyor. Bu rapor geldiğinde üç hocadan oluşan bir değerlendirme takımı kuruyoruz. Bu takım beş hafta içerisinde raporu değerlendiriyor. Bu sürenin sonunda bir panel yapıp saha değerlendirmesine geçilmesine, eksiklerini tamamlamasına ya da baştan yeni bir öz değerlendirme raporu hazırlamasına karar veriliyor. Bu da bir günlük bir iş değil; ilk panelimiz beş gün sürmüştü.

Saha ziyareti sürecinde nelere bakılıyor?

Öz değerlendirme raporu uygunsa saha ziyaretine geçiyoruz. Şu ana kadar iki kamu bir de vakıf üniversitesi dişhekimliği fakültesi olmak üzere üç kurumda saha ziyareti yapıldı, akreditasyon kararı alındı. Neden bu kadar az dersiniz; kriterlerimiz yüksek ve öz değerlendirme raporunu hazırlamak öyle kolay bir şey değil. Aylarca çalışmaları gerekiyor.

Saha ziyaretleri de pandemi nedeniyle pek gerçekleştirilemedi. Bu ziyaretlerin yüzyüze olması gerekiyor; öğrencilerle, çalışanlarla, her segmentten akademisyenlerle görüşüyorsunuz, anabilim dalı başkanlarıyla görüşüyorsunuz. Dolayısıyla pandemi çalışmalarımızı biraz engelledi.

Fakültelerin öğrenci alabilmesine ilişkin bir akreditasyon verme yetkiniz yok değil mi?

Hayır, onu YÖK yapıyor. YÖK'ün kriterlerini sağlaması lazım, arkasından da YÖKAK denetim yapıyor, o şekilde öğrenci alımına izin veriliyor. Bizim kriterlerimizin biraz daha zorlayıcı olduğunu söyleyebilirim.

Bu durumda akreditasyonun yetersiz fakülteleri engelleme gibi bir imkanı yok...

Hayır, ama çok şey kazandıracaktır. Bizim en büyük eksikliklerimizden biri dökümantasyon. Bizde hep geleneksel yöntemlerle ilerlemiş eğitim. Ama bugün eğitim programının yapısını çağdaş dünyayla eşleştirebilmek, mezunlarımızın diploma denkliğini kabul ettirebilmek için eğitim programımızı tüm detayıyla karşı tarafa belgeleyebiliyor olmamız lazım.

Bir de, kurumlar bu süreçte kendilerini gözden geçiriyorlar. Eğitimin yapılandırılması konusunda farkındalıkları artıyor, geliştiriyor.

Bugün için fakültelerin akreditasyon alma zorunluluğu yok değil mi?

Evet, akreditasyon başvurusu zorunlu değil ancak akreditasyon kurumun bütün bu kriterleri sağladığının belgesidir ve bu belgeyle mezun verdiğinde mezunlarına çok önemli bir katkı sunmuş oluyor.

Fakülte sayısındaki ve kontenjanlardaki astronomik artışın sonuçları nasıl gelişir?

Bu ani sayısal artış bizi rahatsız ediyor çünkü biz mezunların sahaya çıktıkları anda içine düştükleri zorlukları gözlemliyoruz. Pandemi döneminde bu zorluk daha da ağırlaştı. O süreçten kaynaklanan eksikleri gidermek üzere TDB Akademi olarak bazı çalışmalar yapıyoruz. Çeşitli konularda videolar

hazırlıyoruz, önümüzdeki dönemde internete yükleyeceğiz ve meslektaşlarımız bunlara kolaylıkla ulaşabilecekler.

Fakülte sayısının hızla artmasına rağmen toplam akademisyen sayısında ciddi bir artış gözlenmiyor. Bu tabloyu nasıl yorumluyorsunuz?

Haklısınız, öğretim üyesi kadrosu dışhekimliği fakültelerinin sayısal artışıyla karşılaştırıldığında zayıf kalıyor. Siz

'Madem bir kez açıldı artık kapatamıyorsunuz bu fakülteleri, o zaman kontenjanları düşürerek hem öğrenciye hem de araştırmaya ayrılacak zamanı artırmanız lazım.'

de takdir ederseniz ki öğretim üyesi kolay yetişmez. Uzun zamana, yoğun emeğe, fedakarlıklara ihtiyaç olan bir eğitim sürecinin sonunda öğretim üyesi olunur.

Biraz önce bahsettiğim gibi doktor öğretim üyeleriyle hatta uzmanlarla idare edilmeye çalışılıyor. Öğretim üyesi kadrolarının artmamasının sebepleri özel fakülteler ve kamu fakülteleri açısından farklı olabilir. Özelden bir işletme mantığıyla düşünülüp şu kadar öğretim üyesinin üzerine çıkmamaya çalışılıyor olabilir. Kamuda ise performans sistemi nedeniyle öğretim üyesi ders mi anlatsın, araştırma mı yapsın, hasta mı baksın? Çok fazla iş yükü var.

Öğretim üyesi sayısını artırmak istiyorsak şartlarını cazip hale getirmek gerekir. Klinik yükünü, eğitim yükünü azaltıp araştırmaya ayıracağı zamanı artırmamız gerekir. Dünya ile rekabet edebilmemizin anahtarı, araştırmacı yönümüzün geliştirilmesidir. Şu anda her şeye rağmen araştırmalar yapılıyor ama içeriğine baktığınız zaman klinik uygulamalar üzerinden gidildiği, deneysel araştırmaların azlığı dikkat çekiyor. Deneysel araştırmaların da çıkması gerekir.

Fakülte sayısı arttığı gibi öğrenci kontenjanları da arttı. Henüz kurulmuş fakültelere çok fazla öğrenci alınıyor. Madem bir kez açıldı artık kapatamıyorsunuz bu fakülteleri, o zaman kontenjanları düşürerek hem öğrenciye hem de araştırmaya ayrılacak zamanı artırmanız lazım.

Bir kişinin bir anabilim dalının tüm sorumluluğunu üstlenmesi gibi ütopyik bir yaklaşım olamaz. Bizim bazı anabilim dallarının beş yıl boyunca dersi vardır; bir anabilim dalında tek bir doktor öğretim üyesi bir taraftan bu beş yılın dersine girecek, sınavını yapacak, sınav kağıtlarını okuyacak, bir taraftan araştırma yapacak, bir taraftan da klinik uygulama yapacak... Zor, gerçekten zor.

Yine de hangi şartlarda olursa olsun ümidimizi yitirmeyip durumu olumluya çevirmek için elimizden geleni yapmamız gerekiyor. İyileştirilmesi gereken yönlerin yakalanıp ivedilikle o iyileştirmelerin yapılması ileride ortaya çıkacak sorunları erken dönemde bertaraf edebilir. Bu bağlamda tavsiyelerimizin değerlendirilmesini önemle rica ediyoruz.

Prof. Dr. Murat Akkaya:

İhtiyaç fazlası fakülteler kapatılmalı

2002 sonrası -2010'lardan itibaren hızlanarak- bir dişhekimliği fakültesi furyası oluştu. Bu yıl 88 fakülte öğrenci aldı, 16 tanesi de öğrenci almaya hazırlanıyor. Bunun ne gibi akademik ve sosyal sonuçları olabilir?

Yeni fakülteler bu kadar kolay açılabil- diğine göre herhalde rakamsal olarak savunulacak gerekçeler vardır. 2021 YÖK raporuna göre ülkemizde dişhe- kimi başına düşen nüfus 2496, OECD ülkelerinde ise 1685 olarak geçiyor. Eğer dişhekimine başvuru sayısı, dişhekimlerinin dağılımı ve tedavi yapılırken her bir işlem için ayrılması gereken süre dikkate alınmaz ise açık var denilebilir. Politik baskılarla bu rakamlar üzerinden gerekçe yaratılabilir.

Sağlık Bakanlığı'nın Şubat 2022 rapo- runda ülkemizde 40.041 dişhekimini- nin olduğu bildiriliyor. Önümüzdeki beş yıl içinde mezun olacak dişhekimisi sayısı 33.409. Altı yıl içerisinde mevcut dişhekimisi sayısından fazla mezun verilecek. İşin vahim yanı fakülte sayıları ve kontenjanlar hala artmakta, nerede duracağını tahmin edemiyoruz. Bizden başka hangi ülkede böyle

ADEE
ADVANCING EDUCATION
AND ORAL HEALTH

bir çok artış görülebilir ki?

Yine Sağlık Bakanlığı raporlarında yıllardır yeni fakülte açılmasına ve kontenjanların arttırılmasına gerek yoktur diye görüş yazılmasına rağmen yıllardır yeni fakülteler açılıp, kontenjanlar arttırılıyor.

Konu sadece fakülte açmak da değil. Bu fakültelerde uygun standartta dişhekimisi yetiştirilmesi gerekiyor. Her şeyden önce yeni açılan fakülteler hoca bulamıyor, bilsalar da kısa süreli oluyor, kalıcı olamıyor. Fiziki mekan ve donanım çoğu kez yeterli olmuyor. Hoca konusunu açacak olursak; üç ya da dört yıllık uzmanlık eğitimi bittikten birkaç ay sonra henüz hocalık yeterliliği kazanılmadan yeni açılan bir fakültede anabilim dalı başkanı, fakülte kurulu üyesi, fakülte yönetim kurulu üyesi ve dekan yardımcısı olarak göreve başlanıyor.

Ülkemizin gerçek ihtiyacı dışında hızla artan dişhekimisi sayısı nedeniyle

dişhekimleri iş bulmakta zorlanıyor. Bunun sonucu olarak yeni mezunların büyük bir kısmı özelde asgari ücret karşılığında ya da altında çalışmaya razı oluyor. Hekim dışı kişilerce açılan kliniklere mahkum ediliyorlar. Resmi raporlara göre yeni mezunların yaklaşık %40'ı asgari ücretle çalışıyor. Bir de asgari ücreti bile alamayanlar var.

Dişhekimisi başına düşen popülasyonu dert edenler öğrenci sayısında ki artış oranında istihdam yaratmayı dert etmiyorlar. Bir gayret istihdam edilemeyecek dişhekimisi üretiyoruz.

Uzmanlık dallarının artmasıyla birlikte fakülte eğitiminin daha az ciddiye alındığı yönünde bir eleştiri var. Sizin gözlemleriniz ne yönde?

Bireysel olarak bu tarz görüşler olabilir. Bir taraftan lisans eğitimini kısma gayretleriyle diğer taraftan dünya standardında lisans eğitimi veriyoruz iddiaları doğal olarak çelişiyor. Bu düşüncedeki akademisyenler ADEE'nin (Avrupa Dişhekimliği Eğitimi Birliği) belirlediği, dişhekimine kazandırılması gereken yeterlilikleri okuyup bu niteliklere sahip mezun vermeye

çalışırlarsa sorun ortadan kalkar. Hangi niteliklere sahip dişhekimi yetiştirmemiz gerektiğini hepimizin öncelikle bilmesi gerekiyor.

Lisans eğitiminden arttırarak uzmanlık eğitimi yapılmaz. Daima öğretecek daha fazla bilgi ve beceri vardır.

Uzmanlık eğitiminin bile lisans eğitimi düzeyinin üzerine çıkamadığı birçok programın olduğunu iddia etmek ise yanlış olmaz. Ayrıca uzmanlık öğrencileri rutin hasta bakmaktan ileri işlemleri yapmaya zaman kalmadığından şikayetçiler.

Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitimi Programı (DUÇEP) ADEE'nin tanımladığı temel yeterliliklerle uyumlu mu?

DUÇEP yeterlilikleri yapamaz kodlarıyla dolu. Bunun nedeni kullanılan formatın dişhekimliği eğitimiyle uyumlu olmaması. Öğrencilik döneminde kazandırılmış bilgi ve becerilerin yok sayılarak herhangi bir işlemin öğrencilik döneminde laboratuvar ya da klinik şartlarında yapılmış olup olmaması dikkate alınıyor. Hepimiz öğrencilik dönemimizde uyguladığımız materyaller ve teknikleri mezuniyet sonrasında rahatlıkla uyguladık. Bunun nedeni gerekli alt yapıyla donatılmış olmamızdır. Bunu yok saymak verdiğimiz eğitimi yok saymaktır.

ADEE'ye göre: "Dişhekimi her yaştaki hastasının diş çürüğü, pulpa ve periradiküler bozukluklarını tedavi

edebilecek yeterlilikte olmalıdır.

Çürüğü uzaklaştıracak aksi halde çürük diş dokusunu tedavi edecek, yumuşak doku sağlığını sağlayan, sert doku hastalıklarını önleyen, form, fonksiyon ve estetiği uygun malzemeler kullanarak restore eden, pulpa vitalitesini koruyan teknikleri kullanabilecek yeterlilikte olmalıdır"

"Mezun olan dişhekimi her yaştaki hastasının kusurlu ve/veya eksik dişini kabul edilebilir form, fonksiyon ve estetikte restore edebilecek yeterlilikte olma-

"Üç ya da dört yıllık uzmanlık eğitimi bittikten birkaç ay sonra henüz hocalık yeterliliği kazanılmadan yeni açılan bir fakültede anabilim dalı başkanı, fakülte kurulu üyesi, fakülte yönetim kurulu üyesi ve dekan yardımcısı olarak göreve başlanıyor."

lıdır. İndirekt restorasyonlar, anterior ve posterior kuronlar, basit köprüler, tam ve bölümlü protezler, oklüzyonu yükseltmeye yarayan apareyler ve hizmet gördüğü ülkedeki bunlara benzer diğer işlemleri etkin bir şekilde yapabilecek yeterlilikte olmalıdır"

"Mezun olmuş dişhekimi dişlerin çekimi, köklerin çıkarılması gerekli olduğu durumlarda minör yumuşak doku cerrahisi, ve tedaviye destek olacak

farmakolojik ajanların uygulanması dahil olmak üzere her yaştaki hastanın yumuşak ve sert dokularındaki onarıma yönelik basit cerrahi işlemler gerektiren durumları halledebilecek yeterlilikte olmalıdır.

Sürmüş dişlerin komplikasyonsuz diş çekimini gerçekleştirebilecek yetkinlikte olmalıdır.

Sorunsuz gömülü dişlerin ve sorunsuz artık ve kırık kök parçalarının cerrahi yöntemlerle çekimlerini gerçekleştirebilecek yeterlilikte olmalıdır. Basit preprostetik cerrahi işlemleri gerçekleştirebilecek yetkinlikte olmalıdır.

Operasyon sırasında ve sonrasında meydana gelen cerrahi komplikasyonların üstesinden gelebilecek ve tedavilerini gerçekleştirebilecek yeterlilikte olmalıdır"

Merak edenler DUÇEP'i açıp yukarıdaki yeterlilikleri karşılaştırmalı olarak inceleyebilir. Çok fazla yer kaplayacağı için ben bu röportajda onları vermiyorum.

ADEE yeterliliklere global bir tanımlamayla yaklaşırken, DUÇEP her bir işlem için hatta işlem basamakları için yeterlilik düzeyi belirliyor. Diş rengi belirlemek için kullanılan bir cihazın düğmesine öğrencilik döneminde basılmadığı için mezunlar bu cihazı kullanamaz nitelikte gösteriliyor. Günde belki yüzlerce kez düğmelere basabilen dişhekimleri için düğmeye basma eğitimi ya da öğrencilik döneminde o düğmeye basmış olma şartı aranabilir mi.

DUÇEP'te her bir dolgu materyali,

'Kağıt üzerinde yeni fakültelerin açılabilmesi için YÖK'ün belirlediği standartlar var, öğrenci alabilmek için ayrı standartlar var. Açılan bazı fakültelere baktığımızda standartların neden hazırlandığını merak ediyoruz.'

ADEE tarafından belirlenmiş yeterliliklerin tam olarak kazandırıldığı bir eğitimin varlığını kaç fakülte iddia edebilir?

DUÇEP'in var olması tek başına eğitimin düzeyini korumasını sağlayabilir mi?

DUÇEP asgari eğitim kurallarını belirleyen bir metindir, tek başına her şeyi düzeltemez. DUÇEP'in eksiksiz olduğunu kabul etsek bile öncelikle bu programı uygulayabilecek nitelikte hocaların olması, fiziki standartlarının uygun olması gerekir.

Köklü fakültelerimizde bile abartılmış kontenjanlar ve fakültelerin ayakta kalabilmeleri için kazanılması gereken para baskısı nedeniyle de eğitimin kalitesi düşmektedir. Günlük alınması gereken bir hasta sayısı varken hastalara eğitim öncelikli değil fatura öncelikli bakılmaktadır.

Kapasitesinin üzerinde öğrencinin verildiği bir fakültede DUÇEP neyi düzeltebilir?

Uluslararası akreditasyon bir yana, var olan fakültelerin ulusal programa uygunluğunu, yeterliliğini denetleyen bir mekanizma var mı?

Kağıt üzerinde yeni fakültelerin açılabilmesi için YÖK'ün belirlediği standartlar var, öğrenci alabilmek için ayrı standartlar var. Açılan bazı fakültelere baktığımızda standartların neden hazırlandığını merak ediyoruz.

Ayrıca fakülte müfredatlarının ulusal programla uyumlu olması tek başına kaliteli eğitim verilmesini sağlayamamaktadır.

Çeşitli dönemlerde çeşitli kurumlar ulusal akreditasyon işini yükledi. Son olarak Dişhekimliği Eğitimi Programları Akreditasyon Derneği (DEPAD) bu görevi yürütmektedir. Halen Bezmialem Vakıf Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi, Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi akredite edilmiş durumdadır.

Birçok fakülteye uzmanlık eğitiminin denetlendiği ziyaretler yaptık. Sonuçta bırakın uzmanlık eğitimini, lisans eğitimi veremeyecek fakülteler gördük. Çeklist üzerinden yapılan denetimde her şey olumlu olsa da, öğrencilerle yapılan görüşmeler eğitimin kalitesini en doğru şekilde yansıtabacaktır.

Ne yapılmalı?

1. İhtiyaç fazlası ve kaliteli eğitim veremeyen fakülteler kapatılmalıdır.
2. Kontenjanlar sağlıklı eğitimin verilebileceği düzeye düşürülmelidir.
3. ADEE yeterlilikleri dişhekimliği eğitimi için temel hedef olmalıdır.
4. Mezunların kalitesi üzerinden eğitimin değerlendirilmesi yapılmalıdır.
5. Dişhekimliği fakülteleri para kazanması gereken bir işletme olarak değil, eğitim veren bir kurum olarak değerlendirilmelidir. Fakülteler ADSM değildir.

dişin anterior ya da posterior olması ve kavite tipi için ayrı ayrı yeterlilik belirlendiğini görüyoruz.

Öğrencilerin az sayıda hasta baktığı fakülteler var. Öğrenci amalgam restorasyonun iki çeşidini yapmış ancak bir çeşidinden hiç yapmamışsa ya da o fakültede amalgam dolgu yapılmıyorsa mezun olduğunda o restorasyon için yetersiz mi olacak? Yoksa ADEE'nin tanımladığı gibi uygun materyali kullanarak çevre dokularla uyumlu estetik tüm restorasyonları yapabilecek yeterlilikte mi kabul edilecek? Kavite açma ve dolgu materyalinin uygulanmasına ait temel prensipleri bilen bir dişhekimisi için hangi dolgu materyalini kullandığının önemi var mıdır?

Prof.Dr. Akkaya DUÇEP'te her bir dolgu materyali, dişin anterior ya da posterior olması ve kavite tipi için ayrı ayrı yeterlilik belirlenmesinin yanlış olduğunu global bir yeterlilik tanımlanması gerektiğini ifade ediyor.

Dişhekimi Dr. Gülümser Koçak:

Sistem düzelse bile toparlanması zor artık

Türkiye'de dişhekimliği eğitiminin uluslararası ölçütlerde bilimsel bir yapıya kavuşması nasıl bir evrim izledi?

1924'ten itibaren yayımlanan TDTC (Türk Diş Tabipleri Cemiyeti) mecmuasından elde ettiğimiz bilgilere göre İ.Ü. Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu'nun kuruluşundan (1908) itibaren uluslararası ölçütlere ulaşmak için çabalar verilmiş. Tarihsel olarak hangi tarihlerde bilimsellik kazandığını söylemek bana göre zor.

YÖK'ün kuruluşu öncesi dişhekimliği eğitimi o yıllar için tatminkar bir düzeyde miydi?

Ben 1962 Ekim'inden itibaren İ.Ü. Dişhekimliği Okulu ve daha sonra İ.Ü. Dişhekimliği Fakültesi'nde 1984 Nisan'ına kadar öğretim kadrosunda görev aldım. Bence her olay kendi bulunduğu dönem ve şartlarına göre değerlendirilmelidir. 1964 yılında İ.Ü.D.F. kuruldu. Bu tarihe kadar Tıp Fakültesi'ne bağlı dört dalda enstitüsü (Cerrahi, Ortodonti, Protez, Tedavi) olan bu yapı doğal olarak dişhekimliği fakültesinin gerektirdiği bir yapıya dönüştürüldü.

O dönemde genç beyinler coşkuyla neler yapılması gerektiği üzerinde çalıştılar ve büyük oranda hayata geçirildi. Açık söylemem gerekirse, bazıları için sahip olacakları ünvanlar ve koltuklar cazip olsa bile yeniliklerden, kurullardaki demokratik düzenden pek de hoşnut değillerdi.

Fakülte olduktan sonraki eğitimin ne denli iyi ve tatminkar olduğunu bence ilk beş yıllık eğitim gören mezunlara sormak gerek. Yani 1971 ve 1975 vb. Öğretim kadrosunda olan bir kişi olarak benim 'tatminkardı' demem doğru olmaz. Öğrenci bu öğretimden neler aldı? Ben ancak benim öğrenciliğimdeki eğitimin daha çok pratiğe yönelik olduğunu ve teorik bilgilerin yeterli olmadığını söyleyebilirim.

YÖK'ün kuruluşundan üniversiteler ve özelde de dişhekimliği fakülteleri akademik anlamda nasıl etkilendi? Sizin gibi çok sayıda akademisyen üniversiteden ayrıldı...

Yukarıda da vurguladığım gibi her

olay kendi dönemiyle değerlendirilmelidir. Eğer 12 Eylül ve onun getirdiği şartlar olmasaydı YÖK bu şekilde gelişmeyecekti.

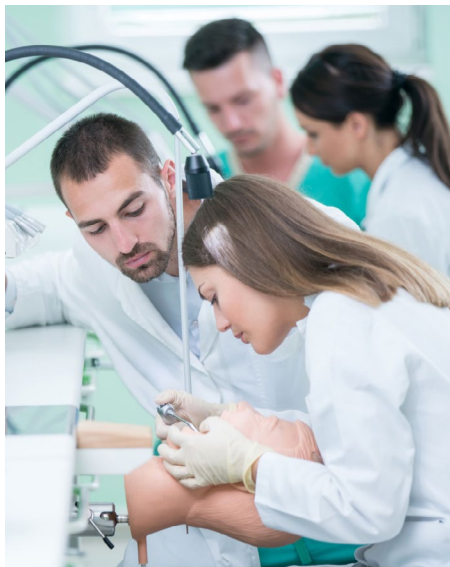
YÖK'ün benim prensiplerimle bağdaşamayacağına karar verip ayrıldım. Kendi alanlarında çok değerli kişiler ayrıldı veya ayrılmayanlar da o çark içinde mutsuz oldular diye düşünüyorum.

Uzmanlık dallarının artmasıyla birlikte fakülte eğitiminin daha az ciddiye alındığı yönünde bir eleştiri var. Sizin gözlemlerinizi bu yönde?

Dişhekimliğinde uzmanlığın çok acele ve plansız programsız bir şekilde uygulandığına inanlardanım.

Bu yıl 88 fakülte öğrenci aldı, 16 tanesi de öğrenci almaya hazırlanıyor. Bunun ne gibi akademik ve sosyal sonuçları olabilir?

Fakülteden emekli oluncaya kadar olan birikimlerimi dile getirdim. Fakülteden ayrıldıktan sonraki değerlendirmelerim; duyduklarım okuduklarım ve gördüklerimi değerlendirmeye çalıştım. Öngörüm ise herşeyin paraya dönüştürüldüğü bu sistem ve bu düşüncede olan insanlar iş başında olduğu sürece birşeyler yapılabileceğine inanmıyorum. Sistem bunu bizlere yıllardır dayatıyor. Ancak iyi yönde bir sistem değişikliğiyle, iyimser bir görüşle 50 yılda toparlanabilir.

Prof.Dr. Ahmet Efeoğlu:

İşsiz gençler kendini kandırılmış hissedecek

Türkiye'de dişhekimliği eğitiminin uluslararası ölçütlerde bilimsel bir yapıya kavuşması nasıl bir evrim izledi?

Türk dişhekimliği eğitiminin geçirdiği tarihsel süreci çok kısa olarak şu şekilde sıralayabiliriz:

1908'de okul kurulduğunda, dişhekimliği, o zamanki tanımıyla dişçilik, halk arasında meslek olarak bile kabul edilmiyordu. Günümüzdeki gibi saygın bir iş değildi. O kadar ki, okul ilk açıldığında, öğrenci bulmakta bile zorluk çekiliyordu. Öğretim üyesi kadrosu ise çok sınırlı ve eğitimci olarak tecrübesizdi. Yalnızca **Halit Şazi Bey**'in hocalık deneyimi vardı. Fakat, karşılaştıkları tüm zorluklara rağmen okulu dişhekimliğini belli bir seviyeye getirmişlerdir.

1928 yılında yürürlüğe giren, "Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına dair Kanun" okul mezunu olmayan alaylı dişçilerin, mesleği uygulamasını engellemiştir. Dişhekimliği uygulamaları belli bir disiplin altına alınmaya başlamıştır. Dişhekimliği okulunun önemi giderek artmıştır.

1933 Üniversite Reformuyla birlikte İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi Dişçi Mektebi, İ.Ü. Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu haline getirilmiş, tedrisat 4 yıla çıkarılmış ve öğretim üyesi kadrosu güçlendirilmiştir. Bu da Türk dişhekimliği için önemli bir aşamadır.

1933 sonrasında **Prof.Dr. Alfred Kantorowicz**'in de eğitim kadrosuna katılmasıyla eğitim seviyesinin ve uluslararası tanınırlığın arttığını görüyoruz. Öğretim üyeleri uluslararası kongreleri kalabalık gruplar halinde takip etmeye

başlamışlar, bildiriler sunmuşlar, konferanslar vermişlerdir. Örneğin, **Prof. Dr. Ziya Cemal Büyükaksoy** cerrahi konularda konferanslar vermek için, Avrupa ülkelerinden davetler almış ve beğenilen, tekrarı istenilen konferanslar vermiştir.

Okul, Tıp Fakültesine bağlı olduğu için yönetsel özerkliği yoktu. İsteddiği gibi kadrolaşamıyordu, birçok engellemeyle karşılaşılıyordu. Hocalar, neredeyse okulun ilk kuruluş yıllarından beri, Tıp Fakültesi'nden ayrılmak istiyorlardı. Bu ancak, 11 Temmuz 1964'te İ.Ü. Dişhekimliği Fakültesi kurulunca

'1960'larda başlayan özel yüksekokul furyası, 1970'lerin ilk yarısında tümünün kapatılması ve kamu üniversitelerine bağlanmasıyla sonuçlanmıştı. Şimdiki "furya" daha farklı.'

gerçekleşmiştir. Bu da Türk dişhekimliği eğitiminde önemli bir aşamadır.

1963 yılında, Ankara'da, Ankara Üniversitesi'ne bağlı iki dişhekimliği okulu birden kurulmuştur. 1 Eylül 1963'te, A.Ü. Hacettepe Tıp Fakültesi Dişhekimliği Yüksek Okulu, 12 Kasım 1963'te A.Ü. Tıp Fakültesi Dişhekimliği Yüksek Okulu resmen kurulmuştur. Bunları, farklı şehirlerde kurulan kamu üniversitelerine bağlı dişhekimliği okulları içinde diğerleri takip etmiştir. Bu şekilde, Türk dişhekimliği eğitimi yurt dışında yaygınlaşmaya başlamıştır.

Kamu üniversitelerine bağlı diyorum çünkü, 1960'larda bir özel yüksekokul furyası oluşmuştu. Bu özel yüksek okullar maalesef diğer branşlarda olduğu gibi dişhekimliği eğitimine de bir katkıda bulunamamışlardır.

Bilindiği gibi, 1981 Yükseköğretim Kanunu üniversite eğitiminde köklü değişikliklere neden olmuştur. Sonuçları tartışmalıdır.

Günümüze geldiğimizde, mevcut dişhekimliği fakültelerinin, farklı standartlarda eğitim vermekte olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Günümüz Türk dişhekimliği eğitimi bir bütün olarak kabul edip şöyledir veya böyledir diyemeyiz. Ancak çok iyi yetişmiş dişhekimlerimiz, araştırmacılarımız ve akademisyenlerimiz vardır. Bunların sayıları az değildir. Bunu günlük yaşamımızda gözlemleyebiliyoruz.

Önemli uluslararası meslek kuruluşlarında yöneticilik ve başkanlık yapan meslektaşlarımız, çok sayıda ve nitelikli araştırmalar yapan akademisyenlerimiz, çok iyi düzeyde dişhekimliği uygulamaları yapan serbest dişhekimlerimiz vardır. Sayıları giderek artmaktadır. Amacımızın da bu olması gerekir.

12 Eylül ve YÖK'ün kuruluşu öncesi dişhekimliği eğitimi o yıllar için tatminkâr bir düzeyde miydi?

Ülkemizdeki dişhekimliği fakültelerinin eğitim düzeylerini ölçen ve birbiriyle karşılaştıran çalışmalar bildiğim kadarıyla yok. Nitel açıdan değerlendirme ve karşılaştırma yapmak çok zor, belki de imkânsız. Ancak, fakülteler nicel ölçütlerle bile karşılaştırılsa yararlı

bilgiler ortaya çıkacaktır.

Fakültelerin, öğretim elemanı sayısı, öğrenci sayısı, kullandığı mekânın alanı, derslikleri, laboratuvarları, kullandığı araç-gereç, öğrencilerine sunduğu sosyal imkanlar gibi onlarca ölçüt ortaya konulup bir değerlendirme ve karşılaştırma yapılabilir. O zaman birtakım düşünceler ifade edilebilir.

Bilgiye dayanmadan, sınırlı gözlemlere dayalı olarak dişhekimliği eğitiminin, YÖK'ten önce de YÖK'ten sonra da genel olarak, tatminkâr düzeyde olmadığı ileri sürülebilir. Ancak, bu ifade bazı fakülteler için haksızlık olabilir. Ama "her zaman daha iyisi vardır" düşüncesinden yola çıkmak ve mevcutla yetinmeyip her zaman daha iyisini aramak en doğrusu sanıyorum.

YÖK'ün kuruluşundan üniversiteler ve özelde de dişhekimliği fakülteleri akademik anlamda nasıl etkilendi?

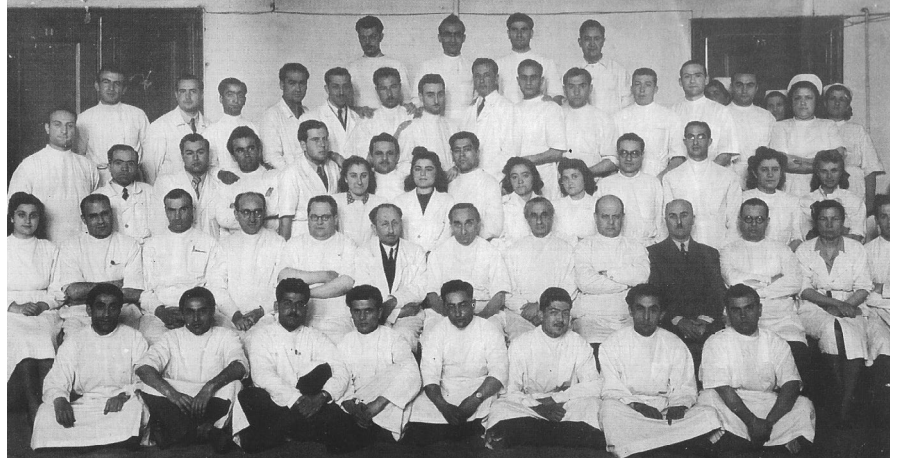
YÖK, başlangıcından bu yana çok önemli eleştirilere maruz kalmıştır. Doğurduğu sonuçlar ve günümüz üniversitelerinin durumu itibarıyla, bugün de eleştiriler artarak devam etmektedir. YÖK'ün genel kabul gören en önemli iki yanlısından birincisi, özerkliğin kaldırılmasıdır.

1946 Üniversiteler Kanunu ile kazanılmış yönetsel ve bilimsel özerklik, YÖK ile birlikte ortadan kaldırılmıştır. Bilimsel özerliğe dokunulmadığı yalnızca yönetsel özerkliğin kaldırıldığı ifade edilebilir. Ancak, birçok uzman eğitimcinin ifade ettiği gibi, yönetsel özerklik olmadan bilimsel özerklik olmaz. Günümüz yönetiminin bugünkü uygulamaları bu tezin doğruluğunu ortaya koymaktadır.

İkinci yanlı ise 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu ile birçok akademisyenin görevden uzaklaştırılmasıdır. Bu kanuna dayanılarak görevden uzaklaştırılanların yanı sıra, o zamanın deyişiyle 1402'lik olmamak için ayrılanlar, YÖK'ü protesto etmek için ayrılanlar ve rektörler tarafından uzak üniversitelere sürüldüğü için ayrılanlar olmuştur.

Bu şekilde, üniversitelerden ayrılan akademisyenlerin tam sayısı bilinmemektedir. 4-5 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Dişhekimliği fakülteleri açısından bakıldığında da birçok olumsuz etki

O dönemki adıyla İ.Ü. Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu 1948 mezunları aralarında Kantorowicz'in de olduğu öğretim kadrosuyla.

anlatılabilir. Benim burada altını çizmek istediğim konu, dişhekimliği fakültelerinde temel tıp bilimleri kürsülerinin kurulmasının, kurulmuş olanların ise gelişiminin engellenmesidir.

Bilindiği gibi 1969'da İ.Ü. Dişhekimliği Fakültesi'nde Temel Tıp Bilimleri Kürsüleri (TTBK) kurulmuştur. Amaç, dişhekimliği kökenli temel tıp bilimi hocaları yetiştirmek idi.

Temel tıp bilimleri eğitiminin, kendi kadrolu öğretim üyeleri ve dişhekimliğini de bilen öğretim üyeleri tarafından verilmesi önemlidir. Bunun yararları İ.Ü. Dişhekimliği Fakültesi özelinde kanıtlanmıştır.

YÖK, yalnızca İ.Ü. Dişhekimliği Fakültesinde olan bu uygulamayı, tek biçimlilik uğruna engellemiştir. Üniversitelerde tek biçimliliği savunmak mümkün değildir. Ancak üniversiteler illa da tek biçimli olacaksa, tersi olabilirdi. Tüm dişhekimliği fakültelerin TTBK kurmaları teşvik edilebilirdi.

2002 sonrası-2010'lardan itibaren hızlanarak- bir dişhekimliği fakültesi furyası oluştu. Bu yıl 88 fakülte öğrenci aldı. 16 tanesi de öğrenci almaya hazırlanıyor. Bunun ne gibi akademik ve sosyal sonuçları olabilir?

Bunu furya olarak tanımlamakta haklısınız. Ülkemizin siyasal, sosyal ve ekonomik durumu ve özellikle de genel eğitim sistemi, gençleri bir yüksek okul mezunu olmaya zorluyor. Tolumdaki bu talep ve YÖK'ün bu konuda hassas davranmaması, eğitim sektörünün (buna ilk ve orta öğretim de dahil) kontrolsüz bir şekilde büyümesine neden oldu.

Buradaki büyüme nicel artışı ifade etmektedir.

Yeni kurulan birçok dişhekimliği fakültesinin yalnızca öğretim üyelerinin sayısına bakarsanız, orada tatmin edici bir eğitimin verilemeyeceğini görürsünüz.

1960'larda başlayan özel yüksekokul furyası, 1970'lerin ilk yarısında tümünün kapatılması ve kamu üniversitelerine bağlanması ile sonuçlanmıştı. Şimdiki "furya" daha farklı. Bazı vakıf üniversitelerinin özel üniversite zihniyetiyle kurulduğunu ileri sürebiliriz. Ancak, ihtiyaç fazlası ve yetersiz donanım ile kurulduklarını düşündüğümüz dişhekimliği fakülteleri hem vakıf hem de devlet üniversiteleri bünyesinde yer almaktadırlar.

Sonuçları ne olur dersiniz. Öncelikle, yetersiz eğitimle mezun ettiğimiz dişhekimleri, meslek yaşamlarında istedikleri başarıyı yakalayamazlarsa mutsuz olacaklardır. Bu, en önemli olumsuz sonuçlardan biridir. Toplumun ihtiyacından fazla sayıda dişhekiminin yetişmesi, birçok işsiz dişhekimiyaratacaktır. Dişhekimliğinin saygınlığı azalacaktır. Gençler ve aileleri uzun yıllar emek verdikleri, maddi ve manevi fedakarlıklarda buldukları bir eğitimin karşılığını alamayacaklar. Devlet tarafından kandırıldıklarını düşüneceklerdir. Zira, devletin kurulmasına ve çalışmasına izin verdiği bir kurumda, herhangi bir meslek eğitimi aldıktan sonra, insanlar o mesleği uygulayabilecek bir ortam yoksa, devlet o eğitimi veren okulun kurulmasına izin vermeme-lidir. ○

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi
Ali İhsan Güney:

Sorunları bildiklerini söylüyorlar, peki çözüm?

Dişhekimlerinin hızla artan sayısı ile birlikte çalışma biçimleri de hızla değişiyor. Eskiden ağırlıklı olarak bireysel çalışılırken günümüzde kamuda ve özelde ücretli çalışan meslektaşlarımız çoğunluğu oluşturmaya başladı. Dolayısıyla özlük hakları daha da önem kazandı. Özlük Hakları Komisyonu'ndan sorumlu TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Ali İhsan Güney'le hem ücretli çalışanların hem de serbest çalışanların özlük haklarıyla ilgili sorunlarını ve bunlara ilişkin TDB'nin ürettiği politikaları konuştuk.

Öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1981'de Diyarbakır'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Diyarbakır'da tamamladım. 2003'te Dicle Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. 2007'den itibaren kamuda çalışmaya başladım. Hala Diyarbakır Merkez ADSM'de çalışmaya devam ediyorum. Dört dönem Diyarbakır Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu'nda görev aldım. 17/2. dönem TDB Kamu ve Özlük Hakları Komisyonu'nda görev yaptım.

Merkez Yönetim Kurulu'nda Özlük Hakları Komisyonu'ndan sorumlu sunuz. Komisyonun kuruluş amacı nedir, görev kapsamında neler var?

Bu soruya doğru cevap verebilmek için TDB hakkında biraz bilgi vermek isterim.

TDB ülkemizde ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan yaklaşık 30 bin üyeye sahip kamu kurumu niteliğinde anayasal bir kuruluştur. Halkımızın ağız ve diş sağlığının korunması, geliştirilmesi ve herkesin bu sağlık hizmetine ulaşabilmesi için bilimsel ve koruyucu politikalar için çalışmaktadır. Bu çalışmaları bünyesinde kurduğu komisyonlarla yürütmektedir.

Bu komisyonlardan biri olan TDB Özlük Hakları Komisyonu'muz üye olup olmadığına bakmaksızın

meslektaşlarımızın özlük haklarıyla ilgili yaşadığı sorunları tartışma, çözüm üretme ve ürettiği çözümlerin yetkililere iletilmesi için belirli dönemlerde hazırladığı raporları MYK'ya sunma ile görevlidir.

'Puan-para odaklı, niceliği önceleyen performans sisteminde hastaneler kapatılınca doğal olarak puan yapılamamış ve hekimler ciddi maddi kayıplarla yaşamlarını sürdürmeye çalışmışlardır.'

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarıyla ilgili olarak ağırlıklı talepleri hangileri? TDB'nin bu konudaki girişimleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Kendim de kamuda çalışan bir dişhekimisi olarak özellikle performans sisteminin yarattığı sıkıntıları pandemi dönemiyle beraber daha yakıcı bir şekilde hissettiğimizi söylemek isterim.

Puan-para odaklı, niceliği önceleyen performans sisteminde hastaneler kapatılınca doğal olarak puan yapılamamış ve hekimler ciddi maddi kayıplarla yaşamlarını sürdürmeye çalışmışlardır.

Pandemi döneminde sağlıkta dönüşümle getirilen performans sisteminin çöktüğünü işsiz kaldığımız hepimiz gördük. Niceliği odağa alan bu sistemin hiçbir kesimi memnun etmediğini bildiğimiz için bunun kaldırılması gerektiğini, yerine konunun bileşenleriyle birlikte akla, bilime uygun bir sistem üzerinde ortaklaşılması gerektiğini söylüyoruz.

Varolan bu sistemin devamında ısrar edilecekse de bazı düzenlemelerin yapılması şarttır. Mesela sabit ödemelerin genel bütçeden karşılanması

gerektiğini hep söyledik, yine söylüyoruz. Sağlık Bakanlığı'nda bununla ilgili bir çalışmanın olduğu söylenmişti bizlere. Durumu yakından takip ediyoruz.

Birim performans katsayısı diye bir uygulama pandemi sonrası açılan hastanelerde tekrar uygulamaya sokuldu. Bunun kaldırılması gerekliliğini defalarca yetkililere bildirdik.

Kamuda ağız ve diş sağlığı hizmetinin tekrar başlamasıyla bekleyen hastalar, hekimin MHRS sayısı artırılarak çözülmeye çalışılmakta ve bu anlamda performans sisteminin özüne ters olacak bir şekilde hekimlere çalışmaları için mobbing uygulanmaktadır. Çeşitli sebeplerle (gebelik, hastalık vb) az puan yapan hekimler ceza gibi görülen geçici görevlendirmelere maruz bırakılmaktadırlar.

Hekimin kendi çalışma verimine göre hazırlayacağı randevu saatlerinin belirlenmesi çalışma motivasyonunu arttıracaktır ve bu gereklidir. Ayrıca son dönemlerde dişhekimine randevu bulunmadığı çeşitli basın organlarında haber olmuştur. Bu anlamda kamuda dişhekimini istihdamı artırılmalıdır.

Ne yazık ki hekimler TÜİK verilerine göre 11 bin olan yoksulluk sınırının altında maaş almaktadırlar. Aralık 2021'de maaş düzenlemesi için getirilmek istenen yasa son anda geri çekilmiş, tekrar Meclis'e geleceği söylenmiş olmasına rağmen beş aydır bu konuda herhangi bir gelişme olmamıştır.

Etkin uygulanır bir sağlıkta şiddet yasasının çıkması gerektiğini defalarca dile getirdik.

TDB olarak Sağlık Bakanı ile görüşmede, bu sorunları ve çözüm önerilerimizi içeren dosyamızı Bakan Beyin kendisine iletmiştik. Bakan Bey bu sorunları kendisinin de bildiğini, bunların zaman içinde çözüleceğini belirtmişti. Ancak geline noktada ne yazık ki ülkenin her sorununda olduğu gibi sorunu yaşayanlar yeterince muhatap alınmamış, sahada yaşanan bu sorunların çözümü yerine oyalama ile geçiştirme tercih edilmiştir.

Sağlıkta şiddet ve yoksulluk sınırı altındaki maaşlarla yaşamlarını sürdüremez hale gelen hekimlerin belli bir bölümü çareyi yurt dışına gitmekte bulmuşlar ve hala yurtdışına çıkmak için iyi hal belgesi talebi artarak devam etmektedir. Ülkemizin yetişmiş hekimlerinin yurt dışına gitmesindeki nedenleri irdelemek yerine, yurtdışına giden hekimleri suçlayacak kadar akliselimini kaybetmiş zamanlardan geçiyoruz ne yazık ki.

Halk sağlığını önceleyen biz hekimlerin de sağlıklı koşullarda yaşama ve çalışmaya hakkımızın olduğunu söylüyoruz ve özlük haklarımızla ilgili yaşadığımız sorunlarımızı dile getirmeye dün olduğu gibi bundan sonra da dile getirmeye devam

TDB ve dişhekimleri odaları hem kamuda hem de serbest çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarına ilişkin taleplerle son 'Beyaz Eylemler' sürecinde de sokaktaydı.

edeceğimizi söylemek isteriz. Bu dönemde özlük haklarımız için yaptığımız grevler ve çeşitli eylemler taleplerimiz karşılık görüp çözülene kadar devam edecektir.

Özelde ücretli çalışan dişhekimlerinin sayısı her geçen gün artıyor. Bu meslektaşlarımızın özlük haklarına ilişkin kamuda çalışanlardan farklı ihtiyaçları da var değil mi?

Evet, tabii ki. Son yıllarda hekimlerin birleşip ortak açtığı poliklinikler dışında özellikle hekim olmayan sermayedarların açtığı zincir polikliniklerin sayılarında ciddi artış olmaya başladı. Özellikle genç dişhekimini arkadaşlarımızın buralarda çok ciddi sıkıntılar yaşadığını biliyoruz.

Fakülte ve kontenjan sayısının artması sonucu mezun sayısının fazla olmasının verdiği pervasızlıkla özellikle hekim olmayan poliklinik sahiplerinin hekimlere yönelik, maaş vermeden çalıştırmak

ya da çok cüzi maaşlarla çalıştırmak, hekimin endikasyonuna müdahale etmek ve daha çok para getirecek işlemlere yönlendirmek, hekimin malzeme kullanımına karışmak ve hastanın yanında hekimin hekimlik gururunu kırarak tavırlara maruz kalması gibi pek çok hak kaybını yaşattıklarını biliyoruz.

Özellikle son zamanlarda hekimlere şirket kurularak özel sağlık kuruluşlarının kliniklerinin kiralanması şeklinde hukuksuz bir çalışma sistemi oluşmuş durumda. Bunun hekimin özlük haklarında şimdi olmasa da ilerde ciddi sıkıntılara neden olacağını meslektaşlarımıza hatırlatmak istiyoruz.

TDB'nin bu sorunların büyük kısmına kaynaklık eden, sayısı her geçen gün artan fakültelerin ve arttırılan kontenjanların durumunu görüşmek üzere YÖK'ten randevu talebi yaklaşık 5-6 aydır karşılık görememektedir.

'Son yıllarda hekim olmayan sermayedarların açtığı zincir polikliniklerin sayılarında ciddi artış olmaya başladı. Özellikle genç dişhekimini arkadaşlarımızın buralarda çok ciddi sıkıntılar yaşadığını biliyoruz.'

'Özlük hakları' denince sadece ücretli çalışan meslektaşlarımızın haklarından bahsediliyormuş gibi bir algı oluşuyor. Serbest çalışan dişhekimleriyle ilgili yaptığınız tespitler ve bu konudaki çalışma programınız nedir?

Tabii ki serbest çalışan meslektaşlarımızın sorunları yok gibi düşünülmesin. Serbest çalışan meslektaşlarımız özellikle pandemi döneminde hastanelerin kapalı olmasından dolayı vatandaşların ağız ve diş sağlığı hizmetlerini tek başlarına karşılamak durumunda kalmışlar ve bu konuda başarılı olmuşlardır.

Aslında bu dönem öncelikli olarak koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin özelden satın alınmasının gerekliliği açıkça görülmüştür. Bunun yanında serbest çalışan meslektaşlarımız için bir dizi önerimiz vardı mesela bir dişhekiminin yanında bir dişhekiminin çalışmasının önü açılmalıdır.

Serbest dişhekimliğinde 15 yılını dolduranlara avukatlarda olduğu gibi yeşil pasaport hakkı tanınmalıdır.

Serbest çalışan kadın meslektaşlarımızın doğum izinleri boyunca Bağ-Kur ödemeleri devlet tarafından desteklenmelidir.

Döviz kurlarındaki oynaklık ve artan maliyetler nedeniyle serbest çalışan meslektaşlarımız bunları vatandaşa yansıtılmamaya çalışmaktalar ama ne yazık ki artık altından kalkamaz hale gelmeye başlamışlardır. Dişhekimliğinde kullanılan malzemelerde KDV oranı halkın sağlık hizmetine ulaşmasını sağlamak adına bir an önce düşürülmelidir.

Tabii serbest çalışan dişhekimlerimizin yaşadığı en büyük sıkıntı emeklilik sonrası aldıkları aylıklardır. 2500-3000 TL aralığındaki emekli aylıkları, yıllarca toplumun ağız ve diş sağlığı için emek veren, yanında istihdam ettiği çalışanı ve aldığı malzemelerle ülke ekonomisine katkı sunan ve Bağ-Kur primlerini düzenli yatırmış olan hekimlerimize en büyük haksızlık olduğunu düşünüyoruz. 2018 yılında torba yasayla kamudan emekli dişhekimlerine 1500-2000 TL arasında seyyanen yapılan zammın serbest çalışıp emekli olan dişhekimlerine de yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Önerimiz, bu konuda kamudan emekli veya serbest dişhekimliği yapıp emekli olan meslektaşlarımızın 25 yıl üzerinden emeklerinin değerlendirilip insan onuruna yakışacak şekilde bir emekli aylığının verilmesidir. Bu konu özelinde TDB'nin ev sahipliğinde sağlık emek meslek örgütleriyle beraber ortak basın açıklaması da yaptık.

'Serbest çalışan dişhekimlerimizin yaşadığı en büyük sıkıntı emeklilik sonrası aldıkları aylıklardır. 2018 yılında kamudan emekli dişhekimlerine 1500-2000 TL arasında seyyanen yapılan zammın serbest çalışıp emekli olan dişhekimlerine de yapılması gerektiğini düşünüyoruz.'

Diyarbakır Dişhekimleri Odası ve TDB'de çeşitli görevlerde bulundunuz. Meslek örgütünde ya da bir sivil toplum kuruluşunda görev almak sizin için nasıl bir tatmin sağlıyor?

Diyarbakır Dişhekimleri Odası yönetiminde yıllarca bulundum ve TDB Özlük Hakları Komisyonu'nda çalıştım. İlk mezun olduğum sene Odaya üye olmuştum ve hala o üyelikle devam ediyorum. Açıkçası örgütlülük bilincini bu dönemde daha çok kavradım diyebilirim. Çünkü aynı derde sahip, aynı ufka bakan insanların çalışmalarının daha verimli ve daha insana dokunur olduğunu gördüm. Gönüllülük esasıyla verdiğiniz emeğin en büyük tatmini yaptığınız işlerle ilgili alacağınız övgüler oluyor tabii ki.

Son yıllarda yaşadığımız sorunları sadece bizler değil toplumun her kesiminde emeğiyle çalışanlar da ne yazık ki yaşamaktalar. Bizler gibi onlar da muhatap bulamadıkları için seslerini demokratik yollarla duyurmaya çalışmış ama bu bile bazen onlara ne yazık ki fazla görülmüştür.

Emeğin değerli olduğunu düşünen bizler kendimizi diğer emekçilerden farklı görmüyoruz. Sorunlarımızı ve çözümlerimizi anlatacak ısrarlı randevu taleplerimize rağmen bir muhatap bulamıyoruz. Mesleğimiz adına yaşadığımız sorunları daha gür bir sesle muhataplarımızı bizlerle görüşmeye zorlayacak bir birliktelikle yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Tam da bu noktada biz dişhekimlerinin çatı örgütü olan TDB'nin altında daha büyük bir birleşmeye ihtiyacımızın olduğunu düşünüyorum.

Eksiklerimiz her zaman olacaktır ama TDB'yi bulunduğu noktadan daha da ileriye götürecektir özellikle genç beyinlere ihtiyaç olduğunu ve bunu da ancak bu yapının içinde bulunarak gerçekleştirebileceğimizi biliyorum. Bundan dolayı, özellikle yeni mezun olan meslektaşlarımıza kimselerin tekelinde olmayan odalarına sahip çıkmalarını ve TDB'nin içinde aktif bir şekilde bulunmalarını tavsiye ediyorum.

Kongre

Kurs

Sempozyum

ExpoDental Meeting

19-21 Mayıs 2022
Rimini - İtalya
www.expodental.it

Balkan Stomatoloji Derneği
25. Kongresi

19-21 Mayıs 2022
Saraybosna - Bosna Hersek
www.e-bass.org

IDEX2022 İstanbul Ağız Dış Sağlığı
Cihaz ve Malzemeleri Fuarı

26-29 Mayıs 2022
CNR Expo - İstanbul
www.cnridex.com

TDB 26. Uluslararası Dişhekimliği
Kongresi

8-11 Eylül 2022
İstanbul Kongre Merkezi
www.tdbkongreleri.org

Dünya Dişhekimleri Birliği
FDI 108. Kongresi

29 Eylül - 2 Ekim 2022
Mumbai - Hindistan
2022.world-dental-congress.org

Greater NewYork Dental Meeting

25-30 Kasım 2022
New York - ABD
www.gnydm.com

SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ
KREDİLENDİRİLMİŞTİR
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

KREDİLENDİRİLEN ETKİNLİKLER

SDE Yüksek Kurulu'nun Nisan 2022 tarihli toplantısında değerlendirilen etkinlikler:

İstanbul Dişhekimleri Odası	Tel: 0212 225 03 65
Bilimsel Toplantı Nisan 2022 (Temel Periodontoloji) 6 Nisan 2022	
Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Nisan 2022 (Orofonksiyonel Fonksiyon Bozuklukları ve Tedavisi) 7 Nisan 2022	
Çanakkale Dişhekimleri Odası	Tel: 0286 214 10 44
Eğitim Semineri Nisan 2022 9 Nisan 2022	
İstanbul Dişhekimleri Odası	Tel: 0212 225 03 65
Online Bilimsel Toplantı Nisan 2022 (Teşhisten Tedaviye Odontojenik Tümörler) 13 Nisan 2022	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Nisan 2022-1 13 Nisan 2022	
Bursa Dişhekimleri Odası	Tel: 0224 221 30 39
Nisan Ayı Semineri 2022 (Anterior Estetikte Kompozit: Sorular ve Cevaplar) 13 Nisan 2022	
Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Nisan 2022-1 (Fiberle Güçlendirilmiş Restorasyonlar) 14 Nisan 2022	
Hatay Dişhekimleri Odası	Tel: 0326 214 68 16
Bilimsel Toplantı Nisan 2022 16 Nisan 2022	
Bursa Dişhekimleri Odası	Tel: 0224 221 30 39
Nisan Ayı Semineri 2022-1(Şekillendirmeden Doldurmaya Kök Kanal Tedavisi) 20 Nisan 2022	

Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Nisan 2022-2 (Büyük Azı keser Hipomineralizasyonu (MIH)) 21 Nisan 2022	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Nisan 2022 26 Nisan 2022	
Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Nisan 2022-3 (Endodontide Biyoseramik İçerikli Tamir Materyallerinin Güncel Kullanımı) 28 Nisan 2022	
Bursa Dişhekimleri Odası	Tel: 0224 221 30 39
Nisan Ayı Semineri 2022-2 (Muayenehane Pratiğinde Anamnez) 28 Nisan 2022	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Mayıs 2022 10 Mayıs 2022	
Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Mayıs 2022 (İmplantüstü Protezlerde Ölçü) 12 Mayıs 2022	
Uşak Dişhekimleri Odası	Tel: 0276 224 13 32
Perşembe Akşamı Seminerleri Mayıs 2022-1 (Restoratif Diş Hekimliğinde 3B Yazıcı Uygulamaları) 26 Mayıs 2022	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
Bilimsel Etkinlik Haziran 2022 7 Haziran 2022	

VEFAT

Mersin Dişhekimleri Odası
üyesi meslektaşımız
Ali Hancıoğlu
(1976 Marmara Ü.D.F. mezunu)
19 Mart 2022 günü yaşamını yitirmiştir.

İstanbul Dişhekimleri Odası
üyesi meslektaşımız
Ahmet Rüştü Uluer
(1971 İstanbul Ü.D.F. mezunu)
yaşamını yitirmiştir.

**Ailelerinin ve yakınlarının
acısını paylaşıp,
başsağlığı dileriz.**

Doktora eğitiminde Erasmus'un yeri

Avrupa Birliği'nin ğrenci değişim programı Erasmus'a ilgi her geçen yıl artıyor. TDB Genç Dişhekimleri Komisyonu üyesi Dr. Başak Keskin Yalçın özellikle doktora öğrenimi sırasında Erasmus'a gitmek isteyenlerin göz önünde bulundurmaları gereken noktaları kaleme aldı.

Başak Keskin Yalçın

Dr. Dişhekimi,
TDB Genç Dişhekimleri Komisyonu üyesi

Erasmus (*European Community Action Scheme for the Mobility of University Students*) programı 1987 yılından bu yana Avrupa Birliği tarafından yürütülen, hem Avrupa lkelerindeki hem de aday ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarının dhil olduğu, üniversitelerin birbirleriyle işbirliği yapmalarını teşvik eden ğrenci ve eğitimcilerin değişim programıdır.

Öğrenci hareketliliği faaliyeti tam zamanlı, lisans, yüksek lisans veya doktora kademelerinde ve herhangi bir akademik çalışma alanında bir program ülkesinden başka bir program ülkesine veya ortak ülkeye gerçekleştirilebilir. Misafir olunan yükseköğretim kurumu, Erasmus+ kapsamın-

da gelen öğrenciden herhangi bir akademik ücret talep edemez.

Desiderius Erasmus'un izinde

Erasmus'un hedefi niversiteleri Avrupa Birliği'yle birbirine bağlamak ve ülkelerin niversiteler arasındaki işbirliğini de arttırmaktır. Ayrıca Erasmus programının üniversitelerin dünya sıralamasında yerini yükselttiği de bir gerçek. Her yıl 'Uluslararası Ofis' tarafından öğrencilere yönelik Erasmus tanıtım toplantıları yapılır. Başvurularla ilgili bilgi ile başvuru tarihleri, üniversitelerin web sayfalarında duyurulur. →

Dışhekimliğinde lisans programlarında Erasmus anlaşmalı üniversiteler geniş bir yelpazededir ancak doktora programında bu yelpaze oldukça daralmaktadır. Üniversitelerin dışhekimliğinde doktora programı için anlaşma listeleri incelendiğinde bu açıkça görülmektedir. Üniversitenin anlaşmalı olduğu üniversiteler ve onların yer aldığı ülkeler arasından seçim yapmak gerekmektedir. Oldukça az sayıda üniversitede sınırlı sayıda bölüm bu programa dahil olmuştur.

Doktorada seçenekler sınırlı

Bunun temel sebebi doktora programında alınması gereken derslerin yeterlilik sınavına kadar tamamlanıyor olmasıdır. Tez basamağında ders tanımlanmadığı için bu basamakta Erasmus mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla doktora öğrencileri için kısa bir başvuru süresi söz konusudur.

Doktorada Erasmus yapılacak bölümlerde anabilim dalının ve/veya bölüm Erasmus koordinatörünün birebir temasla oluşturduğu ilişkiler öne çıkmaktadır. Bunun yanı sıra sağlanması gereken temel şartlar üniversiteye göre değişebilmekle birlikte doktora öğrencilerinin kümülatif akademik not ortalamasının en az 2.50/4.00 olması gerekmektedir.

'Dışhekimliğinde lisans programlarında Erasmus anlaşmalı üniversiteler geniş bir yelpazededir ancak doktora programında bu yelpaze oldukça daralmaktadır. Oldukça az sayıda üniversitede sınırlı sayıda bölüm bu programa dahil olmuştur.'

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (*European Credit Transfer System – ECTS*) değişim yapan kurumların Erasmus öğrencilerine verdikleri notları birbirlerine transfer edebilmeleri için derecelendirmeyle not verme sistemi geliştirilmiştir. Bu sistem, öğrenciye gittiği kurumda verilen notla beraber o öğrencinin kurumdaki performansını da değerlendirir. Üniversiteler, ECTS dereceli notlandırma sistemini kendi sistemlerine nasıl uyarlayacakları hakkında kendileri karar verirler.

Değerlendirme nasıl yapılıyor?

Ders yükü bulunmayan, örneğin tez dönemine geçen doktora öğrencileri için bir akademik dönemde 30 ECTS'lik 6 ders niteliğinde olmayan iş yükü üzerinden öğrenim anlaşması düzenlenebilir. Doktora düzeyinde ilk dönem başvuran ve henüz seçim yapılan yükseköğretim kurumunda transkripti oluşmamış öğrenciler için bir önceki yükseköğretim kademesinde alınan mezuniyet

notu kullanılır.

Doktora hareketliliğinde kısa dönem fiziksel hareketlilik asgari 5 gün azami 30 gündür. Uzun dönem doktora hareketliliğinde ise asgari süre 2 ay azami süre 12 aydır. Uzun dönem doktora hareketliliği tamamlayıcı bir staj programını da içerebilir. Uzun dönem doktora hareketliliği karma hareketlilik olarak gerçekleştirilebilir. Faaliyet süresinin kesintisiz gerçekleştirilmesi gerekir. Öğrenim hareketliliğinde dönem araları (sömestr tatilleri) ve resmi tatiller, kesinti olarak kabul edilmez.

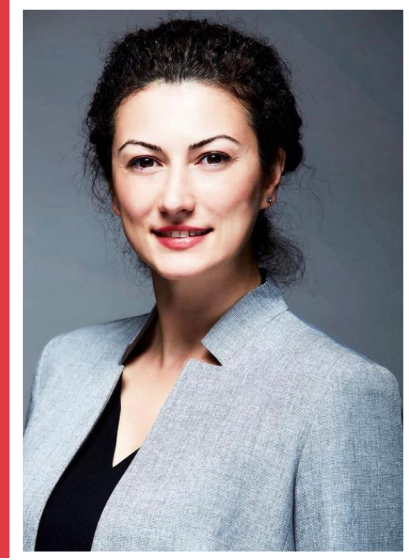
Dışhekimliği fakültelerinden mezun olarak merkezi sınavla (DUS) bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilerek uzmanlık eğitimine devam eden kişiler, ilgili yükseköğretim kurumunun kayıtlı öğrencisi statüsünü taşıyorlarsa Erasmus öğrenci hareketliliğinden yararlanamazlar.

Avrupa Birliği'nin öğrenci değişim programı 16. yüzyılda Avrupa'nın ortak bir sanat ve bilim anlayışının çatısı altında birleşmesini hümanizmin ön koşulu sayan Hollandalı filozof Desiderius Erasmus'un adını taşıyor.

Kök hücre araştırmalarıyla ödül alan meslektaşımız **Doç.Dr. Zeynep Burçin Gönen:**

'Vücudun kendini onarma kapasitesini araştırıyoruz'

Erciyes Üniversitesi bünyesinde çalışan Betül-Ziya Eren Genom ve Kök Hücre Merkezi (GenKök) Türkiye'de bu alanda çalışma yürüten öncü kuruluşlardan biri. Yayın Kurulu üyemiz İnci Yağdıran, GenKök'te araştırmalarını sürdüren meslektaşımız Doç.Dr. Zeynep Burçin Gönen'le bu az bilinen konuyu özlü şekilde anlatan bir röportaj yaptı. GenKök'ün Müdür Yardımcılığı görevini de üstlenen Gönen, diş pulpası kaynaklı kök hücrelerin klinik kullanımları üzerine araştırmalarıyla 2018'de Doctorclub'ın Yılın Yenilikçi Dişhekim ödülünü de kazanmıştı.

Bize biraz kendinizden bahsedermisiniz?

İlk Türkçe cerrahi eserin sahibi Sabuncuoğlu Şerefeddin ismi ile başlamak isterim, doğum yerimiz aynı, Amasya doğumluyum. 2002 yılında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ni kazandım ve 2007'de dönem birincisi olarak mezun oldum. Mezuniyetten sonra Kayseri Erciyes Ü.D.F.'nde doktora başladım. Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi hastanesi kurulacak olması sebebiyle burayı tercih ettim.

2011'de Üniversitede bir kök hücre merkezi kurulma çalışmaları başlamıştı. Ben de çene cerrahisinde asistanken aynı zamanda kök hücre çalışmalarına da başladım. 2013'te Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi 'Uzmanı', 2019'da da 'Doçent' ünvanı aldım. 2014'te öğretim üyesi olarak çalışmaya başladığım Erciyes Üniversitesi'nde Kök Hücre Araştırma Merkezi'nde çalışmalarına devam ediyorum. Evliyim ve bir kız çocuğu annesiyim.

Ailenizde dişhekimisi var mı? Dişhekimliğini nasıl tercih ettiniz?

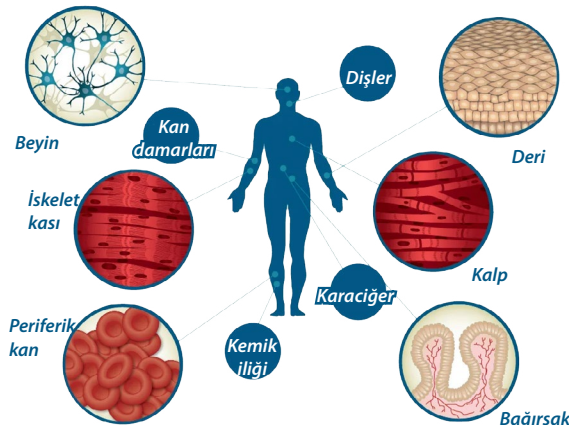
Eşim dişhekimisi. Üniversite tercihi yaptığımız dönemde dişhekimisi ve tıp hekimi olan çok sevdiğim büyüklerim, yakın aile dostlarımızın da yönlendirmeleri mutlaka oldu ancak, ben daha dişhekimisi olmadan çene cerrahisi uzmanı olmayı hedeflemiştim; o yüzden bilinçli bir tercih yaparak dişhekimliğini seçtim. Bu yıl kaybettiğim rahmetli babam ise dişhekimliğiyle karşılaştırıldığında

daha az yorulacağımı düşündüğü için eczacı olmamı isteyen tek kişiydi, baba yüreği!

Şimdilerde, uzmanlık yapmayı planladığınız şehrin yüksek ihtimalle ileride yaşayacağınız şehri de belirlediğini deneyimlediğimden, bana danışan genç meslektaşlarıma bu yönüyle de bilinçli tercih yapmaları gerektiği konusunu hatırlatıyorum.

Kök hücre çalışmalarına ilginiz nasıl başladı?

Ondokuz Mayıs Ü.D.F.'nde öğrenciyken hücrelere olan ilgim başlamıştı. Yaz dönemlerimi Tıp fakültesi laboratuvarında geçirdim hatta ilk akademik yayınam öğrencilik yıllarıma aittir. Doktora tez konum cerrahiye hızlandırılmış ortodontik tedaviler üzerineydi. Ancak asistanlık dönemimde Üniversitemde bir kök hücre merkezi kuruluyor olmasıyla benim de kök hücre çalışmalarım başlamış oldu.

Vücuttaki kök hücre kaynakları

Kök hücrenin dişhekimi- ğindeki önemi nedir?

Dünya değişiyor. Hastaların beklentileri değişiyor. Bizim yapabileceklerimizin sınırları genişliyor ve bu konsept beni rejenerasyona yönlendirdi.

Çene cerrahisi bilim alanında uğraştığımız çok fazla üç boyutlu doku kayıplarımız var. Onarımı için daha çok sentetik materyallere veya implantlara yönelmiş durumdayız. Ancak vücudun da kendini onarma kapasitesi, yeteneği var. Düşünsenize doğada bir uzuvu tamamen koptuğunda dahi bunu onaran canlılar var. İnsan vücudu da neden kendini daha iyi onaramasın gibi sorular akla geliyor ve cevapları "kök hücre"de aramak gerekiyor. Kök hücreler, iyileşmeyi, rejenerasyonu sağlayan çok özel hücreler.

Diş pulpası içerisinde de kök hücreler var mı?

Süt dişleri düştüğü için kök hücre bakımından kolay ulaşılabılır bir kaynak. Bişektomi gibi ameliyatlardan artmasına bağlı olarak yağ dokuların çıkarılıp atılmasıyla bunların her biri kolay ulaşılabılır kök hücre kaynakları olarak karşımıza çıkıyor. Yine çekilen yirmi yaş folikülleri, diş pulparları, gingiva gibi birçok farklı kaynak kök hücre kaynağı olarak kullanılabilir. Dolayısıyla biz çene cerrahisi açısından kemik iliği alınması veya karından yağ dokusu alınması gibi girişimsel işlemlere göre daha kolay kök hücre kaynağı elde edebiliyoruz.

2018'de Doktorclub ödülü aldınız. Çalışmanızın hangi özelliğinden dolayı bu ödüle hak kazandınız?

Bu ödül, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Okan Üniversitesi'nin bilimsel işbirliğiyle, en büyük dijital

Doç. Dr. Zeynep Burçin Gönen 2018'de DoctorClub'ın Yılın Yenilikçi Dişhekimi ödülünü alırken.

doktor platformu tarafından her yıl gerçekleştiriliyor. Diş pulpası kaynaklı kök hücrelerin klinik kullanımlarının araştırılmasıyla ilgili yaptığım çalışmalardan dolayı 2018'de yenilikçi dişhekimi başlığı altında bu ödülü almaya hak kazandım.

Diş pulpası kök hücreleri üzerine yıllardır çalışılıyor, laboratuvar ortamında üretiliyor ancak bana bu ödülü getiren, ülkemizde ilk defa

"Vücudun da kendini onarma kapasitesi, yeteneği var. İnsan vücudu da neden kendini daha iyi onaramasın gibi sorular akla geliyor ve cevapları "kök hücre"de aramak gerekiyor. Kök hücreler, iyileşmeyi, rejenerasyonu sağlayan çok özel hücreler."

klinik kullanımına taşınmadı. Kök hücreler sıklıkla hematoloji olgularında kullanılmaktayken dişhekimliğini ilgilendiren herhangi bir alanda kliniğe uyarlanmış değildi. Şu anda ise gerekli yasal izinlerin alınması durumunda her hasta için kök hücre tedavileri ülkemizde de kullanılabilir durumda.

Ödül sizi nasıl etkiledi?

Çalışmalarımızın alanında lider jüri üyelerinden oluşan bir doktor platformu tarafından ödüllendirilmiş olması benim ve benimle çalışan öğrenci arkadaşlarımın motivasyonunu arttırdı. Kök hücrelerin meslektaşlarımız tarafından da tanınırlığı konusunda bir farkındalık yarattı. Ödül vesilesiyle Doktorclub ve orada görev alan değerli hekimlerle sosyal ve mesleki paylaşımlar yapma fırsatımız oldu.

Yurtdışı ile sürekli temastasınız çok sık gidiyor musunuz?

Yurtdışıyla bağlantım üniversite zamanında başladı. Avrupa Birliği öğrenci değişim programı sayesinde beşinci sınıfı Litvanya Vilnius Üniversitesi Tıp Fakültesi Odontoloji bölümünde okuma fırsatım oldu. Biliyorsunuz, yurtdışında hasta bakabilmek için o ülkeden denklik almanız gerekiyor. Ancak öğrenciyken böyle bir programa dahil olduğunuzda hasta bakabiliyorsunuz, çünkü öğrencisiniz.

Litvanya'nın hem mesleki hem kültürel anlamda bana katkısı çok fazla oldu. Dergiyi şu an okuyan öğrenci arkadaşların da fakülte-lerindeki öğrenci değişimlerini değerlendirmesini önerebilirim.

Asistanlığım döneminde ve sonrasında da katılabildiğim tüm yurtdışı kongrelere katıldım. Hayatta her şey gibi bu da tercih. Mesleğim benim yaşam tarzım örneğin; uzmanlığımı bitirdiğim yıl yaz tatili yapmak yerine Çin'in Xian şehrinde kongreye katılmayı tercih etmiştim. Ardından 2017'de İngiltere de NHS, Poole hastanesinde İngiltere Ağız, Çene-Yüz Cerrahisi Derneği (British Association of OMFS) eski başkanı **Prof. V. Ilankovan** danışmanlığında fasiyal plastik cerrahi eğitimi aldım.

2020 yılında University of Dorset'te misafir öğretim üyesi olarak 'hasta başı hücre tedavisi geliş-tirme' üzerine çalışmaya gittim. Ancak, Mart 2020'de pandeminin başlamasıyla orada olmak bana apayrı bir tecrübe kattı.

İngiltere gibi kuralları bizden farklı olan bir ülkede pandeminin nasıl yönetildiğini Covid bulaşma riskinin en fazla olduğu bölümlerden biri olan çene-yüz cerrahisinde görev alırken deneyimleme şansını buldum. Bu hem mesleki hem de risk yönetimi açısından bana büyük katkı sağladı. Son olarak da Uluslararası Ağız, Çene -Yüz Cerrahisi Birliği Derneği, yeni nesil (40 yaş altı cerrahlar) Avrupa temsilcisi olarak görev yapıyorum. →

'Clinicaltrials.gov verilerine göre söyleyebilirim ki; 2021 yılı itibariyle dünyada ilk defa, temporomandibular eklem şikâyeti olan hastalarda kök hücre kullanımını başlatmış durumdayız.'

Biraz da sizin ilgi alanınız olan mezenkimal kök hücreler ve eksozomlardan bahsedelim...

Mezenkimal kök hücreler vücutta stroması olan çoğu dokudan elde edilen hücre çoğalması ve farklılaşması yeteneklerine sahip özel hücreler. Eksozomlar ise kısaca bu hücrelerin içeriği diyebiliriz. Bu içerikleri toplayıp özellikle kemik rejenerasyonu, kartilaj rejenerasyonu gibi çalışmalarda kullanıyoruz.

GenKök'teki göreviniz nedir?

İdari olarak Erciyes Üniversitesi, Genom ve Kök Hücre Merkezi (Gen Kök) müdür yardımcısıyım. Aynı zamanda klinik için kök hücre üretim alanı yani GMP laboratuvarının üretim sorumlusuyum. Benim çalışma alanım bu özel hücrelerin klinikte tedavi amacıyla kullanılıp kullanılmayacağına araştırılması.

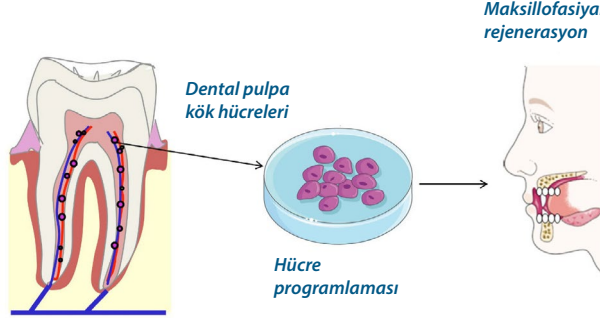
Sadece dış kaynaklı değil galiba farklı branşlar için de üretim yapıyor mu?

Evet hematoloji, ortopedi, oftalmoloji, plastik ve rekonstrüktif cerrahi gibi farklı bilim dallarını ilgilendiren birçok hasta için üretim yapıyoruz. Yağ doku ve kord dokusu kaynaklı kök hücreler sıklıkla tercih ediliyor. Diş pulpası kaynaklı kök hücrelerin klinik önemi ise nörodejeneratif hastalıklarda

İngiltere'de bulunduğunuz dönemde aileniz yanınıza gelebildi mi?

Ben İngiltere'ye kızım ile gitmiştim. Çok zorlu bir süreçti. Eşim de dişhekimi olduğundan Türkiye'de dişhekimlerinin muayenehanelerine pandemi sebebiyle ara verdiği dönemde yanıma gelecekti; ancak uçular kapatıldı. Çocukların okulları online eğitime geçmişti ancak sağlık personeli çocukları okula bakım amaçlı gidebildiler bu şekilde kızım okula ben de çalışmaya devam ettim.

nımızı gerçekleştirdik ve 8 binin üzerinde canlı izleyiciye ulaştı. Herkesin o dönemde ne yapması gerektiği konusunda endişeleri var-

Pandemi zamanında webinarlardan da takip ettik sizi; çalışmalarınızda olumsuzluk yaşadınız mı?

Dediğim gibi pandeminin birinci yılında ben İngiltere'deydim. Orada ameliyathane aktif çalışmaya devam etti. Çalıştığım hastane kanser ve travma cerrahisinde İngiltere'nin önde gelen merkezlerinden biri olduğu için elektif olmayan cerrahiler önlemler eşliğinde devam ettik. Hangi hastaları alacağımızın kararıyla ilgili çalışmalarını webinarlarda o dönemde yurtdışındaki diğer hocalarımla birlikte Türk meslektaşlarımızla paylaşma fırsatı bulduk. Doktorclub organizasyonuydu.

Yurtdışında yaşayan sekiz hocalımızla birlikte "Covid 19'un dişhekimliği uygulamaları ve eğitime etkisi, riskler ve alınması gereken önlemler" kapsamında canlı yayı-

dı ve geri dönüşleri de çok olumlu oldu. Pandemi döneminin bizlere tek olumlu etkisi online eğitimlerin yaygınlaşması oldu.

Erciyes Üniversitesi Betül-Ziya Eren Genom ve Kök Hücre Merkezi (GENKÖK) 2012 yılında faaliyete geçti.

teknolojisine farklı alt laboratuvarlarımız var. Dolayısıyla temeldeki amaç tabii ki küratif, tedavi edici ajanları geliştirmek.

Bu araştırma merkezinin temel amacı tedavinin mümkün olmayan veya tedavisi geleneksel yöntemlerle yetersiz olan hastalıkların tedavisinde kullanmaya yönelik yeni biyolojik ajanların

geliştirilmesini sağlamak ve hastalık modellerini yapmak. Hastalık modellemesini de önemsiyoruz, çünkü altyapıda 1 milyon kişinin örneğini saklayabileceğimiz bir biyobankımız var.

Biyobank dediniz biraz açar mısınız?

Bütün ülkelerin kendi genomunu saklayan biyobankaları vardır. Bizim ülkemizde bir ulusal biyobank henüz yok. Dolayısıyla biz Gen Kök olarak bir biyobank kurulumu da yaptık ve burada ülkenin ulusal biyobankı olmaya aday altyapı da mevcut.

Bu çalışmalara yeterli maddi destek sağlanabiliyor mu?

Ülkemizde sağlık alanındaki çalışmaların en büyük fon sağlayıcısı genellikle TÜBİTAK oluyor. Bizlerin de çalışmalarının destekleyicisi genellikle TÜBİTAK ve Üniversite Bilimsel Araştırmalar fonudur. Aynı zamanda Avrupa Birliği projeleriyle finansal destek sağlıyor.

Bir de Kayseri'de olmamızın bir avantajı var: O da bu şehre özgü olarak hayırsever iş insanları üniversiteye maddi yardımda bulunuyor. Merkezimiz de yine böyle iki destekçimizin adını taşıyor:

Betül -Ziya Eren Genom ve Kök Hücre Merkezi.

Bilimsel gelişmelerin mesleğimize adaptasyonu ile ilgili öngörüleriniz ne yönde?

Son on yılda dünya her anlamda müthiş bir hızla değişiyor. Bizlerin de mesleki olarak değişimi kendimize ve hastalarımıza uyarlamamız gerektiği düşüncesindeyim. Doğabilimci **Charles Darwin**'e atfedilen şu sözü çok severim: "Ne en güçlü olan tür hayatta kalır, ne de en zeki; değişime en çok adapte olabilendir hayatta kalan".

Robotik teknolojiler, yapay zekâ, arttırılmış gerçeklikler, yapay organlar ve rejenerasyonu hedefleyen

vücudun doğal hücrelerinin kendi iyileştirme kapasitelerinin arttırılması gibi konuların mesleğimizin bir parçası olacağı aşikâr. Değişime açık olalım.

Bu yoğun tempo nun arasında kendinize vakit ayırabiliyor musunuz?

Mutlaka kendime vakit ayırmaya çalışıyorum. İnsanın en

'Yapay organlar ve rejenerasyonu hedefleyen vücudun doğal hücrelerinin kendi iyileştirme kapasitelerinin arttırılması gibi konuların mesleğimizin bir parçası olacağı aşikâr. Değişime açık olalım.'

önemli işinin 'kendisini geliştirerek tamamlamak' olduğu düşüncesindeyim. Psikoloji, müzik ve sporla ilgileniyorum. İlkokuldan bu yana keman ve basketbol hep hayatımda oldu. En büyük zevkim ise farklı kültürleri tanımak için seyahat etmek. ○

araştırılıyor olması.

Ülkemizde klinikte 'mezenkimal kök hücre' kullanmak istediğinizde 4-5 farklı merkez karşınıza çıkıyor. Erciyes Üniversitesi GenKök, kamunun elinde aktif kök hücre üretimi yapan tek merkez ve dolayısıyla gerekli tüm alt yapıya sahip. Teknoloji çok hızlı ilerlediği için tabii ki mevcut alt yapılar her zaman yenilenmek istiyor.

Kök hücre tedavileri sıklıkla yapılıyor mu?

Kök hücre tedavileri şu anda ülkemizde deneme tedavisi kapsamında değerlendiriliyor. Dolayısıyla önünde bir miktar daha yol var. Pandemi döneminde Covid pnömöni hastalarında, sıklıkla hematoloji, ortopedi hastalarında bugüne kadar 500'ün üzerinde hastanın kök hücreyle tedavisinde rol aldık.

Özel bir çalışmanız var mı şu anda?

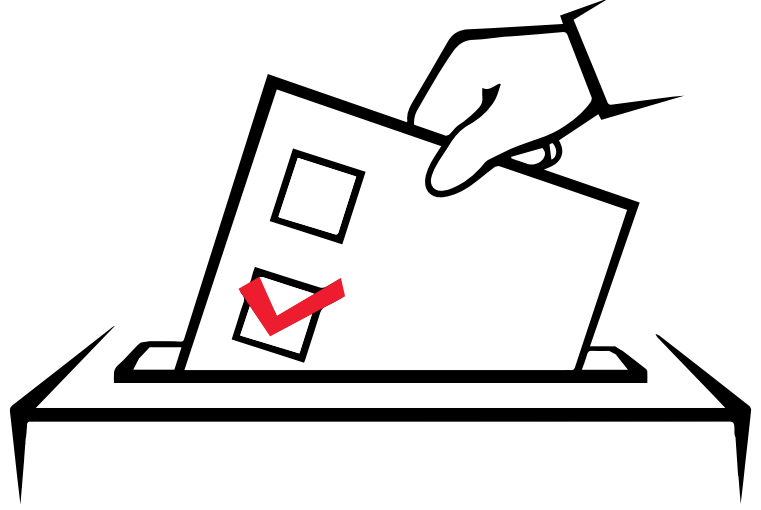
Dünyada herhangi bir yerde yeni bir klinik çalışma başladığında giriş yaptığımız bir adres var (**clinicaltrials.gov**). Clinicaltrials.gov verilerine göre söyleyebilirim ki; 2021 yılı itibarıyla dünyada ilk defa, temporomandibular eklem şikâyeti olan hastalarda kök hücre kullanımını başlatmış durumdayız. Bu projenin her aşaması çok özel.

GenKök olarak asıl amacınız, bazı sağlık sorunlarının kök hücreyle tedavisini sağlamak mı?

Merkezin çalışma alanı her ne kadar gen terapi ve kök hücre temelli olsa da merkezimizde bitki biyoteknolojisinden transgenik hayvan

Doç.Dr. Gönen bir ameliyat sırasında.

Oda genel kurulları yapıldı

Dışhekimleri odaları olağan genel kurul ve seçimlerini yaparak yeni bir çalışma dönemine başladılar. Yoğun emek ve özveriyle görev yapan yöneticilerimizin bir bölümü yerlerini yeni meslektaşlarımıza devrederken, bir bölümü görevlerine devam ediyor. Dergimizin yayına hazırlandığı sırada bize ulaşan sonuçları aşağıda bulacaksınız. (Görev dağılımı henüz elimize ulaşmamış olan odalarımızda sadece seçilenlerin listesi verilmiştir.)

TDB olarak görevini tamamlayan meslektaşlarımıza katkılarından dolayı teşekkür eder, yeni çalışma döneminde görev alan yöneticilerimize başarılar dileriz.

ADANA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Fatih Güler	Mehmet Salih Hallaçoğlu	Yusuf İzzettin Çamurdan	Mustafa Kalat
BAŞKANVEKİLİ	Metin Ersoy	Tanyu Karamustafaloğlu	Ersoy Bavlı	Hasan Boğa
GENEL SEKRETER	Hasan Boğa	Ömer Genç	Ayşe Türk	Uğur Can Ünlügenç
SAYMAN	Mustafa Kalat	Tuncer Burak Özçelik		Can Girgin
ÜYE	Oğuzhan Ünal	Zafer Özgür Pektaş		Adem Gonca
ÜYE	Adile Şehnaz Yılmaz			Emel Çakılı Kara
ÜYE	Nevin Kilecioğlu			Nevin Kilecioğlu
ÜYE	Süleyman Dilek			Ulvi Sevdı
ÜYE	Yunus Emre Kocacık			Yunus Uçkan
				Hasan Yaman

ANTALYA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Gassan Yücel	Ramazan Macit Karaman	Ümran Karakapıcı	Ayça Hor
BAŞKANVEKİLİ	A. Selhan Kaya	Semra Aktekin	Gürhan Çelik	Yeşim Erdek Karabay
GENEL SEKRETER	Gökhan Yıldırım	Özkan Özkaynak	Fevzi Büyükgebiz	Yurdanur Uçar
SAYMAN	Çağlar Yaşa	Sedat Baran		Abdullah Selhan Kaya
ÜYE	Barış Kadıgil	Reha Murat Çevik		Gülşay Özdoğan
ÜYE	Ülkem Arıkan Hercihan			Hüseyin Tunç
ÜYE	Ayça Hor			Yurdal Ünsal
ÜYE	Süreyya Yıldırım kaya			Gökhan Yıldırı
ÜYE	Özgür Evcin			Çağlar Yaşa
				Ramazan Macit Karaman
				Süreyya Yıldırım kaya

AYDIN DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİŐİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Őafak Önal	Őefaittin Gönel	Rüştü Kirman	Oktay İŐbilir
BAŞKANVEKİLİ	Hatice İrik	Zeynep Cömert KaradaŐ	Cansel Kölgeli	Yeşim OdabaŐı
GENEL SEKRETER	Serpil Çakır Kocaeqli	Mehmet Akif Özer	KaŐan Lostuvalı	Bülent Oktay
SAYMAN	Sinan Akgün	Orhan Açıkgöz		Günhan Eskicioğlu
ÜYE	Mutlu Sezel	Muhterem GöĐüŐoĐlu		Muhterem GöĐüŐoĐlu
ÜYE	Batuhan Değirmenci			Hakan UĞur
ÜYE	Őule Sirek			Mustafa Levent Baysoyu
ÜYE	Talat Kadir Sezgin			
ÜYE	Mert Yaşar			

BURSA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİŐİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Emel Eroğlu	İbrahim Haluk Köse	Bahar Üstay	Özhan Çimer
BAŞKANVEKİLİ	Ahmet Tunahan	Muhammet Ali Aydın	Yüksel Şan	Ahmet Tunahan
GENEL SEKRETER	Alper Altay	Asiye İŐil Sezen	Gülçin Ada Çavdar	Alper Altay
SAYMAN	Cihan Őadi UĞurel	AyŐen Volkan Terzioğlu		Sevinç Abadan
ÜYE	Özhan Çimer	Mümin Kırcalı		İlknur Girginer
ÜYE	İlknur Girginer			Özlem Mutaf Yağcı
ÜYE	Őenay Şen Çokbaskın			Fikri Apti
ÜYE	Őafak Kara			Őenay Şen Çokbaskın
ÜYE	Fikri Apti			Őafak Kara
				Cihan Őadi UĞurel

ÇANAKKALE DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİŐİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Süleyman Sami Doğangün	İhsan Sami Balçık	Can Kerem	Gülin UĞur
BAŞKANVEKİLİ	H. Altuğ ÖzhabeŐ	Elif Őirin Kara	Sibel Deniz	Ahmet Tanrıver
GENEL SEKRETER	Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz	UĞur Baykurt	Ahmet ŐaŐmaz	Tarık Kara
SAYMAN	Ümit Burak Karagöz	Sertan Doğan		Hanifi Altuğ ÖzhabeŐ
ÜYE	Ahmet Tanrıver	Murat Batar		Hüseyin Aras

ELAZIĞ DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİŐİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Feti Ahmet Esmez	Samet Ata	Nuran Okur	Samet Ata
BAŞKANVEKİLİ	Harun Emre Karagöz	Sevim Kavut	Recai Temizkan	Hüseyin TaŐkan
GENEL SEKRETER	Burak Seven	Hüseyin TaŐkan	Sadrettin Çözgen	Sinan AteŐ
SAYMAN	Esat Akdağ	Neval DildeŐ		Burak Seven
ÜYE	Kaya DemirdaŐ	Akif Karlıdağ		Feyaz Tekin

İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Yaman Yamangil	Şemsettin Serhat Doğru	Kadri Kaan Kâya	Özlem Kekeç Bülbül
BAŞKANVEKİLİ	Hüseyin Akarsu	Meral Gül Uzman	Hüseyin Emre Aydın	Çenker Aktaş
GENEL SEKRETER	Serdar Devrim Erkmen	Muammer Ülker	Buket Altıntaş Akarsu	Emine Ayfer Çal
SAYMAN	Deniz Çağında	Özgür Keleş		Ersin Atinel
ÜYE	Ahmet Tunç İlgenli	Ali Yıldırım Varol		Hüseyin Akarsu
ÜYE	Çenker Aktaş			Ümran Kâya
ÜYE	Özkan Akgün			Songül Doğru
ÜYE	Melis Daraoğlu Gürel			Melis Daraoğlu Gürel
ÜYE	Gizem Bayraktaroğlu			Mustafa Levent Özses
				Serdar Devrim Erkmen
				Mürüvet Dilek Kara
				Aydan Tunca Akbulut

KAHRAMANMARAŞ DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Fatih Yıldırım	Şeref Güneyisi	Adem Eskigün	Ali Ergun Aras
BAŞKANVEKİLİ	Meftun Gemci	Funda Dilay Şahan Yüzbaşıoğlu	Hatice Şekkeli	Çağdaş Yazıcıoğlu
GENEL SEKRETER	Coşkun Güneyisi	Berna Öksüz Arıç	Murat Eskalen	Mehmet Ağaoğlu
SAYMAN	Tansu Özkan	Bilal Saylak		Yılmaz İspiroğlu
ÜYE	Alaettin Mahir Şişman	Hüseyin Kesici		Hacı Ali Gedikbaşı

KONYA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Mete Algen	Mehmet Şolpan	Şener Taşdemir	T. Turan Ekinalan
BAŞKANVEKİLİ	Gürbüz Eldeniz	Sami Çıkrık	Sevgiye Sanyer	Nejdet Güz
GENEL SEKRETER	M. Aytaç Altıntaş	Feyza Eruyar	Eyyüb Taşoluk	Hüseyin Uzunoğlu
SAYMAN	Başar Şahin	İlyas Kara		Halis Özdemir
ÜYE	Özgür İnan	Kamil Gürcan Aygün		Özgür İnan
ÜYE	Figen Özçelebi			F. Ayhan Başçıftci
ÜYE	Özgür Çetinkaya			Mustafa İnan
ÜYE	Ayşegül Küçükler			Murat Aras
ÜYE	M. Yasin Tekpınar			İlyas Kara
				Mustafa Günbaş

MALATYA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Miraçhan İnanmaz	Gökmen Kenan Özdal	Ali Erdoğan	Miraçhan İnanmaz
BAŞKANVEKİLİ	Ozan Orun	Cüneyt Şirolu	Gözde İrem Bakırcıoğlu	Gökmen Kenan Özdal
GENEL SEKRETER	Murat Canbek	Ömer Önder Güneş	Berkan Karaca	Murat Canbek
SAYMAN	Özgür Erdoğan	Cumali Demirel		Özgür Erdoğan
ÜYE	Gökhan Öztürk	İbrahim Güngör Önal		Ozan Orun
ÜYE	Mikail Yanık			Gökhan Öztürk
ÜYE	Mehmet Ün			Serhat Çelik
ÜYE	Bilal Turgut			Bilal Turgut
ÜYE	Hilal Alan			

MANİSA DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Mustafa Çetin	Serhat Çınarcık	Özay Erdoğan	Köksal Gürsoy
BAŞKANVEKİLİ	Sevgül Bora	Ragıp Kemal Dilşen	Hakan Kahraman	Sevgül Bora
GENEL SEKRETER	Köksal Gürsoy	Muhiddin Hüseyin Simav	Buket Sönmez	Emine Aygan
SAYMAN	Gazi Biçer	Levent Ali Yılmaz		Saadet Yılmaz
ÜYE	Nadir Önem	Övünç Atadil		Nadir Önem
				Ertan Kılınc
				Mehmet Bülent Çakır

MARDİN DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Mehmet Esen	Bayram Kurkunc	Abdulkadir Düzce	Yusuf Varışlı
BAŞKANVEKİLİ	Şeyhmus Ete	Ömer Gül	Necla Saçaklıdır	Derya Bayır
GENEL SEKRETER	Derya Bayır	Halis Ökmen	Abdulahir Gündüz	Şeyhmus Ete
SAYMAN	Galip Doğan	Zeynep Süzer Erdem		Eyüp Bil
ÜYE	Eyüp Bil	Hurşit Yanar		Ömer Gül
				Galip Doğan
				Zelal Yıldırım Şen

SAKARYA DİŞHEKİMLERİ ODASI

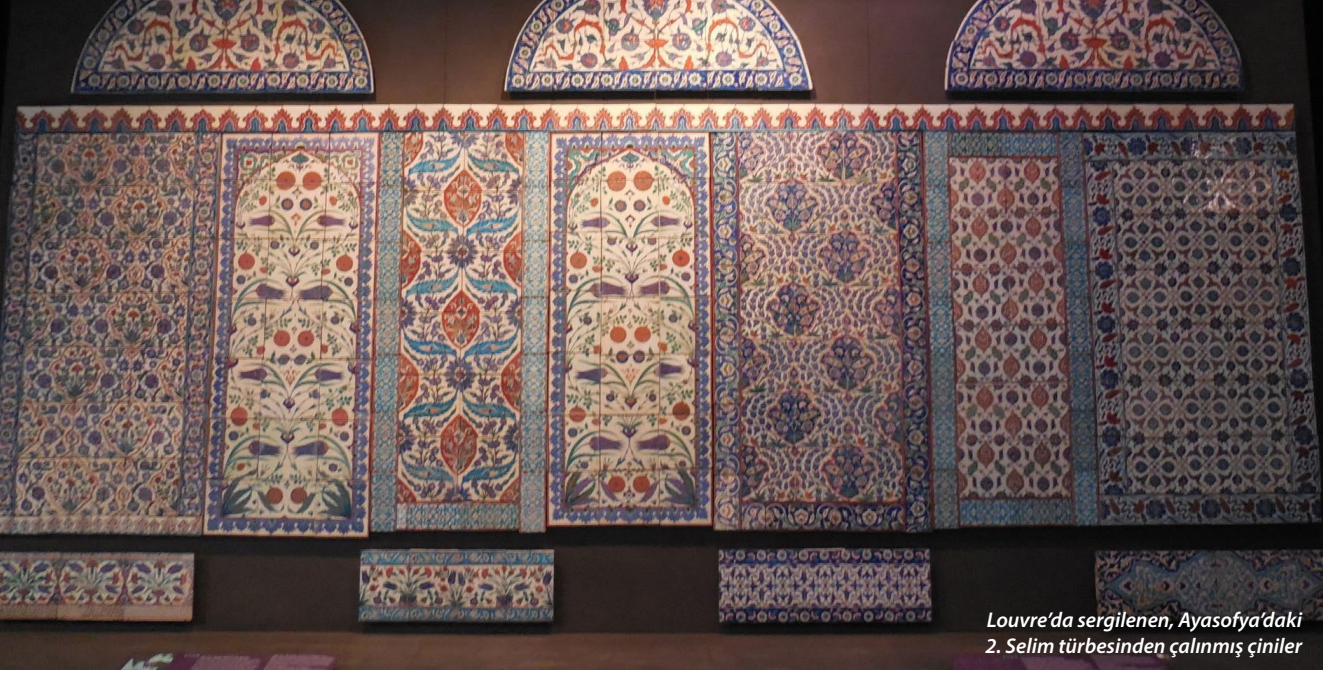
YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Gökhan Uzel	Rahime Dedeoğlu	Ufuk Aralp	Tolga Beray
BAŞKANVEKİLİ	Abdülkerim Muti	Emre Güngördü	Onur Dikmen	Ufuk Aralp
GENEL SEKRETER	Samet Hacıoğlu	Savaş Vurallı	Yusuf Ergün	Abdülkerim Muti
SAYMAN	Sinem Gülsoy Usta	Elif Bölükbaşı		Samet Hacıoğlu
ÜYE	Levent Şener	Taner Şen		Sinem Gülsoy Usta
ÜYE	Ceren Yavuz Bilmez			Levent Şener
ÜYE	Özer Yavaş			Ceren Yavuz Bilmez
ÜYE	Osman Çubukçu			Sezer Şimşek
				Bekir Murat Güner
				Hamdi Albayrak

TEKİRDAĞ DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	Erkan Yarapsan	Figen Çelen	Pelin Eren	Tolga Kutsal
BAŞKANVEKİLİ	Nilgün Turan	Ferda Altürk	Müjgan Özgür Cabbar	Sibel Sezer Deveci
GENEL SEKRETER	İlknur Bayraklı Başaran	Emrah Gökhan Doğanca	Sercan Şahin	Ertuğrul Üstek
SAYMAN	Aykut Taşkın	Yasemin Kırıcı Sezer		Hüseyin Kutlu
ÜYE	Tolga Kutsal	Emre Pandar		Hakan Güneş
ÜYE				Hasan Memiş
ÜYE				Nurcan Ergin

UŞAK DİŞHEKİMLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU		DİSİPLİN KURULU	DENETLEME KURULU	DELEGE
BAŞKAN	İ. Bilgin Erdem	Ertan Yusufoglu	Hatice Durusu	Şerif Ünal Taşar
BAŞKANVEKİLİ	Muammer Şişik	Murat Uncu	Nurullah Görgülü	Ayşe Özgül Sarıca
GENEL SEKRETER	Ayşe Özgül Sarıca	İsa Peker	Hüseyin Birsan	Hikmet Öksüz
SAYMAN	Ayşe Özgül Sarıca	Cengiz Kartal		Cengiz Kartal
ÜYE	Şerif Ünal Taşar	Ali Coğuplugil		Adnan Kundak
ÜYE	Kerem Sarıca			

Louvre'da sergilenen, Ayasofya'daki
2. Selim türbesinden çalınmış çiniler

Fransız işi restorasyon

Bu yazıdaki her şey 'C'est une affaire Française' yani bir Fransız işidir.

Türk Dil Kurumu'na göre yenileme anlamındaki restorasyon sözcüğü Türkçe'ye Fransızca'dan gelmiştir. Çeşitli alanlarda kullanılan bu sözcüğün bizi ilgilendiren kullanımı 'dişhekimliğinde restorasyon'.

Dişlerin tamiri için restoratif malzemelerin kullanılması çok eski çağlara dayanır. Mısırlılar zamanında kullanılmaya başlandığı bilinen restoratif malzemelerin milattan önceki yıllarda kullanıldığına dair iki örneğe arkeolojik kazılarda rastlanmıştır. Bunlar; İtalya'da M.Ö. 10.000'li yıllarda kullanılmış kırmızı renk dolgu maddesi ile onarılmış diş kalıntıları ve Slovenya'da M.Ö. 6500'li yıllarda yapılmış diş üzerinde balmumu dolgusudur.

Restorasyondan restorasyona fark var!

Dişhekimliğinde ilk bilimsel restoratif malzemeyi 1816 yılında Fransız dişhekimi **Auguste Taveau**,

Phokaia antek kentinde Pers anıt mezarı

madeni paraları eriterek elde ettiği gümüş ve cıva-yı karıştırmasıyla bulur. Çalışılması kolay olan bu malzemenin adı 'Amalgam'dır. Yani amalgamı ilk dişhekimliği restoratif malzemesi olarak kullanan kişi bir Fransız dişhekimidir.

Dişhekimliğinde restorasyonun antik çağlarda da yapıldığını örneklendirirken arkeolojik kazılardaki bulgulardan ve dişhekimliğinde kullanılan restoratif malzemelerin başka alanlarda da kullanıldığından bahsettim.

İşte bu alanlardan biri, belki de en çok kullanılan alanlardan bir tanesi arkeolojidir. Kazılarda bulunan, özellikle sırlı malzemelerin onarımında, daha genel adıyla söylersek restorasyonunda dişhekimliği restoratif malzemeleri oldukça fazla kullanılmaktadır. Öyleyse yazının ilk kazmasını vurarak sizi şimdi 1913 yılına Foça'ya bir arkeolojik çalışmaya Phokaia antik kentine götürceğim.

Phokaia'da ilk kazı çalışmalarına 1913 yılında başlanmıştır. İlk kazı ekibinin başında Fransız arkeolog **Felix Sartiaux** vardır. O zaman başlayan kazı günümüzde de devam etmektedir. Kazı başkanı Felix Sartiaux'un kazıya başlamasından 18 yıl önce bu topraklarda yaşanan bir restorasyon olayından, hem de başrolünde bir yurttaşının olduğundan haberi var mıdır? Bilmiyorum! O zaman ben bildiklerimi anlatayım size ama şimdiden söyleyeyim bu restorasyon bildiğiniz restorasyonlara hiç benzemiyor! Kazıyı şimdilik burada durduralım yazıyı devam ettirelim. →

* Şair, yazar. Aşk-ı Salacak, Küçük Bir Ada'nın Not Defterinden Bolaman, Balkondan Düşen L Hazinedar'ın yayımlanmış kitaplarıdır.

Söz konusu restorasyonda başrolde yine bir Fransız var. Hem de padişahın dişçisi! Adı **Albert Sorlin Dorigny**. Dorigny'nin yaptığı restorasyonu diğerlerinden farklı kılan nedir? Beraber bir bakalım.

Padişahın dişçisi bu zat, dişçilik görevini ifa ederken bir yandan da gözleriyle çevresindeki yapıların adeta röntgenini çeker. Özellikle Ayasofya camii avlusunda bulunan padişah türbelerini ve kütüphane binasını daha yakından gözlemler. Gerekli incelemeleri yaptıktan sonra 'Evkaf Nezareti'ne başvurarak, buradaki türbeleri ve kütüphaneyi restore etmek istediğini söyler.

Çiniler restore edildi ama...

Dorigny'nin bu talebi ne hikmetse hiç sorgulanmadan kabul edilir. Kimse de 'dişçisin sen dişçi kal' demez. Padişahın dişçisi mesleğinin dışında bir restoratif tedavi işine koyulur! Özellikle 2. Selim türbesindeki İznik çinilerine direkt cerrahi işleme başlar. 60 çini karoyu yerlerinden tek tek söker ve 'restorasyon' için Fransa'ya gönderir. Bu çinilere Paris'te restorasyon yapılır, sonra da yerine monte edilir.

Diyeceksiniz ki "e, ne var bunda, bu hikâyenin nesi ilginç?" Adam bir güzellik yapmış çinilerin restorasyonunu yaptırmış işte... Herkes 2003 yılına kadar bu şekilde düşünmüş. Ta ki o kararlardan iki tanesi bu sahtekarlığa daha fazla dayanamayıp yerlerinden kopup yere düşene kadar. Düşen karoların arkasına bir zahmet bakılınca gerçek anlaşılır; ama tam 108 yıl sonra. Karoların arka tarafında 'Choisy Le Roi Seine' yazmaktadır.

Dorigny, 60 karoyu Paris'e '**Choisy Le Roi Seine**' seramik atölyesine göndermiştir. Burada bu karoların sahtesini yaptırmış gerçeklerini ise satmıştır. Sahte oldukları anlaşılmadan bakıldığında restore olanların daha soluk olduğu söylenir. Bu farkı görenler olaya neden müdahale etmezler anlaşılır gibi değildir! Soluk renge razı olup huzurla soluk alıp vermeye devam ederler. Peki, o zaman gerçek çiniler nerededir? Onlar; Louvre müzesinde İslami Eserler Bölümünde sergileniyor. Buyurun işte size müthiş bir restorasyon hikayesi!

Kaçıran kaçırana

Bu müthiş restorasyondan sonra 8 Aralık 1919 tarihli 'İstiklal Harbi Gazetesi'nin sayfalarında rastladığım haber bizi hiç şaşırtmıyor; "Büyük çapta tarihi eser kaçakçılığı yapan bir şebeke ortaya çıkarıldı." Haberi okumaya devam ettiğimizde kaçakçılık yapan şebekenin başında bir dişhekiminin olduğunu öğreniyoruz. Bu dişhekimi hangi ülkenin vatandaşı bilin bakalım? Bildiniz; Fransa... Haber şöyle devam eder; "Önceki gün Eyüp Sultan Türbesinin duvarından sökülerek çalınan çiniler dişçi Bari'nin Beşiktaş'taki muayenehanesinde ele geçirildi" Sorgulamada çinileri ne için

1816'da dişhekimliğinde ilk bilimsel restoratif malzeme olarak amalgam bulan Fransız dişhekimi Auguste Taveau

çalıldığı sorulduğunda, Dişçi Bari'nin yanıtı şöyledir; 'Restorasyon için.'

Dişçi Bari'nin yakalanmadan önce de birçok çini eseri Fransa'ya kaçırdığı biliniyor. Çalınan tüm bu çiniler günümüzde

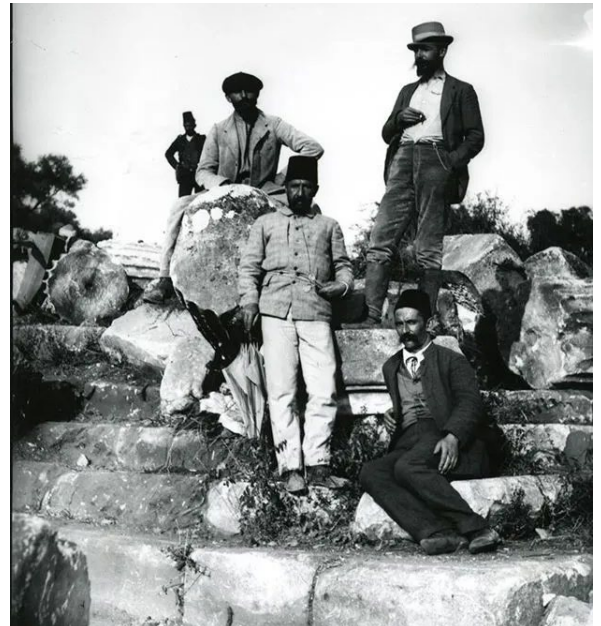
Louvre müzesinde sergilenmektedir. Eğer Louvre müzesine yolunuz düşerse çalınmış çinilerimizi uzaktan seyredeceksiniz.

Ara verdiğimiz kazıya devam edelim. Foça (Phokaia) antik kentinde kazı çalışmaları ve burada bulunan seramik buluntuların restorasyonu bugün hala devam etmektedir. Tüm bu restorasyonu Türk arkeologlar yapmaktadır. Kazı raporlarına bakınca restorasyon işlerinde kullanılan malzemelerin bir çoğunun dişhekimliğinde kullanılan restoratif malzemeler olduğunu gördüğümüzde yüzümüzde hafif bir gülümseme belirir.

Biliriz ki geçmişte yaşanan sırları dökülmüş tüm bu kaçakçılık ve bunlara benzer sahtekarlıkların restorasyonu hiçbir restoratif malzemeyle yapılamaz.

KAYNAKLAR

- İstiklal Harbi Gazetesi / Sayı 180 / 8 Aralık 1919
- Habertürk Gazetesi / 14 Ekim 2012 / Gözümüzün içine baka baka çaldıkları eserler Louvre'de pervasızca sergileniyorlar / Murat Bardakçı
- Foça Antik Kenti Seramik Buluntularının Restorasyonu - Yüksek Lisans Tezi / F.Müjde Gökbel / Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Seramik Anadolı
- Geçmişten Günümüze Çürük ve Restoratif Materyaller / Dr. Öğr. Üyesi Türkay Köllüş - Prof.Dr. Hayriye Esra Ülker / Atatürk Ün. Diş. Fak. Dergisi / Cilt31/ sayı:1/ Sayfa 130-7/2021
- Hüseyin Baykara'nın Divanı'nın Bilinmeyen Bir Nüshası Üzerine/ Sevdâ Yaman/ MUTAD,2019/VI (2):182-202

Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren yurt dışına kaçırılan eserlerin sayısı bilinmiyor.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **13 Mayıs 2022** tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksla ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Süt dentisyonunda çürüğe yatkinliklarına göre dişler nasıl sıralanır?

- [a] Birinci molarlar, ikinci molarlar, kaninler, lateral ve santraller
 [b] İkinci molarlar, birinci molarlar, lateral keserler, santraller, kaninler
 [c] İkinci molarlar, birinci molarlar, kaninler, lateral keserler, santral keserler
 [d] Santral keserler, lateral keserler, ikinci molarlar, birinci molarlar, kaninler
 [e] Birinci molarlar, ikinci molarlar, lateral keserler, santraller, kaninler

2 Ortodontik tedavide çekim boşluğunun sadece posterior dişlerin meziale hareketi ile kapatılması isteniyorsa kullanılacak ankraj tipi hangisidir?

- [a] Minimum ankraj
 [b] Moderate ankraj
 [c] Maksimum ankraj
 [d] Resiprokal ankraj
 [e] Hiçbiri

3 Aşağıdakilerden hangisi çinko oksit öjenol içerikli kanal patlarından değildir?

- [a] Endometazon
 [b] N2
 [c] AH 26
 [d] Tubli-seal
 [e] Hiçbiri

4 Alveolar inferiro ve lingula sinirinin lokal anestezi sırasında yaralanma riski nedir?

- [a] % 1-4
 [b] % 5-6
 [c] % 10-15
 [d] % 12-22
 [e] % 50-60

5 Kennedy I. sınıf hareketli bölümlü protezlerde, diagonal veya diametrik dayanak çizgisi etrafında;

- [a] Anterioposterior kayma görülür.
 [b] Bukkale ve linguale yalpa görülür.
 [c] Dokuya doğru gömülme ve uzaklaşma hareketleri görülür.
 [d] Oluşan hareketleri kontrol etmek için, suni dişlerin bukkolingual genişliği artırılabilir.
 [e] Hepsi doğru

6 Aşağıdakilerden hangisi arayüz temizleyicilerinden biridir?

- [a] Diş ipleri
 [b] Arayüz fırçaları
 [c] Kürdanlar
 [d] Lastik uçlar
 [e] Hepsi

7 Ağız tabanı aşağıdaki muayene yöntemlerinden hangisi ile muayene edilir?

- [a] Bimanuel palpasyon
 [b] Bidigital palpasyon
 [c] Bilateral palpasyon
 [d] Transilluminasyon
 [e] Perküsyon

8 Açıortay metoduyla maksiller molar bölgeden film çekilirken molar dişlerin apeksleri hizasına süperpoze olan radyopak anatomik oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- [a] Maksiller sinüs.
 [b] Palatinal kemik ve zigoma.
 [c] Zigomatik kemiğin orbital prosesi.
 [d] Zigoma ve maksiller kemiğin zigomatik prosesi.
 [e] Nazal septum

9 Ağızdaki kaposi sarkomunun klinik belirtileri nelerdir?

- [a] Maküller halindedir, şişlik oluşturur.
 [b] Pseudomembranöz lezyonlar görülür
 [c] Kılı dil görüntüsü mevcuttur
 [d] Hepsi görülür
 [e] Hiçbiri görülmez

10 Hangi hastalıkta kişinin cerrahi tedavisi genel anestezi altında yapılması tercih edilmelidir?

- [a] Hipertansiyon
 [b] Diabet
 [c] Böbrek yetmezliği
 [d] Karaciğer yetmezliği
 [e] Mental retarde

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı : İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
191. sayının yanıt anahtarı:									
E	A	B	E	E	E	D	C	D	D